

Strategia Rozwoju Gminy Wodzisław

na lata 2015-2025

Spis treści

Wstęp	4
Rozdział 1 Wprowadzenie do Strategii.....	5
1.1 Efekty wdrażania Strategii na lata 2000-2015.....	5
1.2 Przyjęta metodologia oraz proces uspołecznienia prac nad nową Strategią.....	14
1.3 Rys historyczny	22
1.4 Sołectwa w obiektywie wraz z analizą ich zasobów i potrzeb.....	25
1.4.1 Sołectwo Brzeście.....	25
1.4.2. Sołectwo Brzezinki.....	26
1.4.3. Sołectwo Droblin	27
1.4.4. Sołectwo Dębiany	28
1.4.5. Sołectwo Folga Pierwsza	29
1.4.6. Sołectwo Jeziorki	30
1.4.7. Sołectwo Judasze.....	30
1.4.8. Sołectwo Konary.....	31
1.4.9. Sołectwo Kowalów Dolny	32
1.4.10. Sołectwo Kowalów Górny	32
1.4.11. Sołectwo Krężoły	33
1.4.12. Sołectwo Kaziny.....	33
1.4.13. Sołectwo Klemencice.....	34
1.4.14. Sołectwo Lubcza	35
1.4.15. Sołectwo Ludwinów	37
1.4.16. Sołectwo Łany.....	38
1.4.17. Sołectwo Laskowa	40
1.4.18. Sołectwo Mieronice.....	42
1.4.19. Sołectwo Mierzawa	43
1.4.20. Sołectwo Nawarzyce	44
1.4. 21. Sołectwo Niegosławice.....	46
1.4.22. Sołectwo Nowa Olszówka	47
1.4.23. Sołectwo Olbrachcice	48
1.4.24. Sołectwo Piotrkowice	49
1.4.25. Sołectwo Pokrzywnica	51
1.4.26. Sołectwo Pękośław.....	52
1.4.27. Sołectwo Promyk.....	53
1.4.28. Sołectwo Piskorzowice	53
1.4.29. Sołectwo Przyłęk	55
1.4.30. Sołectwo Przyłęczek	56
1.4.31. Sołectwo Przyrąb.....	57
1.4.32. Sołectwo Przewody.....	58
1.4.33. Sołectwo Podlesie	59
1.4.34. Sołectwo Stara Olszówka	60
1.4.35. Sołectwo Sadki	61
1.4.36. Sołectwo Sielec.....	62
1.4.37. Sołectwo Strzeszkowice	63
1.4.38. Sołectwo Świątniki	64
1.4.39. Sołectwo Wodacz	65
1.4.40. Sołectwo Wodzisław	65
1.4.41. Sołectwo Wola Lubecka	69
1.4.42. Sołectwo Września	70
1.4.43. Sołectwo Zarzecz	71
Rozdział 2. Uwarunkowania wewnętrzne Gminy Wodzisław	72
2.1.1 Położenie geograficzne.....	72

2.1.2 Charakterystyka sieci osadniczej	73
2.1.3 Zasoby naturalne	74
2.1.4 Klimat.....	78
2.1.5 Gleby.....	79
2.2 Infrastruktura techniczna	82
2.2.1 Infrastruktura drogowa	82
2.2.2 Infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna	86
2.2.3 Energia elektryczna	88
2.2.4 Gospodarka odpadami	88
2.2.5 Infrastruktura sportowa	88
2.3 Strefa gospodarcza	89
2.3.1 Struktura przedsiębiorstw	89
2.3.2 Rynek pracy	94
2.3.3. Baza noclegowo-gastronomiczna.....	95
2.4 Strefa społeczna	96
2.4.1 Struktura ludności	96
2.4.2 Pomoc społeczna	100
2.4.3 Ochrona zdrowia	103
2.4.4 III sektor na terenie Gminy Wodzisław	104
2.4.5. Edukacja.....	106
2.4.5.1. Edukacja szkolna.....	106
2.4.5.2. Edukacja przedszkolna	109
2.4.6 Bezpieczeństwo publiczne.....	109
2.5 Kultura	112
2.5.1 Gminna Biblioteka Publiczna	112
2.5.2. Świetlice	114
2.6 Obszary prawnie chronione	116
2.6.1 Obszar NATURA 2000.....	116
2.6.2. Miechowsko -Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu.....	118
2.6.3. Rezerwat Przyrody Lubcza.....	120
2.7 Gmina Wodzisław na tle pozostałych gmin powiatu jędrzejowskiego	122
2.8 Prezentacja wyników badania metodą ankiety.....	123
2.8.1 Prezentacja wyników ankiety dla mieszkańców	123
2.8.2 Prezentacja wyników ankiety Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Wodzisław	128
2.9 Sytuacja finansowa Gminy Wodzisław	133
2.10 Analiza SWOT	138
Rozdział 3 Planowanie strategiczne	140
3.1 Misja i wizja strategii	140
3.2 Obszary i cele strategiczne	141
3.3 Projekty/przedsięwzięcia strategiczne	142
3.4 Możliwości finansowania zadań Strategii Rozwoju Gminy Wodzisław na lata 2015 - 2025	147
3.5 Powołanie Zespołu Monitorującego	148
3.6 System monitorowania Strategii	148
3.7 Sposoby oceny Strategii	149
3.8 Komunikacja społeczna i promocja	149
3.9 Aktualizacja Strategii	151
Spis map, wykresów i tabel	155

Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Wodzisław na lata 2015-2025 jest najważniejszym dokumentem programowym w oparciu o który samorząd realizuje obowiązek prowadzenia polityki rozwoju lokalnego. Głównym jego celem jest stworzenie realnych podstaw dla realizacji inwestycji planowanych do wdrożenia w odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby.

Jednym z głównych elementów opracowania jest wyznaczenie wizji rozwoju gminy Wodzisław w perspektywie 2025 roku, uwzględniającej specyfikę gminy i jej indywidualne potrzeby.

Przedłożona strategia wyznacza główne kierunki rozwoju gminy oraz wytycza główne cele, które należy osiągnąć, aby rozwiązać zidentyfikowane problemy. Przedmiotowy dokument z jednej strony, stanowi narzędzie do efektywnego zarządzania gminą z perspektywy wielopoziomowego rozwoju, z drugiej identyfikuje inwestycje wpisujące się w nową perspektywę współfinansowania projektów UE na lata 2014-2020. Ponadto, wskazano kluczowe obszary interwencji oraz zaprezentowano cały proces budowania dokumentu.

Zdjęcie 1 Spotkanie informacyjne w trakcie sesji Rady Gminy Wodzisław 25.08.2015r.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Rozdział 1 Wprowadzenie do Strategii

1.1 Efekty wdrażania Strategii na lata 2000-2015

Poprzednia wersja Strategii była podstawą do realizacji szeregu działań rozwojowych, finansowanych zarówno ze środków własnych gminy, jak i źródeł zewnętrznych głównie ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na lata 2004-2006 oraz 2007-2013. Strategia była wdrażana w sześciu obszarach strategicznych poprzez realizację 40 celów operacyjnych.

Przygotowując aktualizację Strategii warto również dokonać analizy tego co udało się wykonać w jej poprzedniej wersji tj. w Strategii rozwoju społeczno gospodarczego gminy Wodzisław na lata 2000 - 2015. Zrealizowane i nie zrealizowane inwestycje prezentują poniższe zestawienia:

Tabela 1 Wykonanie poprzedniej Strategii¹

Cel: 1 Poprawa efektywności gospodarstw rolnych m.in. poprzez specjalizację produkcji rolniczej, tworzenie zorganizowanych form zbytu i szkolenia rolników.

Zadania zrealizowane:

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Odpowiedzialny	
1	Powiększanie areału gospodarstw rolnych	do 2006r.	samorząd województwa, powiatu i gminy, inspektor ds. rolnictwa	Zadanie zrealizowane.
2	Szkolenia rolników (ogólne i specjalistyczne)	do 2005 r.	WODR Modliszewice , służby samorządów lokalnych, inspektor d/s rolnictwa	Zadanie zrealizowane i kontynuowane w dalszym ciągu.
3	Specjalizacja produkcji rolniczej	do 2006 r.	związki producentów samorządu wszystkich szczebli, WODR Modliszewice, inspektor d/s rolnictwa	Zadanie zrealizowane.
4	Rozwój przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego	do 2005 r.	związek producentów samorządu lokalnego, krajowego i zagranicznego oraz środki samorządu, inspektor d/s rolnictwa	Zadanie zrealizowane.
5	Poprawa stanu infrastruktury wiejskiej (wodociągi, drogi, kanalizacja, sieć gazownictwa)	do 2007 r.	samorządy lokalne, NFOŚiGW, UE, insp. d/s inwestycji, inspektor d/s dróg, insp. d/s ochrony środowiska	Zadanie zrealizowane z wyjątkiem sieci gazowniczej. Realizacja w dalszym ciągu.

¹ Opracowanie na podstawie dyskusji w Zespole ds. Strategii 21.10.2015r.

Zadanie nie zrealizowane:

1	Tworzenie grup producenckich i kółek maszynowych	do 2003 r.	związki producentów samorządu wszystkich szczebli inspektor d/s rolnictwa	Zadanie nie zrealizowane.
---	--	------------	--	---------------------------

Dla celu 1 określono 6 zadań i zrealizowano 5. Kolejnym celem określonym w Strategii na lata 2000-2015 było: Ochrona środowiska naturalnego (wg planu 8 zadań, w pełni zrealizowano 7).

Cel: 2 Ochrona środowiska naturalnego.**Zadania zrealizowane:**

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Odpowiedzialny	
1	Uporządkowanie gospodarki śmieciami - pojemniki, wywóz, kontrola przyległych terenów	do 2002 r.	sołtysi, Zarząd Gminy ZUK, inspektor d/s ochrony środowiska	Zadanie zrealizowane.
2	Inwentaryzacja szamb (egzekwowanie ustawy śmieciowej)	2001 r.	sołtysi, Zarząd Gminy ZUK, inspektor d/s ochrony środowiska	Zadanie częściowo zrealizowane (obecnie w trakcie realizacji).
3	Rozbudowa kanalizacji gminy (na bazie istniejących lokalnych oczyszczalni)	do 2015 r.	Zarząd Gminy, Rada Gminy, Komitety Społeczne, inspektor d/s ochrony środowiska, inspektor d/s inwestycji	Zadanie częściowo zrealizowane (obecnie w trakcie realizacji).
4	Organizacja konkursów na najczystsze sołectwo, posesję	od 2001 r.	Komisja Rady Gminy, inspektor d/s ochrony środowiska	Zadanie zrealizowane i kontynuowane.
5	Modernizacja lokalnych kotłowni	1 rocznie	użytkownicy	Zadanie zrealizowane.
6	Podnoszenie kwalifikacji rolników w zakresie środków ochrony roślin	do 2005 r.	WODR Modliszewice, inspektor d/s rolnictwa	Zadanie zrealizowane i kontynuowane.
7	Podniesienie lesistości gminy, zalesianie nieużytków i gruntów o najniższych klasach bonitacyjnych	do 2010 r.	sołtysi, Zarząd Gminy, inspektor d/s rolnictwa	Zadanie zrealizowane.

Zadania niezrealizowane:

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Odpowiedzialny	
1	Budowa nowych lokalnych oczyszczalni ścieków oraz przyzagrodowych oczyszczalni	do 2015 r.	Zarząd Gminy, Rada Gminy, Komitety Społeczne, inspektor d/s ochrony środowiska, inspektor d/s inwestycji	Zadanie nie zrealizowane.

Cel: 3 Rozwój pozostałej (obok związanej z ochroną środowiska) infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Ogólna liczba zadań planowanych: 6

Liczba zadań zrealizowanych: 4

Zadania zrealizowane:

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Odpowiedzialny	
1	Modernizacja i remonty dróg gminnych	do 2010 r.	Samorząd Gminy, Powiatu, inspektor d/s dróg	Zadanie zrealizowane i kontynuowane.
2	Budowa i utwardzanie brakujących dróg wiejskich	do 2002 r.	Samorząd Gminy, inspektor d/s dróg	Zadanie zrealizowane i kontynuowane.
3	Przyspieszenie telefonizacji gminy	do 2001 r.	Społeczny Komitet Telefonizacji, inspektor d/s telefonizacji	Zadanie zrealizowane.
4	Rozbudowa sieci wodociągowej	do 2010 r.	Samorząd Gminy, Społeczne Komitety, inspektor d/s inwestycji	Zadanie zrealizowane i kontynuowane.

Zadanie niezrealizowane:

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Odpowiedzialny	
1	Budowa zbiorników retencyjnych na terenie gminy: Przyłęczek, Niegosławice, Brzezcie, Wola Lubecka	do 2015 r.	Samorząd Gminy, Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, Starostwo Powiatowe, inspektor d/s inwestycji	Zadanie nie zrealizowane.
2	Tworzenie terenów rekreacyjnych Wodzisław - Brzezcie, Mierzawa Przyłęczek, Piotrkowice - Zarzecze, Lubcza, Niegosławice	do 2015 r.	Samorząd Gminy, Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, Starostwo Powiatowe, inspektor d/s inwestycji	Zadanie nie zrealizowane.

Cel: 4 Tworzenie nowych miejsc pracy poprzez przyciągnięcie inwestycji zewnętrznych i promocję przedsiębiorczości szczególnie w branży przetwórstwa rolno-spożywczego

Ogólna liczba zadań planowanych: 5

Liczba zadań zrealizowanych: 0

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Odpowiedzialny	
1	Utworzenie stanowiska pracy d/s planowania i promocji gminy	2001 r.	Rada Gminy, Sekretarz Gminy	Zadanie nie zrealizowane.
2	Sporządzenie wykazu obiektów aktualnie nie	2001 r.	Urząd Gminy, specjalista d/s planowania i	Zadanie nie zrealizowane.

	zagospodarowanych (stanowiących własność gminy) do wykorzystania na cele produkcyjne np. przetwórstwo owocowo-warzywne		promocji	
3	Promocja gminy tzn. wolne obiekty, możliwości wynikające ze specyfiki regionu: cel - przyciągnięcie potencjalnych inwestorów	2000 - 2002	Urząd Gminy, specjalista d/s planowania i promocji	Zadanie nie zrealizowane.
4	Stworzenie mechanizmów wspierających przedsiębiorczość: <ul style="list-style-type: none"> długofalowa polityka podatkowa, zastosowanie ulg, pomoc (stworzenie sprzyjającego klimatu) w pokonywaniu tych barier administracyjnych np. doradztwo prawne 	2000 - 2002	Rada Gminy, specjalista d/s planowania i promocji	Zadanie nie zrealizowane.
5	Organizacja zajęć nt. przedsiębiorczości w szkołach	2001 r.	Rada Gminy, Dyrektorzy szkół, Kurator	Zadanie nie zrealizowane.

Cel: 5 Rozwój turystyki wiejskiej i aktywnej

Ogólna liczba zadań planowanych: 7

Liczba zadań zrealizowanych: 1

Zadanie zrealizowane:

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Odpowiedzialny	
1	Opracowanie walorów turystycznych dla każdej z wsi (miejscowości) w gminie (rzeki, góry, wyżyny, lasy, zdrowa żywność, historia)	od zaraz - do 2003 r.	Rada Gminy, Zarząd Gminy, stowarzyszenia pozarządowe, zainteresowani mieszkańcy, inspektor d/s promocji	Zadanie częściowo zrealizowane (Plany Odnowy Miejscowości) i nadal kontynuowane.

Zadania nie zrealizowane:

1	Przekonanie lokalnego społeczeństwa do celu (turystyki), które będzie ich jednym ze źródeł utrzymania - promocja wewnętrzna	od zaraz - do 2003 r.	Rada Gminy, Zarząd Gminy, stowarzyszenia pozarządowe, zainteresowani mieszkańcy, inspektor d/s promocji	Zadanie nie zrealizowane.
---	---	-----------------------	---	---------------------------

2	Tworzenie grupy gospodarstw agroturystycznych	do 2005 r.	Rada Gminy, Zarząd Gminy, stowarzyszenia pozarządowe, zainteresowani mieszkańcy, inspektor d/s promocji	Zadanie nie zrealizowane.
3	Szczegółowe opracowanie możliwości rozwoju turystyki w poszczególnych miejscowościach gminy - budowa zagospodarowanej bazy turystycznej	2001 - 2010	Rada Gminy, Zarząd Gminy, inspektor d/s promocji	Zadanie nie zrealizowane.
4	Szkolenia dla rolników i inwestorów zajmujących się turystyką	2001 - 2003	Zarząd Gminy, instytucje pozarządowe, inspektor d/s promocji	Zadanie nie zrealizowane.
5	Utworzenie Centrum Turystycznego Gminy np. Wodzisław i jego okolice	od zaraz - do 2003 r.	Rada Gminy, Zarząd Gminy, inspektor d/s promocji	Zadanie nie zrealizowane.
6	Określenie i wdrożenie zasad promocji gminy od strony turystycznej	do 2004 r.	Rada Gminy, inspektor d/s promocji	Zadanie nie zrealizowane.

Cel: 6 Utrzymanie i modernizacja dotychczasowej infrastruktury społecznej, szczególnie w zakresie oświaty, kultury i sportu.

Ogólna liczba zadań planowanych: 8

Liczba zadań zrealizowanych: 6

Zadania zrealizowane:

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Odpowiedzialny	
1	Planowe systematyczne remonty obiektów szkolnych	-	Zarząd Gminy, GZOO	Zadanie zrealizowane i kontynuowane.
2	Szybkie zakończenie prowadzonych inwestycji (remizy, ośrodek zdrowia)	-	Zarząd Gminy	Zadanie zrealizowane.
3	Na bazie zlikwidowanych szkół utworzenie obiektów użyteczności publicznej (Dom Spokojnej Starości - Pękośław, Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy dla Dzieci i Młodzieży - Nawarzyce)	2002 r.	Zarząd Gminy, inspektor d/s gospodarką nieruchomości	Na bazie zlikwidowanej Szkoły w Nawarzycach utworzono Środowiskowy Dom Kultury.
4	Utrzymanie szkoły średniej poprzez utworzenie atrakcyjnego profilu nauczania, kształcenie wieczorowe i	-	Zarząd Gminy, Starostwo Powiatowe, GZOO	Zadanie zrealizowane (istnieje Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Wodzisławiu)

	oświatę dla dorosłych			
5	Integrowanie mieszkańców gminy poprzez organizację imprez kulturalno-sportowych	-	Zarząd Gminy, inspektor d/s promocji, inspektor d/s kultury	Zadanie zrealizowane i kontynuowane.
6	Stworzenie w Wodzisławiu centrum sportowo-rekreacyjnego na bazie Zespołu Szkół i istniejącego stadionu	2002 r.	Zarząd Gminy, Starostwo Powiatowe, Stowarzyszenie Ziemia Wodzisławska, inspektor d/s promocji	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Wodzisławiu przy ul. Szkolnej

Zadania niezrealizowane:

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Odpowiedzialny	uwagi
1	Stworzenie w Wodzisławiu centrum oświatowo - kulturalnego (Dom Kultury, GOK)	2002 r.	Zarząd Gminy	Zadanie nie zrealizowane.
2	Stworzenie ośrodka sportu i rekreacji Mierzawa Przyłęczek	2005 r.	Zarząd Gminy, inspektor d/s promocji, inspektor d/s kultury i sportu	Zadanie nie zrealizowane.

Ogólnie, tak jak wspomniano powyżej zaplanowano 40 zadań

Cel	Zadania zrealizowane	Zadania nie zrealizowane
1 Poprawa efektywności gospodarstw rolnych m.in. poprzez specjalizację produkcji rolniczej, tworzenie zorganizowanych form zbytu i szkolenia rolników.	5	1
2 Ochrona środowiska naturalnego.	7	1
3 Rozwój pozostałej (obok związanej z ochroną środowiska) infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.	4	2
4 Tworzenie nowych miejsc pracy poprzez przyciągnięcie inwestycji zewnętrznych i promocję przedsiębiorczości szczególnie w branży przetwórstwa rolno-spożywczego	0	5
5 Rozwój turystyki wiejskiej i aktywnej	1	6
6 Utrzymanie i modernizacja dotychczasowej infrastruktury społecznej, szczególnie w zakresie oświaty, kultury i sportu.	6	2
Razem	23	17

Z powyższego zestawienia wynika, że zrealizowano 57,5% zadań zaplanowanych w 2000r. Procent ten jednak nie oddaje prawdziwie tego co udało się zrealizować na terenie Gminy, a co nie było ujęte w poprzedniej Strategii /prezentuje to poniższe zestawienie/.

Tabela 2 ZESTAWIENIE POZYSKANYCH PRZEZ GMINĘ WODZISŁAW ŚRODKÓW STRUKTURALNYCH

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Koszty projektu	Źródło dofinansowania	Kwota dofinansowania
1.	Rozbudowa drogi gminnej Nr 1572005 Piotrkowice – Zarzecze – Strzeszkowice	Rozbudowa drogi na dł. 3083 m	976 868,86	SAPARD	486 285,26
2.	Przebudowa drogi gminnej Nr 1572004 Piotrkowice-Podlesie	Przebudowa drogi na dł. 700 m	79 987,20	SAPARD	35 027,20
3.	Przebudowa drogi gminnej Nr 1572001 Wodzisław - Droblin	Przebudowa drogi na dł. 900 m	97 984,50	SAPARD	42 951,42
4.	Rozbudowa wodociągu grupowego "WODZISŁAW" - etap V	Budowa zbiorników wyrównawczych 2 x 200 m ³ , komora zasuw 1 szt, sieć wodociągowa tłoczna 702 m, kanalizacja spustowa z rur PCV o dł. 163 m, linia zasilająca o długości 740 m + sterowanie radiowe, ogrodzenie terenu 146 m, wymiana pompy	403 250,74	EFRR w ramach ZPORR	261 462,98
1.	Przebudowa drogi Pękostaw-Kręchoły wraz z odwodnieniem na odcinku o dł. 1491m w km od 0+000 do 1+491	Przebudowa drogi z rowami i oznakowaniem na odcinku 1491m	679 150,62	EFRR w ramach RPOWŚ 3.2	407 490,37
2.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Wodzisławiu	Przebudowa i rozbudowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Wodzisławiu o Qśr.d.=500 m ³ /d, RLM =5100 oraz zastosowanie technologii systemu COMA-TEC	4 878 780,60	EFRR w ramach RPOWŚ 4.2	2 100 254,69
3.	Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Wodzisławiu przy ul. Szkolnej	Budowa boiska wielofunkcyjnego, budynku gospodarczo-socjalno-magazynowego	3 843 128,15	EFRR w ramach RPOWŚ 5.3	2 051 939,85
4.	Poprawa jakości gospodarki wodno-ściekowej w miejscowości Lubcza	Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Lubczy o przepustowości 41m ³ /d dla 360 RLM	967 679,60	EFRR w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich	519 063,00
5.	Budowa wodociągu grupowego	Budowa 19,924 km sieci wodociągowej wraz ze 164	2 301 710,86	EFRR w ramach RPOWŚ 4.2	1 242

	Pękośław- Brzeście	przyłączami wodociągowymi oraz dwoma zbiornikami wyrównawczymi w Pakośławiu o pojemności 150 m ³ każdy i kontenerową przepompownią wody			510,98
6.	Tworzenie centrum kulturalno-rekreacyjnych w miejscowościach Gminy Wodzisław	Remont świetlic, zakup wyposażenia, wybudowanie obiektów sportowo – rekreacyjnych w miejscowościach: Konary, Krężoły i Piotrkowice	615 438,52	EFROW w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich	367 047,28
7.	Utworzenie miejsca upamiętniającego zrzut broni i sprzętu dla żołnierzy AK w Podlesiu	Budowa pomnika w Podlesiu, wydanie folderu historycznego	18 361,08	PROW Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów	11 820,24
8.	Promocja Gminy Wodzisław	Wydanie folderu i kalendarza na 2012 rok promujących gminę Wodzisław	11 085,00	PROW Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów	5 666,94
9.	Rewitalizacja Rynku w Wodzisławiu – etap I	Przebudowa i modernizacja rynku: przebudowa dróg i parkingów wokół rynku, płyty rynku, oświetlenia, wyposażenie w elementy małej architektury.	2 444 989,55	EFRR w ramach RPOWŚ 6.2	938 577,13
10.	Wirtualna Społeczność Szkolna Zespołu Szkół w Wodzisławiu	Uruchomienie Serwisu Internetowego Szkoły, zakup laptopa i aparatu fotograficznego. przeprowadzenie konkursów z nagrodami dla uczniów Zespołu Szkół na najlepszy blog oraz konkurs fotograficzny pt. „Nasza gmina”.	48346,21	EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Działanie 9.1.5	48346,21
11.	Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania w kl. I-III w Gminie Wodzisław	Prowadzenie zajęć wyrównawczych dla uczniów słabych i rozwijających dla uczniów szczególnie uzdolnionych, wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne i kserokopiarki.	179 759,99	EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Działanie 9.1.2	179 759,99
12.	Poprawa walorów użytkowych Środowiskowego Domu Kultury w Nawarzycach	Wymiana pokrycia dachowego, docieplenie stropodachu, uzupełnienie tynków zewnętrznych na ścianach Środowiskowego Domu Kultury w Nawarzycach, remont łazienki	114 537,60	PROW Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”	74 496,00
13.	Rozbudowa sieci wodociągowej w	Budowa sieci wodociągowej o długości 1846mb.	199 968,00	PROW Działanie 321	121 931,00

	Gminie Wodzisław	Wymiana hydroforów w budynku przepompowni wody w miejscowości Sadki.		podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	
14.	Przedszkole z uśmiechem	Utworzenie oddziału przedszkolnego dla 3-5latków w Szkole Podstawowej w Lubczy	411262,86	EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Działanie 9.1.1	349 573,42
15.	Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w miejscowości Lubcza	Budowa wodociągu i kanalizacji w Lubczy: kanały grawitacyjne 1404m, ciśnieniowe 556m, 1 szt. przepompowni wraz z zasilaniem energetycznym, sieć wodociągowa o dł. 2337m i 52 przyłączami.	807 629,42	EFROW w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich	468 965,00
16.	Przebudowa pomieszczeń Gminnego Ośrodka Zdrowia w Wodzisławiu i placu manewrowo – postojowego przy Gminnym Ośrodku Zdrowia w Wodzisławiu	Wykonanie robót rozbiórkowych, zabezpieczenie ścian przed wpływem wilgoci, remont konstrukcji dachu i wymiana pokrycia dachowego, docieplenie ścian zewnętrznych, remont pochylni i wykonanie nawierzchni placu manewrowo – postojowego z kostki brukowej	497 851,33	PO „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013”	257 426,00
17.	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy Wodzisław	Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Wodzisław, Świątniki, cz. Łany oraz Laskowa z przyłączami oraz budowa wodociągu w Podlesiu i Wodzisławiu z przyłączami.	4156183,87	EFRR w ramach RPOWŚ 4.2	2229862,72
18.	e-świętokrzyskie Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego	Budowa regionalnej infrastruktury organizacyjno – technicznej danych przestrzennych	84 967,67	EFRR w ramach RPOWŚ	65 084,97
19.	e-świętokrzyskie Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST	Doposażenie zaplecza technicznego (komputery, serwer), wdrożenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów.	291846,04	EFRR w ramach RPOWŚ	248069,13
20.	Przedszkole z marzeń	Utworzenie oddziału przedszkolnego dla 3-4latków, prowadzenie zajęć dodatkowych dla 3-5latków w Przedszkolu Samorządowym w Wodzisławiu	301944,10	EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Działanie 9.1.1	256465,17
21.	Kreatywne przedszkolaki w Gminie Wodzisław	Doposażenie oddziałów przedszkolnych przy SP w Brześciu i Lubczy w pomoce dydaktyczne, meble, sprzęt rtv i agd, budowa placu zabaw przy SP w Brześciu, doposażenie placu zabaw przy SP w Lubczy	167920,32	EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Działanie 9.1.1	167920,32

1.2 Przyjęta metodologia oraz proces uspołecznienia prac nad nową Strategią

W trakcie pisania Strategii wykorzystano model ekspercko-partycypacyjny, pozwalający na szeroki udział władz i społeczności lokalnej w pracach nad strategią, przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych. W ramach przyjętej metodologii prac powołano Zespół ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Wodzisław składający się m.in. z pracowników UG i jednostek podległych oraz radnych i sołtysów oraz przedstawicieli organizacji społeczno-gospodarczych. Wyłoniono również głównego konsultanta ds. aktualizacji strategii – firmę GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., którego zadaniem było m.in. przedstawienie szczegółowej metodologii opracowania strategii, nadzór nad koncepcyjną i merytoryczną stroną strategii, prowadzenie spotkań informacyjno-konsultacyjnych oraz zredagowanie ostatecznej wersji dokumentu. W trakcie prac nad aktualizacją strategii zorganizowano spotkania konsultacyjne z udziałem społeczności lokalnej. Autorzy Strategii wyszli z założenia, że kluczowe w planowaniu strategicznym jest umożliwienie udziału w pracach nad założeniami strategicznymi jak najszerszej grupie osób. Włączenie społeczności w prace nad dokumentem strategicznym pozwala na skuteczne jego wdrażanie. Prezentowana strategia była tworzona przy zaangażowaniu mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Przeprowadzone zostało badanie ankietowe, którego rezultaty były ważnym elementem w dyskusji na temat przyszłości gminy Wodzisław (tworzenia wizji, celów, a także projektowania rozwiązań). Proces tworzenia zapisów strategicznych wsparty był również analizami oraz wnioskami i sugestiami napływającymi od przedstawicieli samorządu terytorialnego (Wójt, pracownicy Urzędu Gminy, radni, sołtysi), a także przedstawicieli różnych dziedzin społeczno-gospodarczych (sołtysi, przedsiębiorcy).

Ostateczny kształt Strategii to wynik pracy interdyscyplinarnej grupy złożonej z przedstawicieli samorządu terytorialnego oraz zewnętrznych ekspertów z firmy GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. Niniejszy dokument zawiera w szczególności część operacyjną tj. wizję, misję, cele strategiczne. Wytyczne kierunki znajdują swoje odzwierciedlenie w przeprowadzonej analizie społeczno-gospodarczej gminy oraz zasobów, jakimi dysponuje. Diagnoza ta została przeprowadzona w oparciu o weryfikację danych zastanych (deskresearch), na podstawie których wykonano m.in. analizę SWOT. Budując Strategię Rozwoju Gminy Wodzisław na lata 2015-2025 przyjęto zasadę, że zidentyfikowane kierunki powinny odnosić się głównie do kompetencji samorządu gminnego. Problematyka wymagająca włączenia się innych grup społecznych, tj. mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych z gminy, zasygnalizowana poprzez konsultacje społeczne i badanie ankietowe została uwzględniona w celach operacyjnych oraz kierunkach działań, które wykraczają poza sferę kompetencji samorządu. Tym samym należy mieć na uwadze, iż realizacja niektórych celów tylko w ograniczonym stopniu zależna jest od działań samorządu gminnego.

PRZEBIEG KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Pierwszym z serii działań mających na celu budowanie strategii było umieszczenie w dniu 14.08.2015r. na stronie internetowej Urzędu Gminy w Wodzisławiu ankiety z prośbą do mieszkańców o wypełnienie.

W dniu 25.08.2015r. w trakcie sesji Rady Gminy poinformowano radnych i sołtysów o założeniach w zakresie budowy Strategii, rozdano ankiety oraz formularz zgłaszania zadań inwestycyjnych.

Zdjęcie 2 Sesja Rady Gminy Wodzisław w dniu 25 sierpnia 2015r.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 3 Sesja Rady Gminy Wodzisław w dniu 25 sierpnia 2015r.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Także 25.08.2015r. odbyło się spotkanie z pracownikami Urzędu Gminy w Wodzisławiu oraz kierownikami jednostek podległych. Spotkanie to miało charakter typowo informacyjny, przedstawiono zebranych ich rolę i oczekiwania wobec nich w zakresie budowania Strategii.

Zdjęcie 4 Spotkanie konsultacyjne w dniu 25 sierpnia 2015r.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Kolejnym ważnym krokiem w identyfikacji potrzeb społeczności lokalnej było zebranie do 03.09.2015r. ankiet potrzeb poszczególnych sołectw złożonych przez sołtysów i radnych do Urzędu Gminy (zob. punkt Analiza problemów zgłoszonych przez Radnych i Sołtysów).

21.10.2015r. odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu ds. opracowania Strategii. Poświęcone było dyskusji nt. wizji rozwoju Gminy Wodzisław w perspektywie najbliższych 10 lat oraz podsumowanie poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy (zob. pkt. 1.1). Skład zespołu (powołanego zarządzeniem Wójta):

1. Rafał Graczkowski – Przewodniczący Zespołu, przedstawiciel firmy GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
2. Alicja Tamborska - przedstawiciel firmy GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
3. Stanisława Nowak - przedstawiciel Rady Gminy
4. Robert Dziób - przedstawiciel Rady Gminy
5. Artur Oleksiak - przedstawiciel Rady Gminy
6. Małgorzata Hola - przedstawiciel Rady Gminy
7. Wojciech Gądek - przedstawiciel Rady Gminy
8. Renata Koziara - pracownik Urzędu Gminy
9. Zdzisława Kowalska - pracownik Urzędu Gminy
10. Renata Walczak – Kierownik GZOO
11. Anna Skiba - Kierownik GOPS
12. Przemysław Objosło – P.O. Kierownika GOSiR
13. Elżbieta Puto - Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej
14. Dariusz Szafirski – pracownik Urzędu Gminy
15. Małgorzata Sito – pracownik Urzędu Gminy

16. Ewa Kruk – pracownik Urzędu Gminy
17. Andrzej Szydłowski – pracownik Urzędu Gminy
18. Michał Kruk – pracownik Urzędu Gminy
19. Monika Skalmierska – pracownik Urzędu Gminy
20. Joanna Krzemień - przedstawiciel Sołtysów
21. Danuta Pękalska - przedstawiciel Sołtysów
22. Marek Habiński - przedstawiciel Sołtysów
23. Agnieszka Baran - przedstawiciel Sołtysów
24. Wiesław Cielesta - przedstawiciel Sołtysów
25. Mieczysław Tabiszewski – przedstawiciel przedsiębiorców
26. Wojciech Kałka – przedstawiciel przedsiębiorców
27. Ireneusz Słoma – przedstawiciel przedsiębiorców
28. Stanisław Fatyga - przedstawiciel przedsiębiorców
29. Marcin Ptak – przedstawiciel rolników
30. Marek Majcher – przedstawiciel rolników.

Zdjęcie 5 Spotkanie Zespołu ds. Strategii 21.10.2015r.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

W dniu 05.11.2015r. odbyły się 2 spotkania konsultacyjne z mieszkańcami. Pierwsze w Piotrkowicach dla mieszkańców sołectw: Niegosławice, Dębiany, Konary, Olbrachcice, Piskorzewice, Strzeszkowice oraz drugie w Niegosławicach dla mieszkańców sołectw: Piotrkowice, Podlesie, Zarzecze, Droblin, Pokrzywnica.

Zdjęcie 6 Mieszkańcy podczas spotkania w Piotrkowicach wypełniają ankietę SWOT/TOWS (05.11.2015). Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Drugie spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami odbyło się w Szkole Podstawowej w Niegosławicach.

Zdjęcie 7 Spotkanie z mieszkańcami w Niegosławicach (05.11.2015).
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

06.11.2015 r. odbyło się spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami w Urzędzie Gminy w Wodzisławiu.

Zdjęcie 8 Spotkanie z mieszkańcami w Urzędzie Gminy Wodzisław (06.11.2015).
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Również 06.11.2015r odbyło się spotkanie konsultacyjne w Świetlicy wiejskiej w Brześciu. Ostatnie spotkanie tego dnia (06.11.2015r) odbyło się w Szkole Podstawowej w Mierzawie.

Zdjęcie 9 Spotkanie w świetlicy w Brześciu (06.11.2015).
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

07.11.2015r. odbyło się spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami w Szkole Podstawowej w Lubczy.

Zdjęcie 10 Spotkanie z mieszkańcami w Szkole Podstawowej w Lubczy (07.11.2015)
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Kolejne spotkanie w dniu 07.11.2015r. zorganizowano w Środowiskowym Domu Kultury w Nawarżycach.

Zdjęcie 11 Spotkanie w Środowiskowym Domu Kultury w Nawarżycach (07.11.2015).
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Dzięki zaangażowaniu w proces budowy Strategii Rozwoju Gminy Wodzisław na lata 2015-2025 społeczności lokalnej i funkcjonujących w jej granicach podmiotów, dokument ten wyraża interes publiczny, a także jest ważnym elementem dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanego w sprawy lokalne. Ponadto prezentowany dokument koresponduje ze strategicznymi dokumentami ogólnymi wyższego rzędu takimi jak:

- Umowa Partnerstwa 2015-2025
- Strategia Europa 2020
- Strategia Rozwoju Kraju 2020
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowanie Kraju 2030
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020
- Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020
- programy operacyjne na lata 2014-2020 na szczeblu krajowym, ponadregionalnym i regionalnym, w tym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego,
- Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Jędrzejowska – Gryf”,
- Lokalna Strategia Rozwoju Obszaru Rybackiego Lokalnej Grupy Rybackiej „Jędrzejowska Ryba”.

Podsumowując, proces budowy Strategii Rozwoju Gminy Wodzisław na lata 2015–2025 przebiegał wieloetapowo:

1. Opracowanie diagnozy społeczno-gospodarczej.

Celem było stworzenie obrazu obecnej sytuacji gminy w aspektach zwłaszcza społecznych i gospodarczych, a także ocena potencjału rozwoju gminy Wodzisław. Efektem prac zespołu ds. opracowania Strategii było powstanie diagnozy opisującej podstawowe uwarunkowania rozwojowe gminy Wodzisław. Dokument został opracowany w oparciu o dane zastane, pozyskane m.in. z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy w Wodzisławiu.

2. Badanie ankietowe mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych z terenu gminy Wodzisław.

Celem było uzyskanie jak najszerszych informacji od mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych dotyczących poziomu jakości życia, warunków rozwoju działalności, identyfikacji problemów oraz kluczowych kierunków rozwoju gminy Wodzisław. Każdy ankietowany miał także możliwość wskazania propozycji zadania do realizacji w okresie 2015–2025.

3. Analiza mocnych i słabych stron gminy, a także szans i zagrożeń jej rozwoju (analiza SWOT).

Celem było przeanalizowanie obecnych mocnych i słabych stron gminy Wodzisław, a także szans i zagrożeń istotnych z punktu widzenia jej dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego.

4. Przygotowanie planu strategicznego.

Celem była identyfikacja kierunków rozwoju gminy Wodzisław na lata 2015–2025 w podziale na cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działania. Plan strategiczny powstał w oparciu o wcześniejsze analizy, opracowania, a także materiały wypracowane na spotkaniach zespołu oraz w wyniku badania ankietowego mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych. Projekt strategii powstał także w oparciu o założenia w dokumentach strategicznych wyższego szczebla tj. powiatowego, wojewódzkiego, krajowego oraz europejskiego.

5. Opracowanie procesu monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii.

1.3 Rys historyczny

Osada Wodzisław powstała prawdopodobnie dzięki temu, że występują tutaj korzystne warunki naturalne: położenie u zbiegu dwóch rzek — Mozgawy i Mozgawki oraz urodzajne gleby. Pochodzenie nazwy „Wodzisław” jest związane z grupą nazw dzierżawczych, czyli wywodzących się od imienia właściciela (prawdopodobnie Włodzisław nie jest jednak pewne, czy powstała ona od imienia założyciela grodu). Na przestrzeni wieków nazwa osady zmieniała się wielokrotnie w swoim brzmieniu. Wykazy Świętopietrza z lat 1335-42 notują nazwę w formie zlatynizowanej Wladislawia. W 1370 roku występuje jako Wodzisław, a w 1500 Wlodislaw. Od końca XVI wieku nazwa Wodzisław staje się panującą. Jednym z pierwszych, historycznie udokumentowanych wydarzeń dotyczących tego terenu, jest opis stoczonej 13 września 1195 roku nad Mozgawą bitwy pomiędzy wojskami Mieszka Starego i armią panów krakowskich, występujących w imieniu niepełnoletniego Leszka Białego, o prymat w rozbitym na dzielnice państwie. Zrelacjonował ją Wincenty Kadłubek który w tym czasie przebywał z krakowskim biskupem Pełką w klasztorze w Jędrzejowie. Wiek XIV zaznaczył się w historii osady dość istotnymi zmianami. O miejscowości, oprócz Wincentego Kadłubka, pisali w swoich kronikach także Janko z Czarnkowa oraz Jan Długosz. Dotychczas nie udało się jednak ustalić, kiedy i od kogo Wodzisław otrzymał prawa miejskie. W okresie rozbicia dzielnicowego prawdopodobnie był grodem, do 1370 roku miastem królewskim, a później prywatnym. Pierwszy zachowany dokument potwierdzający, że było to miasto królewskie, został wydany w Wiślicy z datą 21 czerwca 1366 roku. Mówi on o sprzedaniu wójtostwa w mieście Wodzisławiu, przez króla Kazimierza Wielkiego, jego mieszkańcowi Florianowi za 80 grzywien. Kolejnym ważnym aktem w dziejach miejscowości był testament królewski z 3 listopada 1370 roku w którym Kazimierz Wielki przekazał miasto w ręce rycerzy Zbigniewa, Pakosława i Przedbora - potomków Zbigniewa Zadory. Odtąd Wodzisław stał się miastem prywatnym i przyjął herb właścicieli — „Zadora” („Płomieńczyk”). Według opisu w dziele Herby szlachty polskiej jest to: „w niebieskim polu zwrócona na prawo głowa lwa, z otwartej paszczy wybucha pięciopromienny ogień”. Herb dla miasta miał bardzo wielkie znaczenie. Był oznaką samorządu, służył do oznaczania własności miejskiej budynków i sprzętów, a przede wszystkim figurował na pieczęci miejskiej, która uwiarygodniała dokumenty oraz dodawała im prestiżu. Czasy swej świetności Wodzisław zawdzięcza możnej rodzinie Lanckorońskich. W 1508 roku, dzięki staraniom Adama Lanckorońskiego, miastu w miejsce praw polskich nadano prawa niemieckie (magdeburskie), co po dziś dzień widoczne jest w zabudowie starej części miejscowości. Centrum stanowił rynek w formie czworoboku. W pobliżu rynku i bezpośrednio na nim znajdowały się budynki i domy najbogatszych mieszczan. Na rynku znajdował się ratusz. Odbýwały się w nim posiedzenia rady miejskiej, sądy miejskie i wszystkie ważniejsze zebrania obywateli miasta. Jak wynika z dokumentacji w 1835 r. wymagał on już kapitalnego remontu co nasuwa przypuszczenie, że wybudowano go wiele lat wcześniej. Budynek ratusza wykonany był z drewna bez podmurówki, a pokryty był gontem. Jego długość wynosiła 62 stopy, a szerokość 36 stóp. W pobliżu ratusza znajdowała się studnia. Kiedy się zawaliła, wybudowano w 1840 roku nową. Posiadanie przez Lanckorońskich Wodzisławia wywarło wpływ także na kształtowanie się tożsamości rodu i dało początek nowej linii określanej jako wodzisławska. Wydarzeniem, od którego można mówić o powstaniu wodzisławskiej linii Lanckorońskich był podział majątkowy między członkami rodu w latach 1443-44. Na jego mocy Jan otrzymał Wodzisław (dwór i miasto) oraz 12 wsi stanowiących w całości gospodarstwo określane jako klucz wodzisławski. Będąc marszałkiem na dworze królewskim właściciel klucza wodzisławskiego tytułował się jako Jan z Brzezia i Wodzisławia. W okresie późniejszym potomkowie Jana powrócili do nazwiska Lanckorońscy. W II połowie XVI w. Wodzisław stał się silnym ośrodkiem reformacji. Orędownikiem kalwinizmu, który zyskał sobie duże uznanie wśród możnowładców małopolskich, był właściciel Wodzisławia Jan Wodzisławski - prawnuk Jana z Wodzisławia i Brzezia. Utworzył on w 1551 roku zbór kalwiński (gminę kalwińską) i na potrzeby nowej religii przejął kościoły w Wodzisławiu i Mieronicach. W 1560 roku w wyniku podziału administracyjnego ówczesnego kościoła protestanckiego w Polsce utworzono dystrykt wodzisławski. W mieście funkcjonowała szkoła kalwińska. Od czasu pojawienia się kalwinów, aż do 1612r. odbyto

się w Wodzisławiu kilkanaście synodów różnowierczych. Uczestniczyli w nich wybitni myśliciele nurtu reformacji polskiej tacy jak Marcin Krowicki — jeden z autorów przekładu „Biblii Brzeskiej” czy Franciszek Stankar. Z akt synodów różnowierczych z roku 1557 wynika, że nawet bratanek prymasa Jana Łaskiego, Jan Łaski, orędownik utworzenia kościoła narodowego, miał w Wodzisławiu dom. Prawdopodobnie w czasie obecności kalwinów powstała w Wodzisławiu sieć przejść podziemnych, które do dziś zachowały się we fragmentach. W 1561 roku w Brzeziu Jan Łanckoroński zbudował pałac na miejscu dawnego zamku obronnego. W 1613 roku Samuel Łanckoroński, kasztelan sądecki i wiślicki odzyskał dla katolików kościół zaś kalwińscy mieszkańcy z ostatnim ministrem protestanckim Janem Petrycym zmuszeni zostali do sprzedania swoich dóbr i opuszczenia miasta. Szybki wzrost liczby mieszkańców nastąpił z chwilą zamieszkania w mieście różnowierców. Napływający wyznawcy nowej wiary byli przeważnie rzemieślnikami i odegrali ważną rolę w rozwoju gospodarczym miasta. Podobnie jak innowiercy znaczący wkład w rozwój demograficzny Wodzisławia wnieśli Żydzi; którzy osiedlili się tuż na przełomie XVI i XVII wieku. Gmina żydowska istniała od początku XVII wieku. Należała do głównych w ramach struktury Sejmu Czterech Ziem. Na skutek prześladowań religijnych w Krakowie próbowano przenieść z stamtąd siedzibę głównego ośrodka żydowskiego do Wodzisławia. Znaczący wzrost napływu ludności żydowskiej nastąpił w 1678 roku, co przypuszczalnie wiązało się z wybuchem zarazy w krakowskim Kazimierzu. Żydzi zdomowili się w bardzo szybko i ujęli w swe ręce ster handlu i rzemiosła. W 1692 roku posiadał swój własny kirkut (cmentarz) i bożnicę. Przyrost ludności żydowskiej był znacznie większy niż katolickiej.

Zdjęcie 12 Ruiny synagogi w Wodzisławiu – stan obecny.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., sierpień 2015.

Ciągły wzrost tej liczby przyczynił się do tego, iż Wodzisław nabierał charakteru miasta żydowskiego. Żydzi odgrywali ważną rolę w życiu gospodarczym i stanowili najbogatszą warstwę ówczesnego społeczeństwa. Wywodzący się z linii wodzisławskiej Franciszek Łanckoroński prowadził pod koniec XVII w. bardzo aktywne życie polityczne zwiększając znaczenie rodu w kraju (m. in. wziął udział w wojnie z Turkami pod Wiedniem). Wysiłki te, połączone z nabywaniem licznych dóbr, doprowadziły do zgromadzenia w rękach Łanckorońskich z linii wodzisławskiej jednego z największych majątków w ówczesnej Rzeczypospolitej. Wobec rozległych latyfundiów na kresach wschodnich, dochodów z warzelnii soli i wielu innych posiadłości, klucz wodzisławski którego skład przez kilka wieków ulegał licznym zmianom, miał już wówczas dla Łanckorońskich mniejsze znaczenie gospodarcze. Przez cały ten czas uważali oni jednak Wodzisław za gniazdo rodowe, a kościół wodzisławski pozostawał kaplicą grobową tej gałęzi rodu. W okresie postępującego rozpadu Rzeczypospolitej wielu przedstawicieli rodu Łanckorońskich np. Maciej aktywnie angażował się w działania zmierzające do reformy kraju. Brał czynny udział w życiu politycznym państwa i awansował do godności wojewody braćławskiego. W 1762r. uhonorowany został Orderem Orła Białego.

Staraniem Macieja Lanckorońskiego odbudowano w 1787 r. kościół w Wodzisławiu, zniszczony przez pożar w 1746r. Antoni Lanckoroński syn Macieja kontynuował politykę popierania reform i miał bliski kontakt z najwybitniejszymi ludźmi polskiego Oświecenia. Podobnie jak ojciec został kawalerem Orderu Orła Białego. Był jednym ze współtwórców Konstytucji 3 Maja i członkiem Komisji Edukacji Narodowej. Po upadku państwa polskiego Wodzisław znalazł się w obrębie zaboru rosyjskiego, wraz ze słabnącą pozycją Lanckorońskich w nowym układzie polityczno-państwowym, prywatny charakter miasta raczej hamował jego rozwój. Wielką chlubą w dziejach miasta zaznaczył się okres powstania styczniowego. Mieszkańcy czynnie je poparli, kilkudziesięciu z nich wzięło udział w wojnie partyzanckiej przeciw zaborcy rosyjskiemu. Sam Wodzisław 6 maja 1863 roku został wyzwolony przez oddział „Bończy” – Bogdana Konrada Tomaszewskiego (pochowany na cmentarzu w Nawarzycach). Popowstańcze represje, jakie dotknęły Królestwo Polskie, nie mogły więc ominąć i Wodzisławia. Wraz z całym szeregiem miasteczek w regionie został on pozbawiony praw miejskich. Na trwale w historię miejscowości wpisał się przemarsz I Kompanii Kadrowej Józefa Piłsudskiego. Poza przemarszem kadrówki, której udzieliła poparcia znaczna grupa mieszkańców, ruchy militarne wojsk w czasie I wojny światowej omijały szczęśliwie miejscowość. Zagrożenie zbiorowej utraty życia nadeszło natomiast z innej strony. W 1917 roku Wodzisław ogarnęła epidemia cholery, która zdziesiątkowała mieszkańców. Po zakończeniu wojny i odzyskaniu przez Polskę niepodległości nie nastąpił istotniejszy przełom w życiu osady. Stosunek narodowy ludności utrzymywał się z zachowaniem dziewiętnastowiecznych proporcji, czyli ze znaczną przewagą Żydów. Oprócz synagogi i kirkutu mieli oni na terenie Wodzisławia mykwę (łaźnię), ubojnię rytualną i własną szkołę wyznaniową. W czasie ostatniej wojny nazistowski program całkowitej likwidacji Żydów nie ominął też ludności wyznania mojżeszowego w Wodzisławiu. W czerwcu 1940 roku hitlerowcy utworzyli getto. Uwięzili w nim około 4 tys. osób, w tym także wielu Żydów z Jędrzejowa oraz Ciechocinka, Łodzi i Poznańskiego. W 1942 roku getto zlikwidowano. Część Żydów została wymordowana w swoich domach lub na miejscowym cmentarzu, innych wywieziono do Treblinki. Na terenie wodzisławskim rozwinęły działalność konspiracyjną Bataliony Chłopskie, Armia Krajowa i Armia Ludowa, mające na celu walkę z okupantem hitlerowskim. W odwecie za prowadzenie podziemnej walki zbrojnej przez Polaków Niemcy przeprowadzi i zbiorowe egzekucje w wielu miejscowościach m.in. w Kazinach i Sadkach. Wydarzenia II wojny światowej oraz narzucony po 1945 roku Polsce system w istotny sposób wpłynęły także na obraz Wodzisławia i lokalnych stosunków społecznych. Gwałtownie zmniejszyła się liczba mieszkańców — z wielkości 6890 w 1939 roku do 1760 w roku 1946 i następnie do liczby 1570 w 1960 roku. Po wyzwoleniu Wodzisławia 14 stycznia 1945 roku i przesunięciu się frontu na zachód organizowano tu nową terenową władzę, dzielono dworską ziemię, normowano życie polityczne w gminie, uruchamiano placówki kulturalne i oświatowe. Mieszkańcy oraz przebywający na terenie Wodzisławia nauczyciele - wysiedleńcy, głównie z Warszawy i Śląska podjęli starania o utworzenie szkoły średniej. Zakończyły się one sukcesem i 4 marca 1945 roku utworzono Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne w Wodzisławiu -Brzeziu, jako filię Gimnazjum i Liceum Koedukacyjnego w Jędrzejowie, które w 1948 roku usamodzielniało się i przekształcono je w czteroletnią szkołę ogólnokształcącą stopnia licealnego. Szkoła podstawowa mieściła się w dwóch budynkach „szkoła biała” i „szkoła czerwona” (nazwy wywodziły się od koloru cegły z jakich zostały one wybudowane). W 1969 roku rozpoczęto budowę nowej szkoły wraz z obiektami towarzyszącymi, a od września 1970r. uczniowie rozpoczęli naukę w nowym budynku. W 1971 roku ze względu na pogarszający się stan techniczny budynków w Brzeziu siedzibę Liceum Ogólnokształcącego przeniesiono do nowo wybudowanej szkoły podstawowej w Wodzisławiu. Rozwój Wodzisławia nastąpił dopiero w latach siedemdziesiątych, głównie przez inwestycje państwowe skierowane na obsługę rolnictwa i usług dla ludności. Wybudowano wówczas Ośrodek Zdrowia, Wiejski Dom Handlowy, bazę Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Łanach, Spółdzielnię Mleczarską, Lecznicę Zwierząt, Państwowy Ośrodek Maszynowy w Brzeziu oraz Przedsiębiorstwo Usług Technicznych „Techniol” w Łanach. Po transformacji ustrojowej na przełomie lat 80-tych i 90-tych stworzone zostały warunki do rozwoju infrastruktury i przedsiębiorczości mieszkańców.

1.4 Sołectwa w obiektywie wraz z analizą ich zasobów i potrzeb

1.4.1 Sołectwo Brzeście

Zasoby sołectwa Brześcia:

- 1) Dom, wł. prywatna, mur., 2 poł. XIX, remont.
  - 2) Kurhan (stanowisko archeologiczne).
  - 3) Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, w którym znajduje się świetlica wiejska i filia biblioteczna.
- Liczba mieszkańców: 248²

Zdjęcie 13. Samorządowa Szkoła Podstawowa w Brzeście ,
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Brzeście:

1. Naprawa dróg dojazdowych do pól.
2. Odnowienie przydrożnych rowów na terenie sołectwa.
3. Poprawa nawierzchni dróg asfaltowych na terenie wsi.
4. Uporządkowanie i zagospodarowanie terenu po dawnych wyrobiskach piasku.
5. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Rozbudowanie placu zabaw dla dzieci.
2. Odnowienie figurki w głównym punkcie wsi.

---

² Dla wszystkich sołectw podano dane odnośnie liczby mieszkańców na 31.12.2014r.

1.4.2. Sołectwo Brzezinki

Głównym zasobem sołectwa Brzezinki (113 mieszkańców) jest świetlica wiejska.

Zdjęcie 14. Budynek OSP w miejscowości Brzezinki.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców:

1. Drogi dojazdowe do pól wraz z udrożnieniem rowów melioracyjnych.
2. Wykonanie w świetlicy (strażnicy): pokrycia dachowego, łazienki wraz z szambem oraz w kuchni odpływu wraz z położeniem płytek.
3. Remont zbiornika wodnego przy świetlicy.
4. Dobudowa oświetlenia ulicznego.

1.4.3. Sołectwo Droblin

Sołectwa Droblin liczy 59 mieszkańców i w trakcie budowania Strategii jego mieszkańcy zgłosili następujące potrzeby inwestycyjne:

1. Poprawa opieki medycznej w Ośrodku Zdrowia w Wodzisławiu (skrócenie kolejek, zatrudnienie specjalistów).
2. Utworzenie dodatkowych miejsc kultury na terenie gminy (poprawić dostępność dzieci z Droblina do obiektów kultury w Wodzisławiu).
3. Poprawa komunikacji Droblina z większymi miejscowościami.
4. Połączenie drogi do miejscowości Moczydło, która skróciłaby dojazd do pracy mieszkańcom Droblina i okolic (ok. 1 km) do S-7.
5. Poprawa dróg dojazdowych do pól na terenie całej gminy.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Wsparcie i pomoc bezrobotnym w poszukiwaniu pracy.
2. Poprawa infrastruktury w miejscowości (chodniki).
3. Budowa wodociągu.
4. Lepsza informacja dla mieszkańców o różnych programach pomocowych i inwestycyjnych.

Zdjęcie 15. Droga w miejscowości Droblin.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zdjęcie 16 Wjazd do miejscowości Droblin.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.4. Sołectwo Dębiany

Mieszkańcy sołectwa Dębiany (127 mieszkańców) na etapie przygotowania Strategii nie zgłosili potrzeb inwestycyjnych. Drogi zlokalizowane na terenie sołectwa są dobrej jakości, w tym jedna z nich, po remoncie, niedawno została oddana do użytku. Mieszkańcy sołectwa zajmują się m.in. uprawą pietruszki.

Zdjęcie 17 Krajobraz sołectwa Dębiany. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.5. Sołectwo Folga Pierwsza

Folga Pierwsza liczy 49 mieszkańców. W trakcie budowania Strategii mieszkańcy zgłosili następujące potrzeby inwestycyjne:

1. Budowa punktów oświetleniowych.
2. Przedłużenie drogi asfaltowej przechodzącej przez miejscowość (ok. 200 m) – poniżej na zdjęciu.
3. Utwardzenie dróg dojazdowych do pól.

Zdjęcie 18 Droga w miejscowości Folga Pierwsza, fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 19 Sołectwo Folga Pierwsza leży w pobliżu drogi krajowej nr 7 (na zdjęciu droga do sołectwa w trakcie budowy krajowej „7” Jędrzejów – granica województwa świętokrzyskiego).

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.6. Sołectwo Jeziorki

Jeziorki – jest jednym z najmniejszych sołectw w Gminie – liczy jedynie 36 mieszkańców. W trakcie budowania Strategii mieszkańcy zgłosili potrzebę modernizacji drogi „na końcu wsi” ok. 250 m (położenie asfaltu).

Zdjęcie 20 Drogi lokalne w sołectwie Jeziorki.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.7. Sołectwo Judasze

Sołectwo Judasze położone na obszarze NATURA 2000 Dolina Mierzawy liczy 66 mieszkańców. Głównymi zasobami miejscowości są: świetlica wiejska oraz bardzo dobrej jakości droga Judasze-Piotrkowice.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców:

1. Remont/budowa drogi Judasze – Pokrzywnica.
2. Dalszy ciąg modernizacji świetlicy wiejskiej (wymiana okien i modernizacja elewacji).

Zdjęcie 21 Krajobraz sołectwa Judasze.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.8. Sołectwo Konary

Wieś Konary posiada zwartą zabudowę (na odcinku ok. 1 km) i liczy 188 mieszkańców. Jej głównymi zasobami są: świetlica wiejska oraz bardzo dobrej jakości droga przez wieś.

Zdjęcie 22 Świetlica wiejska w Konarach.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców:

1. Wykup budynku po mleczarni (koszt ok. 28 tys. zł).
2. Dokończenie budowy dwóch odcinków dróg (w kierunku p. Wąsali ok. 100 m oraz w kierunku p. Szlęka ok. 350-400 m).
3. Uzupełnienie oświetlenia przy drodze powiatowej.
4. Wymiana oświetlenia na LEDowe.
5. Utrzymanie działalności świetlicy wiejskiej (obecnie osoba zatrudniona na um. zlecenie zajęcie 3/4 razy w tygodniu).
6. Rozważyć zmianę ogrzewania świetlicy (obecnie elektryczne).
7. Budowa boiska na placu za świetlicą.

Inne ważne zadania dla sołectwa to wyrównanie i utwardzenie dróg dojazdowych do pól.

Zdjęcie 23 Droga przez miejscowość Konary.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.9. Sołectwo Kowalów Dolny

Kowalów Dolny liczy 111 mieszkańców. Ważne dla sołectwa jest to, że główna droga przebiegająca przez miejscowość jest drogą powiatową prowadzącą na Śląsk. W trakcie budowania Strategii mieszkańcy wymienili następujące potrzeby:

1. Utwardzenie drogi dojazdowej do pól pomiędzy Kowalowem Górnym a Kowalowem Dolnym w kierunku pana Stachurskiego.
2. Wykonanie poboczy przy drodze prowadzącej przez miejscowość.
3. Wyrównanie drogi pomiędzy działkami p. Gacha i p. Barana.

Zdjęcie 24. Centrum rozrywki w Kowalowie Dolnym (dyskoteka, restauracja).
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.10. Sołectwo Kowalów Górny

Sołectwo Kowalów Górny liczy 89 mieszkańców. Przebiega przez nią bardzo dobrej jakości asfaltowa droga (zdjęcie poniżej) – co stanowi największy zasób infrastrukturalny sołectwa. W trakcie budowania Strategii mieszkańcy sołectwa nie zgłosili potrzeb inwestycyjnych.

Zdjęcie 25. Droga przez wieś w Kowalowie Górnym. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.11. Sołectwo Krężoły

Sołectwa Krężoły liczące 224 mieszkańców ma wyraźne centrum wokół budynku remizy OSP oraz Kaplicy p.w. Najświętszego Serca Jezusowego z 1917r. To co ważne dla mieszkańców to fakt, iż droga przebiegająca przez wieś jest bardzo dobrej jakości. Główne potrzeby inwestycyjne to m.in. doposażenie świetlicy wiejskiej.

Zdjęcie 26. Centrum miejscowości Krężoły.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.12. Sołectwo Kaziny

Sołectwo Kaziny liczy 132 mieszkańców. Główne potrzeby inwestycyjne dla mieszkańców to:

1. Zniwelowanie i utwardzenie dróg dojazdowych do pól.
2. Utwardzenie drogi gminnej przez wieś.
3. Dokończenie oświetlenia ulicznego przez wieś.
4. Pogłębienie rowów odpływowych.
5. Remont lub wymiana przystanku autobusowego.

Zdjęcie 27 Droga przebiegająca przez sołectwo Kaziny.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015r.

1.4.13. Sołectwo Klemencice

Klemencice liczące 255 mieszkańców są obszarowo największym sołectwem w Gminie. Główne zasoby wymienione w rejestrze zabytków to:

- 1) Kaplica P.W. MB Częstochowskiej, mur., XIX, gruntownie przebud. 1932.
- 2) Pozostałości zespołu dworskiego :
  - Czworak, ob. dom nr 23, wł. UG, mur., ok.1900.
  - Obora, mur., k. XIX, własność prywatna.
  - Stodoła i spichlerz, ob. magazyn, uż. Kieleckie Przedsiębiorstwo Nasienne w Kielcach, mur., k. XIX.
  - Pozostałości parku krajobrazowego, 1 poł. XIX. – Rej. nr 947.
- 3) Dom nr 40, wł. Władysław Peruń, mur., 1888.
- 4) Dom nr 53, wł. Wiesław Nowak, mur., 1852. przebud. ok. 1960.
- 5) Dom nr 54, wł. Władysław Wąchała. mur., ok. 1910.

Zdjęcie 28 Budynek OSP Klemencice wraz z placem zabaw.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015r.

W miejscowości zlokalizowany jest budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, który wymaga jednak termomodernizacji i doposażenia /na zdjęciu powyżej/.

Ważnym zadaniem dla mieszkańców jest także wykonanie tynkowania kapliczki znajdującej się w centrum obok remizy OSP.

Zdjęcie 29 Klemencice – kapliczka w centrum sołectwa.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015r.

Innym ważnym zadaniem jest modernizacja drogi (za numerem domu 73) ok. 300 m.

Zdjęcie 30 Klemencice – fragmenty dróg wymagających modernizacji.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015r.

1.4.14. Sołectwo Lubcza

Lubcza jest jednym z największych sołectw w Gminie pod względem liczby mieszkańców (409 osób). Miejscowość położona jest przy drodze wojewódzkiej Jędrzejów – Kazimierza Wielka. Na jej obszarze zlokalizowane są:

- Samorządowa Szkoła Podstawowa wraz z przedszkolem.
- Ośrodek Zdrowia.
- Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej połączony ze świetlicą wiejską.
- Kościół p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej. Parafia istnieje z przerwami od XIV w., kościół jest z lat 90. XX wieku³.
- Murowana kaplica
- Zespół Pałacowy Wielkowiejskich z XVIII w. wł. prywatna
  - Pałac, mur., ok. 3 ćw. XIX (z wykorzystaniem fragmentów dworu z XVIII), - Rej. nr 808.,
  - Park, pocz. XIX, przekształcony poł. XIX, - Rej. nr 808.
- Dom nr 49, wł. Władysław Domagała, mur., pocz. XX.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Lubcza:

1. Odbudowa drogi przez wieś obok Pałacu Wielowiejskich w kierunku Kościoła (wraz z chodnikiem) oraz w przysiółku: Lubcza-Krzaki (długość ok. 2,1 km)
2. Remont świetlicy i remizy strażackiej (elewacja, remont wnętrza, malowanie i zakup wyposażenia).
3. Modernizacja drogi Rędziny (ok. 1,5 km).
4. Modernizacja oświetlenia ulicznego.
5. Remont budynku ZOZ (Zakładu Opieki Zdrowotnej) w Lubczy.
6. Modernizacja drogi Lubcza-Ewcin (0,5 km).
7. Wykonanie w Rędzinach wodociągu i przydomowych oczyszczalni ścieków.
8. Modernizacja dróg polnych.
9. Termomodernizacja budynku szkoły w Lubczy.
10. Modernizacja mostów prowadzących w kierunku Woli Lubeckiej.

³ <http://diecezja.kielce.pl/parafie/lubcza-matki-bozej-czestochowskiej>

Zdjęcie 31. Samorządowa Szkoła Podstawowa wraz z Przedszkolem w Lubczy.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zdjęcie 32. Budynek remizy OSP i świetlicy wiejskiej w Lubczy.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.15. Sołectwo Ludwinów

Sołectwo Ludwinów liczy 59 mieszkańców i w trakcie budowania Strategii mieszkańcy zgłosili następujące zadania inwestycyjne:

1. Budowa wodociągu.
2. Budowa drogi Klemencice-Ludwinów do drogi na Sędziszów (ok. 2,5 km).

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Ustalenie szerokości dróg istniejących.

Zdjęcie 33 „Centrum” Ludwinowa. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

Zdjęcie 34 Boisko piłkarskie w Ludwinowie.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.16. Sołectwo Łany

Sołectwo Łany liczy 182 mieszkańców. Najważniejsze zadania inwestycyjne zgłoszone przez mieszkańców w trakcie budowania Strategii to:

1. Umocnienie dna oraz skarp rowu przy wybudowanym w 2015r. chodniku zlokalizowanym w miejscowości Łany.
2. Budowa chodnika przy drodze powiatowej 0188T, na odcinku od skrzyżowania z drogą gminną 359 do ostatniej posesji położonej w miejscowości Łany.
3. Budowa chodnika z miejscowości Łany do Wodzisławia na działce nr 375 (sąsiedztwo boiska sportowego K.S. „Partyzant”), doposażonego w ławki parkowe oraz kosze na śmieci. Remont metalowej kładki dla pieszych na rzece. Nasadzenie drzew i krzewów. Budowa oświetlenia pieszego ciągu komunikacyjnego w technologii LED z wykorzystaniem czujników ruchu pieszego.
4. Budowa kanalizacji w pozostałej części miejscowości Łany.
5. Budowa asfaltowej drogi gminnej nr 357⁴ na odcinku od posesji Pana Zmarzlińskiego do posesji Pana Szyszka.
6. Budowa asfaltowej drogi gminnej nr 366 na odcinku od posesji Pana Krzelowskiego do posesji Pana Grzegorka.
7. Utwardzenie drogi gminnej nr 366 na odcinku od posesji Pana Grzegorka do posesji Pana Jacha (skrzyżowanie z drogą powiatową 0188T). W miarę możliwości utwardzenie oraz jednocześnie położenie nawierzchni asfaltowej.

Zdjęcie 35 Droga prowadząca przez miejscowość Łany.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

⁴ Drogi oznaczone numerami: 357, 358, 359, 360 są drogami wewnętrznymi pomiędzy budynkami we wsi.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

- 1 . Wymiana wszystkich punktów świetlnych rtęciowych/sodowych/ żarowych z terenu sołectwa Łany na oświetlenie w technologii LED. Zagęszczenie punktów świetlnych do każdego słupa NN. Zastosowanie oświetlenia wraz z wykorzystaniem czujników ruchu zbliżania pieszego (aktywowane tylko w godzinach nocnych, w czasie wyłączenia stałego oświetlenia).
2. Działania podjęte względem działki sołectwa Łany, oznaczonej w ewidencji numerem 189:
  - wznowienie granic,
  - niwelacja oraz ogrodzenie terenu,
  - zagospodarowanie terenu poprzez założenie trawnika, nasadzenie krzewów ozdobnych.
3. Budowa świetlicy wiejskiej wraz z doprowadzeniem mediów (prąd, woda, kanalizacja).
4. Budowa / zakup placu zabaw dla dzieci.
5. Zakup/ montaż koszy na śmieci przy chodnikach w miejscowości Łany.
6. Utwardzenie drogi gminnej nr 360 na całym odcinku.
7. Utwardzenie drogi gminnej nr 358 na całym odcinku.
8. Utwardzenie drogi gminnej nr 357 na odcinku od posesji Pana Szyszka do końca.
9. Budowa asfaltowej drogi gminnej nr 359 na odcinku leżącym na terenie sołectwa Łany.
10. Budowa 2 zatok autobusowych.

Zdjęcie 36 Chodnik w miejscowości Łany.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.17. Sołectwo Laskowa

Sołectwo Laskowa, które liczy 167 mieszkańców posiada budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej.

Zdjęcie 37. Boisko piłkarskie w miejscowości Laskowa za budynkiem remizy OSP.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Laskowa:

1. Budowa chodnika przy drodze gminnej i powiatowej nr 185T prowadzącej przez wieś (ok. 1700 m).
2. Poprawa jakości dróg polnych.
3. Remont ścian w remizie strażackiej (budowa nowych ścian, w najgorszym stanie jest ściana północna).
4. Budowa drogi asfaltowej w przysiółku Serwit.
5. „Ścinka” poboczy przy drogach.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Budowa rowów wzdłuż dróg.
2. Stworzenie miejsca do spotkań dla mieszkańców o charakterze plenerowym.
3. „Doprowadzenie” zalewu znajdującego się w sąsiedztwie do porządku (regularne koszenie, wycinka krzewów, budowa zbiornika rekreacyjnego – obecnie jest tam mało wody, na dnie są śmieci, roślinność lądowa).
4. Zakup i montaż placu zabaw.

Zdjęcie 38. Droga w miejscowości Laskowa.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zdjęcie 39 Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Laskowej.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.18. Sołectwo Mieronice

Zasoby sołectwa Mieronice:

1. Zespół Kościoła Parafii p.w. Św. Jakuba Starszego:
  - Kościół, mur., 2 poł. XIII, nawa 1439, dobudowanie zakrystii XVI w i kaplicy przy nawie północnej pocz. XX, restaurowany m.in. 1939 i 1980 (obiekt znajduje się w Rejestrze Zabytków)
  - Dzwonnica, drew., XVIII. – Rej. nr 193.
2. Pozostałości zespołu dworskiego:
  - Ruina rządcówki, wł. UG, mur., k. XIX – rozebrane.,
  - Stodoła, wł., SKR Wodzisław, mur. – drew., k. XIX.,
  - Spichlerz, ob. magazyn, wł. SKR Wodzisław, k. XIX., Park Krajobrazowy, poł. XIX.
3. Budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w której znajduje się świetlica wiejska
4. Stawy
5. Okręgowa Stacja Kontroli Pojazdów
6. Boisko piłkarskie utworzone przez mieszkańców

Liczba mieszkańców sołectwa: 235

Zdjęcie 40. Kościół p.w. św. Jakuba Apostoła w Mieronicach.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Mieronice:

1. Wykonanie rowów i przepustów.
2. Wybudowanie 2 mostków.
3. Wybudowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Wykonanie remontu świetlicy (elewacja, wymiana dachu)
2. Wybudowanie drogi dojazdowej do świetlicy.
3. Zakup i montaż placu zabaw.

Zdjęcie 41 „Centrum” sołectwa Mieronice.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.19. Sołectwo Mierzawa

Głównym zasobem sołectwa Mierzawa, które zamieszkuje 169 mieszkańców jest budynek szkoły podstawowej. Poza tym w sołectwie znajdują się następujące zabytki:

1. Kapliczka, mur, XIX, częściowo zrujnowana.
2. Park Dworski krajobrazowy, XIX, przekomponowany pocz. XX.
3. Młyn wodny, wł. Kazimierz Bitner, mur., ok. 1910.

Zdjęcie 42 Piękny plac zabaw koło szkoły w Mierzawie.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

Najważniejsze zadania priorytetowe dla mieszkańców:

1. Potrzeba wybudowania budynku wielofunkcyjnego: remizy OSP i świetlicy wiejskiej w Mierzawie
2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
3. Wymiana pokrycia dachowego na Szkole Podstawowej.
4. Termomodernizacja szkoły wraz z wymianą instalacji c.o.
5. Budowa dróg asfaltowych (ok. 1300 m) i poprawa stanu nawierzchni dróg (ok. 500 m).
6. Dobudowanie oświetlenia ulicznego we wsi.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Utworzenie miejsca rekreacyjnego dla mieszkańców.
2. Odnowienie przydrożnych kapliczek, figurek.
3. Budowa ścieżek rowerowych.
4. Utworzenie biblioteki wiejskiej w nowej remizie⁵

Zdjęcie 43 Budynek szkoły podstawowej w Mierzawie.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

⁵ Ewentualnie w świetlicy wiejskiej – żaden z tych budynku obecnie nie istnieje; poprzednia biblioteka funkcjonowała w budynku remizy OSP, która zostanie wyburzona przez budowę drogi krajowej nr 7.

1.4.20. Sołectwo Nawarzyce

Zasoby sołectwa Nawarzyce /358 mieszkańców/:

1. W budynku po byłej szkole znajduje się Środowiskowy Dom Kultury oraz filia biblioteczna.
2. Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej /poniżej na zdjęciu/.
3. Zespół Kościoła parafii p.w. Św. Andrzeja:
  - Kościół, murowany, 1748- 1753, remont dobudówki pd. XX. – Rej. nr 202.,
  - Dzwonnica, mur. po 1893.,
  - Ogrodzenie z bramką mur.-żel., k. XIX.,
  - Plebania, drewniana, k. XIX.
4. Kaplica Grobowa Winnickich, obecnie cmentarna, murowana, ok. 1887, remont. 1987.
5. Dom nr 42, wł. Władysław Kuryga, mur., l. 30 XX. drewn. przedsiónek późniejszy.
6. Dom nr 51, wł. Józef Gruszka, drewn., l. 30 XX. ,
7. Dom nr 54, wł. Kazimiera Borowiecka, drewn., ok. 1880r.,
8. Cmentarz przykościelny.
9. Nawarzyce Leśne: pozostałości ogrodu folwarcznego Bukowińskich, pocz. XIX, przekształcony pocz. XX, - Rej. nr 954.
10. W sołectwie działa Ochotnicza Straż Pożarna i Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Nawarzyce.
11. Sołectwo leży na obszarze NATURA 2000.

Zdjęcie 44. Budynek remizy OSP w Nawarzycach.
For. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Nawarzyce:

1. Remont wewnątrz strażnicy OSP (malowanie ścian, docieplenie budynku, łazienka, szatnia dla strażaków, wyciąg spalin).
2. Poprawa dróg dojazdowych do pól.
3. Remont przystanku na „Koloniach”.
4. Komasacja łąk.
5. Zakup nowego wozu strażackiego.
6. Dopuszczenie świetlicy i budowa szamba.
7. Budowa boiska za świetlicą.

Zdjęcie 45. Kościół w Nawarzacach. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zdjęcie 46 Środowiskowy Dom Kultury oraz filia biblioteczna.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. wrzesień 2015.

Zdjęcie 47 Panorama sołectwa Nawarzacze i zarazem Gminy Wodzisław.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4. 21. Sołectwo Niegosławice

Sołectwo Niegosławice /328 mieszkańców/ słynie głównie z uprawy pietruszki. Zasobami sołectwa są:

1. Budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej i świetlicy wiejskiej (jeden budynek poniżej na zdjęciu).
2. Zespół dworski
  - Dwór, murowany, 1 poł. XIX (obecnie własność prywatna)
  - Park krajobrazowy, 1 poł. XIX. cz. przekomponowany pocz. XX (obecnie własność prywatna).
3. Budynek szkoły podstawowej.
4. Boisko przy szkole.
5. Plac zabaw przy szkole.
6. Do Szkoły Podstawowej uczęszcza ok. 50 dzieci.
7. Stowarzyszenie Rodzice – Dzieciom” w Niegosławicach mające siedzibę w Szkole Podstawowej i będące organem prowadzącym tę szkołę liczy 34 osoby.
8. Ochotnicza Straż Pożarna zrzesza 35 osób.
9. W Niegosławicach działa filia Ośrodka Zdrowia w Wodzisławiu – lekarz przyjmuje 3 dni w tygodniu.

Zdjęcie 48. Budynek remizy OSP w Niegosławicach.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Niegosławice:

1. Remont świetlicy wiejskiej (malowanie i tynkowanie m.in. sufitu, wymiana dachu, oświetlenia, docieplenie budynku, wykonanie centralnego ogrzewania, wyposażenie budynku typu: krzesła, stoliki; zagospodarowanie terenu wokół m.in. chodnik). Szacunkowy koszt inwestycji: ok. 200 tys. zł.
2. Budowa chodników na terenie sołectwa (po jednej strony przez całą długość sołectwa – ok. 1,5 km).
3. Remont dróg dojazdowych do pól.
4. Termomodernizacja budynku szkoły.
5. Wyrównanie boiska szkolnego.

Zdjęcie 49. Budynek Szkoły Podstawowej i Filii Gminnego Ośrodka Zdrowia w Niegosławicach.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.22. Sołectwo Nowa Olszówka

Zasoby sołectwa Nowa Olszówka /90 mieszkańców/:

1. Dom z częścią gospodarczą nr 53, wł. Bonifacy Wrzesień, mur – drewn., 2 dek. XX.
2. Świetlica wiejska, która znajduje się na terenie sołectwa Stara Olszówka.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców:

1. Remonty dróg (ok. 2 km).
2. Remont Świetlicy (malowanie wewnątrz, poprawa ogrodzenia na zewnątrz, umeblowanie kuchni, wymiana drzwi wewnętrznych, wyposażenie).

Zdjęcie 50. Świetlica wiejska
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.23. Sołectwo Olbrachcice

Olbrachcice są jednym z mniejszym sołectw w Gminie pod względem liczby mieszkańców (49). Na etapie przygotowanie Strategii nie zostały zgłoszone przez mieszkańców potrzeby inwestycyjne. Podczas wizji lokalnej 07.10.2015r. stwierdzono, że istnieje potrzeba modernizacji drogi do posesji 17-22 oraz remont budynku remizy OSP (m.in. wymiana dachu, termomodernizacja budynku).

Zdjęcie 51 Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Olbrachcicach.
fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

Zdjęcie 52 Droga prowadząca przez Sołectwa Olbrachcice.
fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.24. Sołectwo Piotrkowice

Zasoby sołectwa Piotrkowice /356 mieszkańców/:

1. Zespół Kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła :
  - Kościół, mur., 1682, restaurowany 1927- Rej. nr 223.,
  - Dzwonnica, mur, XIX w.,
  - Ogrodzenie z bramą i schodami, mur. –żel., XIX/XX.,
  - Plebania, mur. 1939.
2. Kompozycja krajobrazowo- parkowa, XVII/XVIII, park dworski przekształcony poł. XIX (własność prywatna).
3. Cmentarz przykościelny.
4. Świetlica wiejska.
5. Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej.
6. Szkoła Podstawowa /poniżej na zdjęciu/ - uczęszcza do niej ok. 60 uczniów.
7. Koło Gospodyń Wiejskich.

Zdjęcie 53. Szkoła Podstawowa w Piotrkowicach.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców dla sołectwa Piotrkowice:

1. Utwardzenie dróg dojazdowych do pól i lasów „chłopskich”.
2. Oczyszczenie elewacji na budynku szkolnym.
3. Remont remizy strażackiej i ogrodzenia (wylewka, remont ścian wewnątrz, zakup i montaż drzwi wejściowych, wymiana ogrodzenia na zewnętrz, termomodernizacja budynku – docieplenie, elewacja).
4. Budowa chodnika przez wieś (przedłużenie obecnego) ok. 800 m.
5. Remont oświetlenia ulicznego na energooszczędne.
6. Udrożnienie przepustów pod mostem przy drodze głównej.
7. Budowa kanalizacji lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Budowa chodnika do kościoła ok. 1 km.
2. Wyposażenie świetlicy: zaplecza kuchennego w brakujący sprzęt AGD.
3. Doposażenie placu zabaw przy świetlicy w sprzęt do ćwiczeń „Mini siłownia”.
4. Usunięcie azbestu z budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Zdjęcie 54. Kościół Parafialny w Piotrkowicach.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zdjęcie 55 Świetlica wiejska w Piotrkowicach.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.25. Sołectwo Pokrzywnica

Głównym zasobem sołectwa Pokrzywnica /90 mieszkańców/ jest budynek Ochotniczej Straży Pożarnej pełniący jednocześnie funkcję Świetlicy.

Zdjęcie 56. Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Pokrzywnicy.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Pokrzywnica:

1. Budowa drogi dojazdowej asfaltowej do posesji P. Musiał-Szyler.
2. Utwardzenie drogi polnej pomiędzy Pokrzywnicą Judasze – Kamień.
3. Zakup i montaż tablic kierunkowych z numerami domów.
4. Zakup i montaż tablicy kierunkowej wsi Pokrzywnica.
5. Wymiana przystanku autobusowego koło P. Zaręby.
6. Poszerzenie dróg polnych i ich wyrównanie.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Pogłębienie poboczy dróg.
2. Ocieplenie świetlicy i malowanie jej wewnątrz.

Zdjęcie 57. Droga lokalna w sołectwie Pokrzywnica.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015

1.4.26. Sołectwo Pękośław

Głównym zasobem sołectwa Pękośław, które zamieszkuje 142 mieszkańców, jest budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej. Warto zwrócić uwagę, że w ostatnich latach została wykonana droga łącząca Pękośław z sołectwem Krężoły.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Pękośław:

1. Poszerzenie i remont tłuczniami drogi Pękośław-Zagórze (ok. 1 km)
2. Poszerzenie i remont tłuczniami drogi Pękośław-Kowalów Górny (ok. 1 km).

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Zakup i montaż placu zabaw.
2. Budowa boiska wielofunkcyjnego za strażnicą OSP (m.in. do piłki nożnej i koszykówki).
3. Wykonanie ogrodzenia wokół remizy OSP.

Zdjęcie 58. Droga w miejscowości Pękośław.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zdjęcie 59 Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Pękośław.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.27. Sołectwo Promyk

Sołectwo Promyk zamieszkuje 52 mieszkańców, którzy w trakcie budowania strategii wskazali następujące potrzeby inwestycyjne:

1. Utwardzenie dróg dojazdowych do pól.
2. Remont drogi asfaltowej Jeziorki – Promyk (ok. 30 m do remontu).

Zdjęcie 60 Wjazd do sołectwa Promyk.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.28. Sołectwo Piskorzowice

Głównym zasobem sołectwa Piskorzowice (64 mieszkańców) jest świetlica wiejska znajdująca się w budynku remizy OSP (zdjęcie poniżej) wraz z boiskiem piłkarskim (na działce będącej własnością Gminy Wodzisław). W trakcie przygotowania Strategii zgłoszono potrzebę modernizacji remizy OSP (ocieplenie, doposażenie) oraz należy położyć nakładkę asfaltową na drodze od przystanku autobusowego w kierunku zabudowań.

Zdjęcie 61 Boisko piłkarskie wraz ze świetlicą wiejską (w tle) w miejscowości Piskorzowice.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

Zdjęcie 62 Gmina Wodzisław jest gminą typowo rolniczą – tereny sołectwa Piskorzowice.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.29. Sołectwo Przyłęk

Sołectwo Przyłęk liczy 90 mieszkańców. Jego głównym zasobem jest remiza Ochotniczej Straży Pożarnej, która pełni jednocześnie funkcję świetlicy wiejskiej (poniżej na zdjęciu).

Zadania priorytetowe wskazane przez mieszkańców to:

1. Budowa boiska z ogrodzeniem na terenie obok remizy.
2. Remont zewnętrzny remizy (wymiana okien, docieplenie, elewacja).
3. Utwardzenie drogi dojazdowej „poza wsią”.
4. Położenie asfaltu na drodze do przysiółka Kolonia ok. 1,5 km.
5. Melioracja rowów nawadniających łąki.
6. Dołożenie dodatkowych lamp oświetlenia ulicznego.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Zakup i montaż placu zabaw dla dzieci.
2. Utwardzenie dróg dojazdowych do pól.
3. Zagospodarowanie terenu obok remizy .
4. Remont 2 krzyży przydrożnych.

Zdjęcie 63 Panorama sołectwa Przyłęk. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

Zdjęcie 64 Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Przyłęku. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o. o., październik 2015.

1.4.30. Sołectwo Przyłęczek

Przyłęczek jest jednym z większych sołectw w Gminie pod względem liczby mieszkańców – 324.

Zdjęcie 65 Drogi lokalne w sołectwie Przyłęczek.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

Zadania priorytetowe zgłoszone mieszkańców sołectwa w trakcie budowania Strategii:

1. Modernizacja drogi Nowa Wieś w stronę pana Pawłowskiego (ok. 0,5 km).
2. Remont mostu drewnianego.
3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Warto podkreślić, że fragment sołectwa znajduje się na obszarze NATURA 2000 Dolina Mierzawy. W miejscowości zlokalizowane są m.in.: świetlica wiejska oraz pozostałości parku dworskiego, początek XX wpisanego do rejestru zabytków (nr 958).

Zdjęcie 66 Bloki znajdujące się na pograniczu sołectw: Przyłęczek/Mierzawa.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

1.4.31. Sołectwo Przyrąb

Głównym zasobem sołectwa Przyrąb (180 mieszkańców) jest świetlica wiejska /poniżej na zdjęciu/.

Zdjęcie 67. Świetlica wiejska w sołectwie Przyrąb.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa zgłoszone w trakcie budowania Strategii:

1. Malowanie budynku świetlicy z zewnątrz oraz jego wyposażenie (zakup stołu do bilardu, trampoliny i piaskownicy na plac zabaw, komputera, podłączenie do internetu).
2. Ogrodzenie i wyposażenie boiska.
3. Założenie dwóch lamp oświetleniowych przydrożnych.

Zdjęcie 68. Plac zabaw w miejscowości Przyrąb (za budynkiem świetlicy).
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.32. Sołectwo Przezwoły

Sołectwo Przezwoły liczy 330 mieszkańców. Jego główne zasoby to świetlica wiejska i zarazem remiza Ochotniczej Straży Pożarnej /na zdjęciu/ oraz pozostałości zespołu dworskiego.

Zdjęcie 69. Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej i świetlica wiejska w Przezwołach.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa zgłoszone na etapie budowania Strategii:

1. Budowa sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków.
2. Dokończenie zwodociągowania wsi (Dropiówka I, Dropiówka II, Kalinówka).
3. Wykonanie „dywaników” asfaltowych (Dropiówka I ok. 800-900 m; Dropiówka II ok. 2000 m)
4. Oświetlenie uliczne (Dropiówka II, Kalinówka).
5. Melioracja pól.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Remont dróg dojazdowych do pól.
2. Odprowadzenie wód opadowych wzdłuż dróg.
3. Budowa jednostronnego chodnika (ok. 1 km).
4. Wykonanie tabliczek z numeracją domów.

Zdjęcie 70. Blok mieszkalny w Przezwołach.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zdjęcie 71 Przystanek i tablica ogłoszeń przy wjeździe do sołectwa Przezwoły.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.33. Sołectwo Podlesie

Sołectwo Podlesie zamieszkuje 71 osób.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Podlesie:

1. Budowa ścieżki rowerowej Podlesie – Brzezinki przez las (ok. 3 km).
2. Budowa świetlicy (można rozważyć wariant jednej świetlicy dla Podlesia i Droblina).
3. Budowa rowów odwodnieniowych.
4. Naprawa i/lub wymiana oświetlenia ulicznego (żarówek na LEDowe).
5. Dokończenie drogi asfaltowej przez wieś (ok. 1 km).

Zadania o mniejszym znaczeniu dla mieszkańców:

1. Remont drogi „bocznej” (ok. 500 m) – połączenie Droblina z Podlesiem.
2. Czyszczenie rowów do lasu „chłopskiego” ok. 400 m.

Zdjęcie 72. Droga w miejscowości Podlesie.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.34. Sołectwo Stara Olszówka

Sołectwo Stara Olszówka (127 mieszkańców) dysponuje budynkiem w którym mieści się świetlica wiejska i Ochotnicza Straż Pożarna. Budynek ten służy również mieszkańcom Nowej Olszówki. W Starej Olszówce istnieje potrzeba wyeksponowania tablicy upamiętniającej Jana Chryzostoma Paskę, gdyż obecnie znajduje się ona w gęstwinie krzewów i osobom odwiedzającym to miejsce trudno ją znaleźć.

Zdjęcie 73. Rzeka w miejscowości Stara Olszówka.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zdjęcie 74. Tablica upamiętniająca fakt mieszkania w Starej Olszówce Jana Chryzostoma Paskę.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.35. Sołectwo Sadki

Liczba mieszkańców: 62. Potrzeby inwestycyjne zgłoszone przez mieszkańców:

- 1 Renowacja pomnika Ofiar Pacyfikacji 1944r.
- 2 Modernizacja dróg na terenie sołectwa.
- 3 Utwardzenie dróg dojazdowych do pól.

Zdjęcie 75. Droga oraz wjazd do Obszaru Natura 2000 Dolina Mierzawy – sołectwo Sadki.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zdjęcie 76 Sołectwo Sadki – droga przez wieś.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.36. Sołectwo Sielec

Sołectwo Sielec liczy 57 mieszkańców i są to głównie osoby starsze. Najważniejszymi zadaniami inwestycyjnymi są:

1. Wykonanie drogi asfaltowej od pana Tabor do drogi głównej (ok. 1300 m), prowadzącej do Mieronie.
2. Remont mostów na rzece od strony Mieronie oraz w centrum wsi.
3. Wykonanie rowów odwadniających łącznie z przepustami od lasu w kierunku Mieronie oraz od strony Zielonek do Nadleśnictwa.
4. Poprawienie dróg dojazdowych do pól oraz wytyczenie tych dróg.
5. Oczyszczenie odcinka drogi z przydrożnych krzaków na odcinku od pana Brożka do Kamieńca w porozumieniu z Nadleśnictwem.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Uzupełnienie oświetlenia drogowego.
2. Wstawienie znaku ślepa ulica koło pana Ptaka⁶.
3. Wstawienie znaku kierunkowego w miejscowości Łany do Sielca.

Zdjęcie 77. Droga w miejscowości Sielec,
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

⁶ Aby był znak pierwszeństwa o strony lasu.

1.4.37. Sołectwo Strzeszkowice

Zasoby sołectwa Strzeszkowice (83 mieszkańców)

1. Świetlica wiejska.
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Strzeszkowicach.
3. Pozostałości parku dworskiego (własność prywatna).

Zadania priorytetowe dla mieszkańców:

1. Wyznaczenie granic i remont dróg dojazdowych do pól i łąk.
2. Uporządkowanie i wykarczowanie pozostałości zabytkowego parku dworskiego (za remizą), zamontowanie ławek i oświetlenia.
3. Renowacja przydrożnych figurek (inwestycja bardzo ważna, gdyż wkrótce może ona ulec całkowitemu zniszczeniu).

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Wymiana pokrycia dachowego na świetlicy wiejskiej/remizie.

Po prawej: Zdjęcie 78 Piękna przydrożna figura świętego Jana Nepomucena –sołectwo Strzeszkowice.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. (październik 2015)

Zdjęcie 79 „Centrum” sołectwa Strzeszkowice.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. (październik 2015).

1.4.38. Sołectwo Świątniki

Sołectwo Świątniki liczy 100 mieszkańców. Zlokalizowany jest w nim m.in. hotel z restauracją oraz tablica upamiętniająca 100 rocznicę powitania Pierwszej Kompanii Kadrowej Strzelców Józefa Piłsudskiego przez mieszkańców Wodzisławia 8 sierpnia 1914r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa zgłoszone na etapie budowania Strategii:

1. Wykonanie chodników od granicy z miejscowością Wodzisław (od mostu), strona wschodnia i zachodnia.
2. Modernizacja drogi po wschodniej stronie od państwa Bieleckich do drogi S-7 (wymagana jest wymiana nawierzchni asfaltowej na odcinku ok. 500 metrów – obecnie droga ta jest naruszona w znacznym stopniu przez budowę kanalizacji – „rozkopana”).
3. Udrożnienie przepustów i czyszczenie rowów przydrożnych.

Zdjęcie 80. Tablica pamiątkowa w miejscowości Świątniki.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Zagospodarowanie placu wiejskiego (proponacją jest zadrzewienie w połowie, a na drugiej połowie budowa ławeczek i kominka – grilla mających służyć mieszkańcom).

Zdjęcie 81 Piękny krajobraz sołectwa Świątniki.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.39. Sołectwo Wodacz

Sołectwo Wodacz zamieszkuje 87 osób i dysponuje ono dobrej jakości drogami lokalnymi. To co mieszkańcy zgłosili na etapie budowy Strategii to potrzeba rozwiązania problemu ścieków sanitarnych (kanalizacja, przydomowe oczyszczalnie ścieków).

Zdjęcie 82. Droga w miejscowości Wodacz.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

1.4.40. Sołectwo Wodzisław

Liczba mieszkańców: 1165 (można przyjąć, że co 6 mieszkańców Gminy mieszka w Wodzisławiu).

Zasoby sołectwa Wodzisław:

- Budynek Urzędu Gmin.
- Gminna Biblioteka Publiczna zlokalizowana przy ulicy Legionów 1 (na parterze budynku byłej lecznicy)
- Koło Gospodyń Wiejskich
- Kompleks Sportowo-Rekreacyjny w Wodzisławiu (m.in. kort tenisowy) – poniżej na zdjęciu
- Rynek w Wodzisławiu
- Świetlica wiejska
- Ochotnicza Straż Pożarna (OSP) w Wodzisławiu
- Zalew
- Młodzieżowa Orkiestra Strażacka działająca przy OSP w Wodzisławiu
- Układ Urbanistyczny, XIV – XIX
- Zespół Kościoła parafialnego p.w. Św. Marcina wraz z ciekawym zegarem słonecznym.
  - Kościół, mur., 1621- 1644. zniszczony pożarem 1746, odbud. 1787r. oblicowanie fasady cegłą 1910- Rej. nr 228.,
  - Dzwonnica, mur., 1815.,
  - Ogrodzenie, mur. – żel., 2 poł. XIX.,

- Plebania, mur. ok. poł. XIX – rozebrana.,
- Organistówka, ul. Pińczowska, mur., poł. XIX.,
- Ruina Synagogi - wybudowany w pierwszej połowie XVII wieku. Początkowo przypuszczano, że synagoga została wybudowana w drugiej połowie XVI wieku jako zbór kalwiński i dopiero około 1620 roku oddana wodzisławskiej gminie żydowskiej, lecz ostatnie badania nie potwierdziły tych przypuszczeń. W latach 40. XVIII wieku synagoga została przebudowana. W ramach przebudowy m.in. zostało dobudowane sklepienie babinca. Podczas II wojny światowej hitlerowcy zdewastowali synagogę, a następnie urządzili w niej magazyn. Po zakończeniu wojny budynek synagogi przebudowano na spichlerz, zburzono wówczas ścianę dzielącą salę główną i babiniec oraz podzielono wnętrze ścianką na trzy pomieszczenia. W 1967 roku budynek synagogi został wpisany do rejestru zabytków nieruchomych (nr rej.: A.171 z 23.06.1967). W 1975 roku zamierzano w synagodze otworzyć gminny ośrodek kultury i rozpoczęto w tym celu prace remontowe, które po krótkim czasie przerwano. W 1987 roku podczas wichury zerwał się dach bożnicy i od tego czasu popadała ona w ruinę. W 1996 roku podjęto próbę pozyskania funduszy na odbudowę synagogi, niestety bez powodzenia. Obecnie budynek pozostaje w stanie ruiny
- Kaplica p.w. Jana Nepomucena, mur., 1903r. ul. Jędrzejowska

Zdjęcie 83 Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wodzisławiu.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., sierpień 2015r.

Brzeziny – aktualnie przysiółek sołectwa Wodzisław

1. Zespół dworski, ob. nie użytkowany :
  - Dwór, mur., poł. XIX (na piwnicach d. dworu z pocz. XVI, obmurowanych ok. 1980) – Rej. nr 966.,
  - Pałac, tzw. kałamarz, mur., k. XVIII, przebud. na spichlerz poł. XIX, remont. 1937 i ok. 1950, - Rej. nr 966.
  - Rządówka, tzw. piórnik (mylnie uznawana za dwór), mur., ok. 1850, - Rej. Nr 966
  - Park, XVI, przekształcony poł. XIX i XX – Rej. Nr 966
2. Folwark, były P.O.M. :

- Budynek mieszkalny, mur., 1906.,
- Obora, ob. budynek produkcyjny, mur., 1906.,
- Stodoła 1, mur., pocz. XX.,
- Stodoła 11, mur., pocz. XX.,
- Młyn parowy „Antonin”, ob. elektryczny, Wit. GS, mur., k. XIX, przeb. ok. 1910, zniszczony pożarem 1931, cz. rozebrany i odbudowany ze niszczuć 1932.

Zdjęcie 84 Rynek w Wodzisławiu.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., sierpień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców sołectwa Wodzisław:

1. Reaktywacja zalewu w Wodzisławiu.
2. Budowa bloku z mieszkaniami socjalnymi i komunalnymi.
3. Utworzenie Centrum Kultury w Wodzisławiu dla młodzieży i osób starszych (emerytów).
4. Rozbudowa strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej.
5. Zagospodarowanie terenów przemysłowych.

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Montaż i budowa fontanny na rynku lub restauracja zabytkowej studni.
2. Nasadzenie drzew i modernizacja boiska przy stadionie „Partyzanta”.
3. Rozbudowa budynku KS „Partyzant” pod kątem organizacji imprez masowych.
4. Interweniowanie u przewoźników, aby autobusy i busy - szczególnie relacji Kielce – Kraków – „zajeżdżały” do Wodzisławia.

Istnieje również potrzeba działań z zakresu ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego poprzez:

- zabezpieczenie ruin synagogi,
- poprawę stanu technicznego kompleksu zabudowań dworskich w Brzeziu,
- pozyskanie najstarszych domów (np. p. Rzepkiewiczów) z przeznaczeniem ich np. na cele muzealne,
- uporządkowanie Cmentarza Żydowskiego i

- zabezpieczenia najstarszych nagrobków na cmentarzu parafialnym w Wodzisławiu.
- Pozytywny wpływ na promocję Gminy miałyby również odzyskanie praw miejskich dla Wodzisławia, które zostały utracone za udział w powstaniu styczniowym.

Zdjęcie 85 Bloki mieszkalne w Wodzisławiu.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., sierpień 2015.

Zdjęcie 86 Budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Wodzisławiu.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., sierpień 2015r.

1.4.41. Sołectwo Wola Lubecka

Głównym zasobem sołectwa Wola Lubecka /123 mieszkańców/ jest budynek świetlicy wiejskiej /poniżej na zdjęciu/.

Zdjęcie 87 Budynek świetlicy wiejskiej w Woli Lubeckiej.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

Zadania priorytetowe dla mieszkańców:

1. Budowa wodociągu.
2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
3. Remonty dróg dojazdowych do pól (ok. 4 km).
4. Modernizacja drogi Wola Lubecka -Bugaj (ok. 1 km).

Inne ważne zadania dla sołectwa:

1. Remont dachu na świetlicy.
2. Zakup i montaż placu zabaw dla dzieci w obrębie świetlicy.

Zdjęcie 88. Rezerwat Przyrody Lubcza.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015.

Zdjęcie 89. Droga w miejscowości Wola Lubecka.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015.

1.4.42. Sołectwo Września

Najmniejszym sołectwem Gminy Wodzisław jest Września licząca jedynie 20 mieszkańców. Główną potrzebą inwestycyjną sołectwa jest utwardzenie drogi lub położenie nakładki asfaltowej od Mierzawy przez Wrześnię (ok. 1 km).

Zdjęcie 90 Sołectwa Września otoczone jest wokół lasami.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. październik 2015.

1.4.43. Sołectwo Zarzecze

Sołectwo Zarzecze liczy 150 mieszkańców. Zadania priorytetowe dla mieszkańców:

1. Przebudowa drogi Zarzecze- Judasze (ok. 1 km).
2. Przebudowa drogi Zarzecze Wieś (w stronę lasu – Pinechówka). – ok. 600 m.
3. Przebudowa drogi Zarzecze w stronę p. Cieślik (ok. 1000 m)
4. Dobudowa oświetlenia ulicznego.

Zdjęcie 91 Uroczy dom w miejscowości Zarzecze.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. (październik 2015).

Zdjęcie 92 Droga przez miejscowość Zarzecze.
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. (październik 2015).

Rozdział 2. Uwarunkowania wewnętrzne Gminy Wodzisław

2.1.1 Położenie geograficzne

Gmina Wodzisław położona jest w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie jędrzejowskim. Zajmuje powierzchnię 176 km², tj. 14,06% obszaru powiatu jędrzejowskiego i 1,51% powierzchni całego województwa. Jest to jedna z największych gmin pod względem powierzchni na obszarze województwa Świętokrzyskiego. Gmina położona jest na Garbie Wodzisławskim nad rzeką Mozgawą (tj. prawy dopływ Mierzawy), 18 km na południowy zachód od Jędrzejowa.

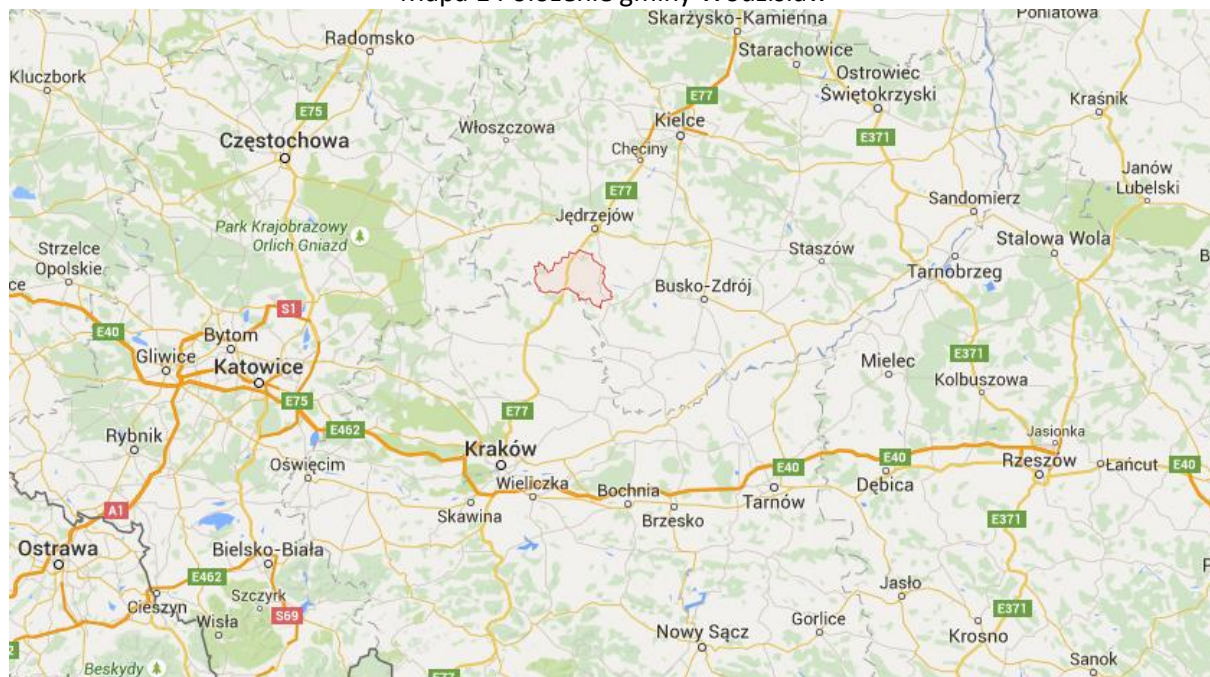
Gmina Wodzisław graniczy:

- od północy z gminą miejsko - wiejską Jędrzejów,
- od północnego - wschodu z gminą Imielno,
- od wschodu z gminą Michałów (powiat pińczowski),
- od południa z gminą Działoszyce (powiat pińczowski),
- od południa z powiatem miechowskim (woj. małopolskie),
- od zachodu z gminą miejsko - wiejską Sędziszów.

Od większych ośrodków przemysłowych gmina Wodzisław jest położona w odległości:

- Kielce - 60 km,
- Kraków - 65 km,
- Katowice - 95 km⁷.

Mapa 1 Położenie gminy Wodzisław

www.google.pl/maps

⁷ Na podstawie www.google.pl/maps

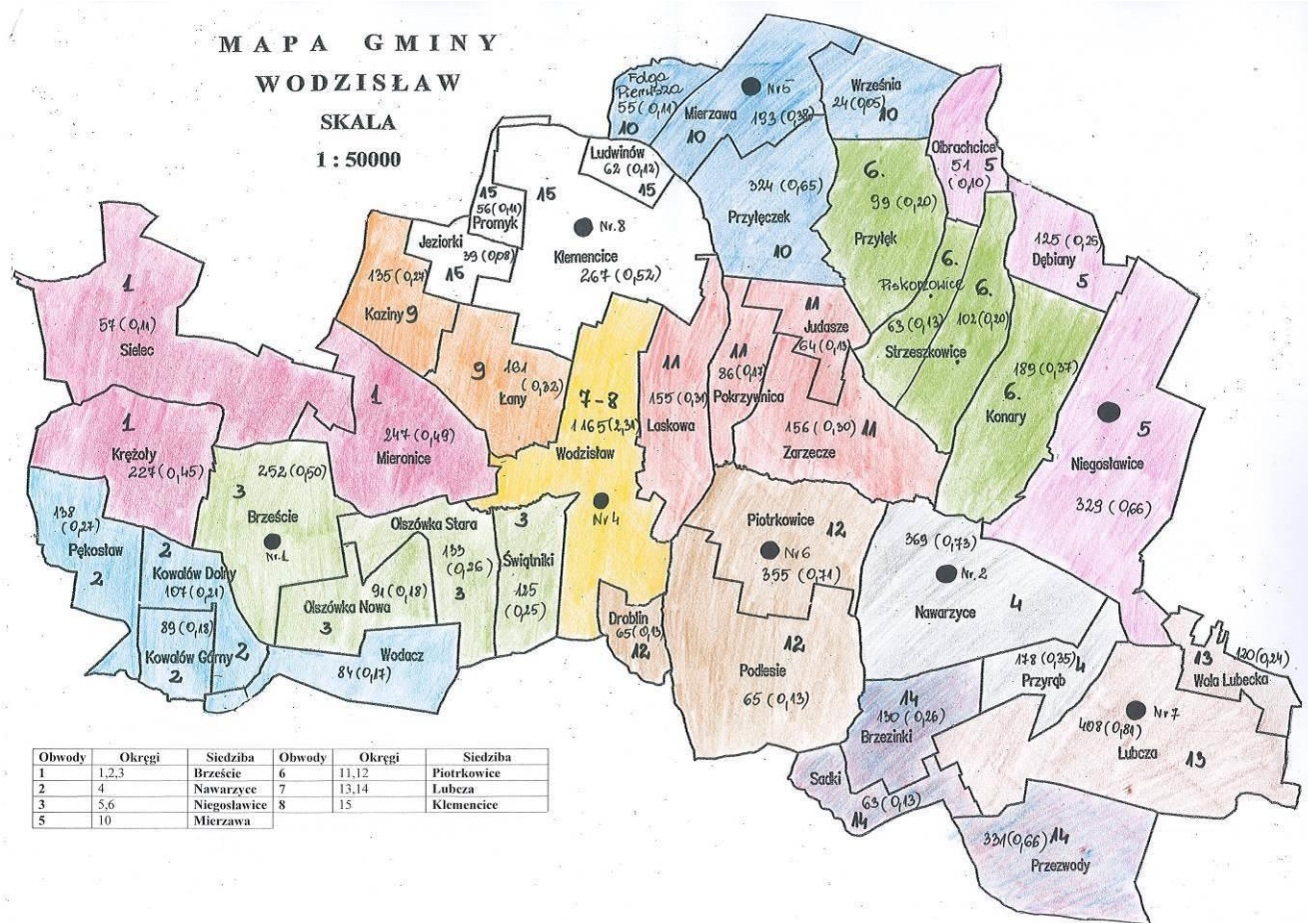

2.1.2 Charakterystyka sieci osadniczej

Gmina Wodzisław obejmuje 43 sołectwa o następujących powierzchniach:

Mapa 2 Gmina Wodzisław w podziale na sołectwa

Źródło: http://ugwodzislaw.pl/asp/pliki/okregi/mapa_gmina_wodzislaw.jpg

Tabela 3 Powierzchnia poszczególnych sołectw oraz liczba gospodarstw i ich powierzchnia

Dane dotyczące powierzchni i liczby gospodarstw – stan na 31.12.2014				
L.p.	Sołectwo	Liczba gospodarstw	Powierzchnia sołectwa w ha	Średnia powierzchnia gospodarstwa
1	Brzeście	47	531,10	10,73
2	Brzezinki	29	304,23	9,54
3	Droblin	15	127,27	7,86
4	Dębiany	23	262,46	10,99
5	Folga Pierwsza	9	179,41	18,98
6	Jeziorki	8	155,66	17,97
7	Judasze	9	204,84	21,29
8	Kaziny	26	285,7	10,04
9	Klemencice	52	836,26	14,57
10	Konary	42	552,52	10,86
11	Kowalów	16	163,51	9,68
12	Kowalów Górny	20	238,05	11,47
13	Krężoły	46	490,25	10,09

14	Laskowa	33	416,21	9,97
15	Ludwinów	13	105,17	7,62
16	Lubcza	60	974,44	13,92
17	Łany	33	364,96	10,25
18	Mieronice	38	559,21	12,34
19	Mierzawa	28	413,14	11,67
20	Nawarzyce	79	776,97	9,32
21	Niegosławice	57	1053,92	12,62
22	Olbrachcice	10	224,65	21,61
23	Olszówka Stara	27	341,37	11,75
24	Olszówka Nowa	23	308,39	12,74
25	Pękośław	22	346,52	14,96
26	Piotrkowice	64	536,66	7,32
27	Piskorzowice	14	216,59	14,73
28	Podlesie	13	809,20	23,93
29	Pokrzywnica	16	201,03	11,90
30	Promyk	11	102,77	8,54
31	Przyłęk	23	475,79	18,16
32	Przyłęczek	16	468,57	22,97
33	Przewody	46	586,48	11,32
34	Przyrąb	32	225,80	6,61
35	Strzeszkowice	15	357,89	20,88
36	Sielec	11	890,83	14,68
37	Sadki	17	204,77	11,09
38	Świątniki	27	257,94	8,68
39	Września	2	281,50	51,11
40	Wodacz	20	295,95	14,26
41	Wola Lubecka	28	198,29	6,50
42	Wodzisław	95	792,93	6,52
43	Zarzecz	26	545,06	19,46

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Największymi sołectwami w gminie są Niegosławice, Lubcza, Sielec, Klemencice i Podlesie. Do najmniejszych powierzchniowo należą: Promyk, Ludwinów, Droblin, Jeziorki, Folga Pierwsza, Kowalów Górny, Wola Lubecka, Pokrzywnica, Judasze i Sadki.

2.1.3 Zasoby naturalne

Gmina Wodzisław położona jest w obrębie dwóch mikroregionów - Garbu Wodzisławskiego i Płaskowyżu Jędrzejowskiego - wchodzących w skład Niecki Niedziańskiej.

Na terenie gminy znajduje się kilka ciekawych zespołów krajobrazowych. Znaczna jej część włączona została do Miechowsko - Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Cechuje go krajobraz pofałdowany spłaszczonymi fałdami wzgórz, który ukształtował się w okresie kredy środkowej, kiedy to na dnie znajdującego się tu morza osadzały się liczne muszle, przekształcające się następnie w skamieniałości. Obecny rzeźbę terenu ostatecznie uformował cofający się lodowiec. Pozostałościami po nim są liczne głazy narzutowe i osady lodowcowe, miejscami zaś ukształtowały się jary i wąwozy. Na szczytach wzgórz lodowiec zdarł cienką powłokę gleby, odsłaniając osady margli i opoki, z których

to wykształciły się żyzne rędziny właściwe. Na podłożu lessowym powstały gleby brunatne i czarnoziemne. Przyczyniły się one do rozwoju rolnictwa na tym terenie⁸.

Podstawowym elementem krajobrazu są niewielkie pola o zróżnicowanych uprawach, otoczone rzadkimi w skali kraju roślinami. Tereny te porośnięte są leszczyną i tarniną. W lasach występują rośliny zaliczane do najcenniejszych na obszarze całej Niecki Niedziańskiej.

Niektóre z zespołów krajobrazowych ze względu na swoje walory objęte zostały ochroną prawną, stając się pomnikami przyrody i rezerwatami. Jednym z nich jest Rezerwat Przyrody w Lubczy, obejmujący obszar o powierzchni 6,5 ha na wzgórzu „Okrąglica”. Rezerwat utworzono w celu zachowania miłka wiosennego - rośliny chronionej i stanowiącej relikw rośliności stepowej. Na terenie gminy znajdują się również pomniki przyrody klonu i lipy w zespole parkowym w Lubczy. We wschodniej części wsi Laskowa znajduje się źródło zasilające Mozgawę.

Obecnie na obszarze gminy występują surowce naturalne takie jak: piaski, gliny i lessy oraz torfy.

Również na terenie gminy zostały wstępnie rozpoznane złoża piasków w rejonie: Przyłęczka, Wrześni i Laskowej-Wodzisław. Z kolei gliny występują w rejonie Wodzisławia i Nawarzyć, zaś torfy rozpoznane zostały w rejonach miejscowości Konary.

Zdjęcie 93 Miłek Wiosenny
<http://jedrzejow.travel/pl/>

---

⁸ Strategia rozwoju społeczno - gospodarczego gminy Wodzisław na lata 2000 - 2015 Analiza aktualnego stanu społeczno – gospodarczego gminy Wodzisław

Pomniki przyrody znajdujące się na terenie Gminy Wodzisław.

Lp.	Nr w rej. RDOŚ	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Miejscowość	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Opis lokalizacji
1	49	lipa drobnolistna, klon pospolity i dąb szypułkowy	1958-03-05	Uchwała nr XIII/108/2011 Rady Gminy Wodzisław z dnia 28.10.2011 w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 07.12.2011 r. Nr 288, poz. 3335)	wiek około 200 lat	300/475/346		Wodzisław	Lubcza	Lubcza 15	496/1	w parku podworskim we wsi Lubcza na wschód od pałacu
2	251	źródło	1987-10-02	1) Zarządzenie Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dnia 2 października 1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Kieleckiego Nr 19, poz. 223. 2) Rozporządzenie Nr 6/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 20 czerwca 1994 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 8, poz. 54 z dn.30.08.1994 r.) 3) Rozporządzenie Nr 7/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 4 sierpnia 1994 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Kieleckiego Nr 8, poz. 55, z dn. 30.08.1994 r.) 4) Rozporządzenie Nr 276/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 9 sierpnia 2001 r. zmieniające zarządzenia i rozporządzenia w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 85, poz. 987 z dn. 16.08.2001 r.)	Woda wypływa w kilku miejscach w dwóch niszach powstałych w wyniku erozji wstecznej. Woda odpływa dość wąskim korytem, którego dno wysłane jest drobnymi okruchami margli. W mniejszej niszy woda wypływa wprost ze szczeliny w marglach z dużą intensywnością. Typ źródła: podboczowe, szczelinowe.			Wodzisław	Laskowa	Laskowa 14	480	akt: we wschodniej części wsi Laskowa, na południe od drogi przez wieś, w odległości ok. 100 m; gm.:na północnym zboczu doliny Mozgawy, naprzeciw posesji nr 56
3	792	jodła pospolita	2006-05-29	Rozporządzenie Nr 9/2006 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Świętokrzyskiego Nr 137, poz. 1616, z dn. 02.06.2006 r.	w wieku około 150 lat, pierśnica 1,17 m	367	45	Wodzisław	Sielec	Sielec 34	232	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 205c
4	793	jodła pospolita	2006-05-29	Rozporządzenie Nr 9/2006 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Świętokrzyskiego Nr 137, poz. 1616, z dn. 02.06.2006 r.	w wieku około 150 lat, pierśnica 1,02 m	320	44	Wodzisław	Sielec	Sielec 34	233	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 206f
5	794	buk zwyczajny	2006-05-29	Rozporządzenie Nr 9/2006 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Świętokrzyskiego Nr 137, poz. 1616, z dn. 02.06.2006 r.	w wieku około 135 lat, pierśnica 1,50 m	471	27	Wodzisław	Sielec	Sielec 34	239	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 185a

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WODZISŁAW NA LATA 2015-2025

6	795	buk zwyczajny	2006-05-29	Rozporządzenie Nr 9/2006 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Świętokrzyskiego Nr 137, poz. 1616, z dn. 02.06.2006 r.	w wieku około 135 lat, pierśnica 1,12 m	352	27	Wodzisław	Sielec	Sielec 34	239	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 185a
7	796	buk zwyczajny	2006-05-29	Rozporządzenie Nr 9/2006 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Świętokrzyskiego Nr 137, poz. 1616, z dn. 02.06.2006 r.	w wieku około 130 lat, pierśnica 1,18 m	371	30	Wodzisław	Sielec	Sielec 34	251	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 207d
8	797	wiąz pospolity	2006-05-29	Rozporządzenie Nr 9/2006 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Świętokrzyskiego Nr 137, poz. 1616, z dn. 02.06.2006 r.	w wieku około 105 lat, pierśnica 1 m	314	30	Wodzisław	Sielec	Sielec 34	248	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 200c
9	798	klon zwyczajny	2006-05-29	Rozporządzenie Nr 9/2006 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Świętokrzyskiego Nr 137, poz. 1616, z dn. 02.06.2006 r.	w wieku około 105 lat, pierśnica 0,97 m	304	28	Wodzisław	Sielec	Sielec 34	248	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 200c
10	860	lipa drobnolistna	2010-12-21	Uchwała Nr III/10/10 Rady Gminy Wodzisław z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2011 r. Nr 18, poz. 269)	w wieku około 200 lat	372		Wodzisław	Przyłęk	32	236/1	

2.1.4 Klimat

Według podziału kraju na regiony klimatyczne, gmina Wodzisław znajduje się w wyżynnym rejonie klimatycznym, śląsko – małopolskim. Zmienne warunki fizjograficzne powodują lokalne zróżnicowania klimatu.

Najkorzystniejsze warunki klimatyczne charakteryzujące się bardzo dobrymi warunkami solarnymi i termicznymi, przewietrzaniem, małą częstotliwością występowania mgieł, oraz krótszym okresem zalegania pokrywy śnieżnej, występują na terenie zboczy o ekspozycji południowej, południowo – zachodniej, południowo – wschodniej i wschodniej. Korzystne są one dla zabudowy mieszkaniowej i specjalnej oraz rolnictwa.

2.1.5 Gleby

O wysokiej pozycji funkcji rolniczej w gospodarce gminy Wodzisław decydują przede wszystkim korzystne warunki przyrodniczo-glebowe związane z występowaniem rozległych masywów gleb rędzinowych i lessowych, z których większość nadaje się do prowadzenia opłacalnej produkcji polowej.

Tabela 4 Struktura gleb według klas bonitacyjnych na terenie gminy Wodzisław

Użytkowanie gruntów – stan na 31.12.2014							
Ogółem użytki i nieużytki (w ha)	Użytki rolne (w ha)						Nieużytki rolne (w ha)
	I klasa	II klasa	III klasa	IV klasa	V klasa	VI klasa	
176,66	0,27	221	5023,73	6958	1867	509	3087

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015r

Gleby najlepsze (klasy I – III) zajmują aż 36% użytków rolnych. Są to gleby najcenniejsze, podlegające zarazem najściślejszej ochronie prawnej. Skupiają się one w południowo-wschodniej oraz miejscami w północnej, północno-zachodniej i centralnej części gminy. Pod względem przydatności rolniczej zalicza się je do kompleksów pszennych. Gleby te nadają się do uprawy wszystkich roślin polowych zrejonizowanych w wyżynnej strefie klimatycznej, względnie jako łąki do intensywnego użytkowania kośnego. Gleby te są predysponowane do całkowitego wyłączenia z zabudowy.

Gleby średniej jakości (klasy IV) zajmują 47,7% użytków rolnych. Podlegają one ograniczonej ochronie prawnej (przed nadmiernym przeznaczeniem na cele zabudowy nierolniczej). Występują we wszystkich sołectwach gminy i są przydatne do prowadzenia opłacalnej produkcji roślinnej, zwłaszcza w większych obszarowo gospodarstwach. Gleby te, z uwagi na mniejszą zasobność w składniki pokarmowe oraz wadliwe na ogół stosunki wodne, wymagają utrzymania wysokiej kultury rolnej. Zalicza się je do kompleksów tzw. rolniczej przestrzeni produkcyjnej, które generalnie nadają się do uprawy roślin o mniejszych wymaganiach pokarmowych i wodnych.

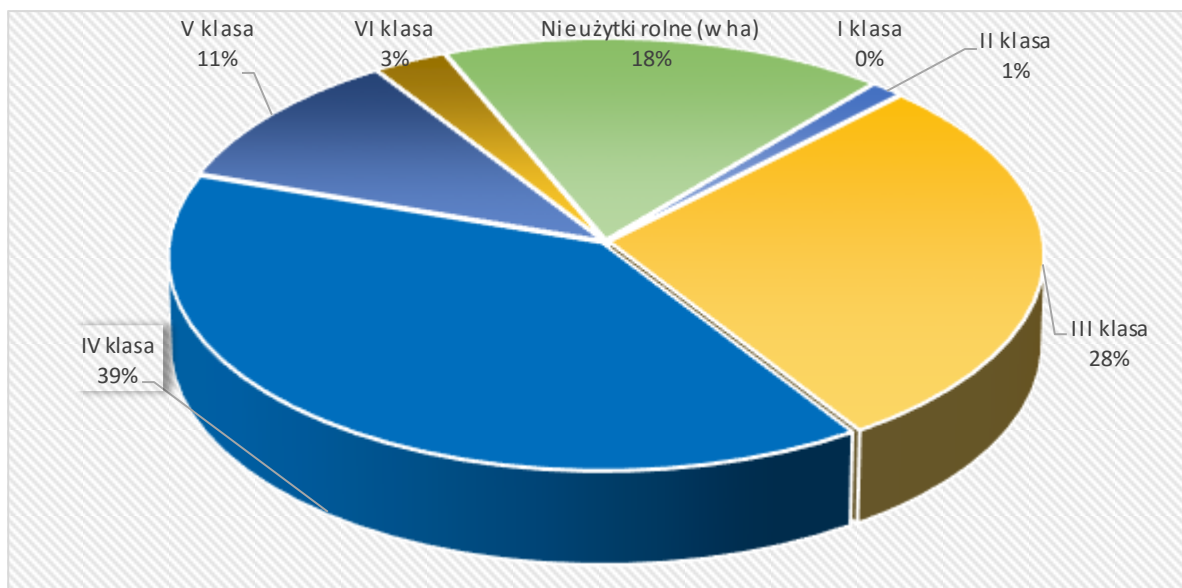
Pozostałe gleby (klas V – VI), które zajmują 16,2% użytków rolnych, zaliczane są do kompleksów o słabej lub bardzo słabej przydatności rolniczej. Obecnie nie podlegają one (oprócz gleb organicznych) ochronie prawnej i w większości są predysponowane do zagospodarowania na różne cele pozarolnicze. Największe arealy tych gleb spotyka się we wsiach: Krężołty, Olszówka Nowa, Olszówka Stara, Podlesie, Wola Lubecka, oraz w południowej części wsi Piotrkowice.

Zdjęcie 94 Pola w okolicach Brześcia. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.

Wykres 1 Podział gruntów ze względu na klasy

Źródło : Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015r.

Tabela 5 Rodzaje gruntów na terenie gminy Wodzisław

Rodzaje gruntów w Gminie – stan na 31.12.2014		
Rodzaje gruntów	Powierzchnia	
	ha	%
Grunty orne	13107,00	74,19%
Sady	258,98	1,47%
Łąki	778,80	4,41%
Pastwiska	226,25	1,28%
Lasy	2193,66	12,42%
Pozostałe	1101,60	6,24%
Powierzchnia ogółem	17666,29	100%

Źródło : Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015r.

Ponadto na obszarze gminy gleby bardzo kwaśne i kwaśne, wymagające wapnowania, zajmują zaledwie 19% użytków rolnych gminy. Gleba charakteryzuje się niską zawartością fosforu, molibdenu oraz manganu.

Dobra jakość ekologiczna gleb umożliwia rozwój produkcji ekologicznej. Jedynie w promieniu 200 m od drogi krajowej nr 7 jest ograniczona uprawa roślin do bezpośredniej konsumpcji.

Na terenie gminy Wodzisław przeważa tradycyjny wielokierunkowy system produkcji rolniczej, którego filarem jest uprawa towarowa zbóż oraz chów trzody chlewnej. Produkcja roślinna to przede wszystkim uprawa pszenicy oraz jęczmienia, zaś kierunkiem uzupełniającym jest uprawa ziemniaków. Lokalnie znaczenie gospodarcze ma uprawa warzyw, zwłaszcza pietruszki (Konary, Niegostawice,

Piotrkowice, Przezwoły), truskawki (Przezwoły) oraz nasiennictwo. Z kolei sadownictwo odgrywa w gminie rolę marginalną. W produkcji zwierzęcej głównym kierunkiem jest chów trzody chlewnej, zaś uzupełniającym – hodowla bydła. Natomiast drobiarstwo i owczarstwo posiadają znaczenie marginalne.

Tabela 6 Uprawy na terenie Gminy Wodzisław

Nazwa	gospodarstwa rolne ogółem	gospodarstwa indywidualne
zboża razem	9222,82	8747,52
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	9179,43	8704,13
pszenica ozima	4064,81	3824,28
pszenica jara	290,78	290,78
żyto	281,35	281,35
jęczmień ozimy	237,18	200,08
jęczmień jary	3154,91	2957,24
owies	293,32	293,32
pszenżyto ozime	554,82	554,82
pszenżyto jare	45,80	45,80
mieszanki zbożowe ozime	27,66	27,66
mieszanki zbożowe jare	228,80	228,80
kukurydza na ziarno	35,37	35,37
ziemniaki	236,02	236,02
uprawy przemysłowe	629,04	385,01
buraki cukrowe	10,51	10,51
rzepak i rzepik razem	559,31	315,28
strączkowe jadalne na ziarno razem	62,84	62,84
warzywa gruntowe	364,36	364,36
ogółem	11314,05	10594,72

Źródło: <http://stat.gov.pl/bdl/>

2.2 Infrastruktura techniczna

2.2.1 Infrastruktura drogowa

Przez obszar gminy Wodzisław przebiega:

- ponad 12 km odcinek drogi krajowej nr 7,
- 9,5 km dróg wojewódzkich,
- blisko 82 km dróg powiatowych oraz
- prawie 90 km dróg gminnych.

Poniższe tabele prezentują szczegółowo informacje na temat dróg na terenie Gminy

Tabela 7 Wykaz dróg krajowych przebiegających przez teren gminy Wodzisław

Drogi krajowe			
L.p.	Aktualny numer drogi	Nazwa drogi	Długość na terenie Gminy
1	E-7	Gdańsk- Warszawa – Kielce - Jędrzejów- Kraków- Chyżne	12,11 km

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015r.

Biegąca przez Wodzisław, Klemencice i Mierzawę droga E-7 łącząca Gdańsk, Warszawę z Krakowem, ma charakter międzynarodowy i jest główną arterią komunikacyjną gminy. Natomiast droga wojewódzka Jędrzejów-Kazimierza Wielka przebiega przez wschodnią część gminy (Niegosławice, Lubcza) i ma charakter regionalny.

Tabela 8 Wykaz dróg wojewódzkich na terenie gminy Wodzisław

Drogi wojewódzkie			
L.p.	Aktualny numer drogi	Nazwa drogi	Długość na terenie Gminy
1	768	Jędrzejów – Kazimierza	9,5km

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015r.

Tabela 9 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Wodzisław

Drogi powiatowe			
L.p.	Aktualny numer drogi	Nazwa drogi	Długość na terenie Gminy
1	0175 T	dr. kraj. nr 7 – Mierzawa – Nowizna Strzeszkowska – Zagaje – dr. woj. nr 768	5,0 km
2	0176 T	dr. pow. nr 0178 T – Przyłęk – Olbrachcice – Dębiany – dr. woj. nr 768	6,208 km
3	0177 T	dr. woj. nr 768 – gr. Pow. Jędrzejowskiego - Michałów	0,713 km
4	0178 T	/Michałów/ - gr. powiatu – Niegosławice – Konary-Strzeszkowice – Piskorzewice- Mierzawa – Krzcięcice – Sędziszów – Klimontów – gr. woj. Świętokrzyskiego /Kozłów/	12,454 km
5	0182 T	dr. pow. nr 0183 T – Brzezinki – Przyrąb – Lubcza – dr. woj. nr 768	3,756 km
6	0183 T	dr. pow. nr 0191 T – Nawarzyce – Brzezinki – Sadki – gr. woj. Świętokrzyskiego /Zaryszyn/	6,450 km
7	0184 T	dr. pow. nr 0178 T Przyłęczek – Judasze – Piotrkowice – dr.	3,964 km

		pow. 0191 T	
8	0185 T	dr. pow. nr 0178 T Bolesćice – Zapusta – Piołunka – Jeziorki – Klemencice – Łany - Wodzisław	7,456 km
9	0188 T	/Goleniowy/ - gr. woj. – Wywła – Słupia – Nowa Wieś – Tarnawa – Sędziszów – Grązów – Zielonki – Kaziny – Łany - Wodzisław	5,010 km
10	0190 T	dr. pow. nr 0191 T – Kowalów Dolny – Kowalów Górny – Wodacz – gr. woj. świętokrzyskiego	6,100 km
11	0191 T	/Łany Średnie/ - gr. woj. – Przełaj – Mstyczów – Podsadek – Jeżów – Klimontów – Pękosław – Brzeście – Wodzisław – Piotrkowice – Nawarzyce – gr. pow. Jędrzejowskiego /Michałów/	21,860 km
12	0272 T	Dr. Woj. Nr 768 – Lubcza – Przewody – gr. Woj. Świętokrzyskiego - /Teodorów/	3,000 km
	RAZEM GMINA		81,971

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015r.

Tabela 10 Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Wodzisław

Wykaz dróg gminnych			
L.p.	Aktualny numer drogi	Nazwa drogi	Długość na terenie Gminy (km)
1	398001 T 1572001	Wodzisław – Droblin	2,86
2	398002 T 1572002	Zielonki- Sielec	0,38
3	398003 T 1572003	Mieronice przez wieś	0,6
4	398004 T 1572004	Piotrkowice – Podlesie	6,0
5	398005 T 1572005	Piotrkowice – Strzeszkowice	3,1
6	398006 T 1572006	Zarzecze przez wieś	1,86
7	398007 T 1572007	Lubcza – Janów – Sadki	5,95
8	398008 T 1572008	Lubcza – Wola Lubecka	1,8
9	398009 T 1572009	Przewody – Kolonia Byczów	1,2
10	398010 T 1572010	Brzezinki – Nawarzyce Leśne	1,3
11	398011 T 1572011	Przewody - Dropiówka	3,2
12	398012 T 1572012	Pękosław – Krężoły	1,5
13	398013 T 1572013	Kowalów Górny – Wolica	1,9
14	398014 T 1572014	Mieronice – Stara Olszówka	1,2

15	398015 T 1572015	E-7 - Ludwiniów	2,2
16	398016 T 1572016	E-7 - Folga	1,5
17	398017 T	Wodzisław – Świątniki – E-7	2,075
18	398018 T	Brzeście przez wieś	0,9
19	398019 T	Przewody – Węchadłów	0,8
20	398020 T	Lubcza – Węchadłów	2,1
21	398021 T	Konary – Nawarzyce	2,5
22	398022 T	Nawarzyce Kolonia	0,7
23	398023 T	E-7 – Pokrzywnica	3,0
24	398024 T	Laskowa – Piotrkowice	1,1
25	398025 T	Jeziorki – Promyk	1,8
26	398026 T	E-7 Klemencice E-7	0,5
27	398027 T	Piskorzowice – Olbrachcice	1,0
28	398028 T	E-7 – Klemencice Chojny	1,0
29	398029 T	Judasze - Zarzecze	3,0
30	398030 T	Niegosławice – Marianów	1,6
31	398031 T	Klemencice – Łany	3,0
32	398032 T	Krężoły przez wieś	2,0
33	398033 T	E-7 – Potok Borów	0,5
34	398034 T	Przewody – Kolonia Dropiówka	1,5
35	398035 T	Przewody – Kalinówka	1,0
36	398036 T	E-7 – Stara Olszówka - Łopaty	0,6
37	398037 T	Pękośław – Wierzbica	0,25
38	398038 T	Lubcza – Ewcin	2,0
39	398039 T	Przyrąb – Janów	1,6
40	398040 T	Świątniki – Olszówka – Wodacz	5,5
41	398041 T	Brzeście – Krężoły	4,1
42	398042 T	Łany – Sielec	3,2
43	398043 T	Wodzisław ul. Żarnowska	0,18
44	398044 T	Wodzisław ul. Pińczowska	0,29
45	398045 T	Wodzisław ul. Szkolna	0,85
46	398046 T	Wodzisław ul. Partyzantów	0,39
47	398047 T	Wodzisław ul. Legionów	0,57
48	398048 T	Wodzisław ul. J. Ch. Paska	0,5
49	398049 T	Wodzisław ul. Ariańska	0,19
50	398050 T	Wodzisław ul. Sportowa	0,15
51	398051 T	Wodzisław ul. Wodna	0,25
52	398052 T	Wodzisław ul. Ogrodowa	0,5
53	398053 T	Wodzisław ul. Okopowa	0,20
54	398054 T	Wodzisław ul. Rieczna	0,18
55	398055 T	Wodzisław ul. Mleczna	0,15
56	398056 T	Wodzisław ul. Żeromskiego	0,35
57	398057 T	Wodzisław Plac Wolności	0,21
58	398058 T	Wodzisław ul. Zakładowa	0,30
59	398059 T	Wodzisław ul. Kasztanowa	0,25
60	398060 T	Wodzisław ul. Topolowa	0,20
SUMA			89,585

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015r.

Na terenie gminy Wodzisław nie występują linie kolejowe. Najbliżej położoną stacją jest Sędziszów (ok. 10 km od Wodzisławia), gdzie „przechodzi” linia kolejowa Warszawa –Kraków.

Obszar gminy w zakresie komunikacji pasażerskiej obsługiwany jest przede wszystkim przez prywatnych przewoźników.

Jeżeli chodzi o infrastrukturę drogową na terenie Gminy systematycznie z roku na rok ulega ona poprawie. Samorząd lokalny korzysta nie tylko ze środków Unii Europejskiej, ale także krajowych. W 2014 roku rozpoczęła się budowa 20-kilometrowego odcinka drogi ekspresowej S7 od Jędrzejowa do granicy województwa świętokrzyskiego, w tym 12 km odcinek przebiegający przez Gminę Wodzisław. Zakończenie prac budowlanych planowane jest w pierwszej połowie 2017 roku. Dzięki nowej drodze ekspresowej S7 na odcinku od Jędrzejowa do granicy województwa świętokrzyskiego z małopolskim znacznie skróci się czas podróżowania między Warszawą a Krakowem. Może skorzystać na tej inwestycji także Gmina Wodzisław np. zwiększy się szansa na inwestorów zewnętrznych, tym bardziej, że na terenie Gminy planowane są 2 węzły komunikacyjne w Mierzawie i Wodzisławiu. Dwujezdniowa droga ekspresowa z bezkolizyjnymi rozwiązaniami komunikacyjnymi typu węzły i wiadukty to także poprawa bezpieczeństwa drogowego i komfortu jazdy. W ramach inwestycji zaplanowano ponad trzydzieści obiektów inżynierskich typu mosty, wiadukty, przejścia dla pieszych i przejścia dla zwierząt, drogi dojazdowe zapewniające komunikację lokalną, 4-kilometrową obwodnicą Wodzisławia, a także 2 Miejsca Obsługi Podróżnych (w Potoku Małym po wschodniej stronie S7 i w Klemenicach po zachodniej stronie S7). Droga ekspresowa S7 jest główną arterią komunikacyjną województwa świętokrzyskiego. Ponad połowa „siódemki” na terenie woj. Świętokrzyskiego ma już pełne parametry trasy ekspresowej. Po wybudowaniu odcinka od Jędrzejowa do granicy województwa świętokrzyskiego w 2017 roku droga nr 7 będzie miała parametry trasy ekspresowej na długości około 70 km.⁹

---

⁹ <http://www.gddkia.gov.pl/pl/a/16687/Umowa-na-budowe-drogi-ekspresowej-S7-od-Jedrzejowa-do-granicy-województwa-swietokrzyskiego-zostala-podpisana>

2.2.2 Infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna

Na koniec sierpnia 2015r. Gmina Wodzisław była w 87,5% zwodociągowana oraz w 25% skanalizowana. Warto zwrócić uwagę, że gmina terytorialnie jest obszerna, liczy aż 43 sołectwa, z czego aż w 18 mieszka poniżej 100 osób. Na terenie powiatu jędrzejowskiego mniejszą gęstość zaludnienia ma tylko Słupia Jędrzejowska (40 os./km², w Wodzisławiu wynosi ona 41 osób/km²). Sołectwa (łącznie 28 poniżej 200 mieszkańców) często nie mają zwartej zabudowy oraz są oddalone jedno od drugich o wiele kilometrów. Patrząc przez ten pryzmat samorządowi lokalnemu nie jest łatwo realizować inwestycje wodno-kanalizacyjne, które są bardzo kosztowne i drogie w eksploatacji. Jednak procent zwodociągowania i skanalizowania Gminy Wodzisław systematycznie się poprawia, w większości przypadków dzięki dofinansowaniu ze środków zewnętrznych.

Tabela 11 Wskaźniki zwodociągowania w Gminie

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 31.12.2014r
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	87,5%
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	143,31
3.	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	2054
4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m ³ /mieszk./rok	19,17

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Tabela 12 Ujęcia wody pitnej i stacje uzdatniania wody

Ujęcia wody pitnej		
Nazwa ujęcia/lokalizacja	Rodzaj wody podziemne lub wody powierzchniowe	Wydajność m ³ /dobę
Wodzisław	podziemne	774
Brzeście	podziemne	589
Niegostawice	podziemne	781,2
Przyrąb	podziemne	517
Dębiany	podziemne	45
Brzezinki	podziemne	118
Klemencice	podziemne	193,0
Mierzawa	podziemne	52,5
Przyłęczek	podziemne	52

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Tabela 13 Kanalizacja sanitarna na terenie Gminy (stan na dzień 31.08.2014r)

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Długość na terenie Gminy
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy	%	25%
2.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	12,59
3.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	254
4.	Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	1630
5.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	m ³ /mieszk./rok	2,26

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Tabela 14 Oczyszczalnie ścieków komunalnych

Nazwa/lokalizacja	RLM (liczba)	Dociążenie %
Wodzisław	500/500 m ³ /dobę	30
Mierzawa Przyłęczek	330/45 m ³ /dobę	20
Lubcza	360/41 m ³ /dobę	20
Przewody	200/28 m ³ /dobę	30

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Poniżej przedstawiamy wykaz sołectw, które **nie posiadają dostępu do sieci wodociągowej**:

Tabela 15 Wykaz sołectw, które nie posiadają dostępu do sieci wodociągowej.

L.p.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców (stan na 31.12.2014r.)
1.	Mierzawa	169
2.	Folga Pierwsza	49
3.	Września	20
4.	Wodacz	87
5.	Wola Lubecka	123
Razem		448
Liczba mieszkańców na terenie gminy		7372
% mieszkańców, którzy posiadają dostęp do wodociągu		87,5%
% mieszkańców, którzy nie posiadają dostępu do wodociągu		12,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Poniżej przedstawiamy wykaz sołectw, które **posiadają dostęp do sieci kanalizacyjnej**:

Tabela 16 Wykaz sołectw, które posiadają dostęp do sieci kanalizacyjnej.

L.p.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców
1.	Częściowo Wodzisław	1165
2.	Świątniki	100
3.	Częściowo Łany	135
4.	Częściowo Laskowa	18
5.	Częściowo Lubcza	327
6.	Częściowo Przewody	100
7.	Częściowo Przyłęczek	162
Razem		1845
Liczba mieszkańców na terenie gminy		7372
% mieszkańców, która posiada dostęp do kanalizacji		25%
% mieszkańców, który nie posiada dostępu do kanalizacji		75%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wodzisław, sierpień 2015

2.2.3 Energia elektryczna

Teren gminy Wodzisław zasilany jest układem linii 15 kV z dwóch stacji transformatorowo-rozdzielczych:

~GPZ 110/15 kV w Sędziszowie

~GPZ 110/30/15 kV w Jędrzejowie.

Jedna z linii 15 kV nawiązana jest do linii RS 30/15 kV w Raclawicach, zasilanej od strony GPZ 110/30/15 kV w Miechowie.

2.2.4 Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013r. gospodarka odpadami komunalnymi oparta jest na selektywnej zbiórce odpadów, która ma zapewnić osiągnięcie wymaganych prawem unijnych odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu oraz ograniczyć ilość odpadów przekazywanych do składowania.

Nowymi zasadami gospodarowania odpadami objęte są wszystkie nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe. Zgodnie ze złożoną deklaracją właściciele budynków uiszczają opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi do gminy.

Do gromadzenia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych na terenie nieruchomości zamieszkałych służą pojemniki o pojemności 120 l, 240 l, 1100 l.

Natomiast do gromadzenia odpadów selektywnie zbieranych służą worki o pojemności 120 litrów w następującej kolorystyce:

- kolor niebieski (papier i tektura),
- kolor żółty (tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metal),
- kolor zielony (szkło bezbarwne i kolorowe),
- kolor brązowy (odpady ulegające biodegradacji).

Zarówno odpady zmieszane jak i selektywne odbierane są raz w miesiącu zgodnie z harmonogramem podanym do publicznej wiadomości, natomiast w sołectwie Wodzisław i od wspólnot mieszkaniowych z terenu gminy 2 razy w miesiącu.

Wodzisław i wspólnoty mieszkaniowe na terenie gminy 2 razy w miesiącu. Ponadto na terenie gminy Wodzisław organizowana jest zbiórka sprzętu AGD i RTV oraz odpadów wielkogabarytowych oraz zużytych opon. Odpady te odbierane są od mieszkańców w formie „wystawki” bezpłatnie w wyznaczonych terminach 2 razy w roku, a także w punkcie selektywnej zbiórki odpadów w Wodzisławiu.

2.2.5 Infrastruktura sportowa

Na terenie Gminy Wodzisław zlokalizowanych jest 10 boisk sportowych: 2 przy kompleksie Klubu Sportowego „Partyzant” w Wodzisławiu, 1 przy kompleksie sportowo – rekreacyjnym w Wodzisławiu, 1 przy Zespole Szkół w Wodzisławiu oraz 5 przy szkołach podstawowych w: Brześciu, Lubczy, Piotrkowicach, Mierzawie, Niegosławicach i 1 przy remizie OSP w Krężołach.

Kompleks sportowo – rekreacyjny w Wodzisławiu przy ulicy Szkolnej składa się z dwóch boisk do gry w tenisa, otoczonych ogrodzeniem z widownią, boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni z trawy syntetycznej oraz budynku gospodarczo – socjalno – magazynowego. Kompleks zawiera także urządzenia lekkoatletyczne: skocznię z rozbiegiem do skoków w dal, skoku wzwyż, trójskoku i skoku o tyczce, bieżnię prostą czterotorową o nawierzchni tartanowej.

2.3 Strefa gospodarcza

2.3.1 Struktura przedsiębiorstw

Na terenie gminy Wodzisław na koniec 2014 roku zarejestrowanych było 369 firm prowadzących działalność na podstawie wpisu do ewidencji. Tabela poniżej prezentuje dane na temat liczby podmiotów gospodarczych w okresie od 1989 do 2014 roku.

Tabela 17 Liczba przedsiębiorstw działających na terenie Gminy Wodzisław w latach 1989 -2014.

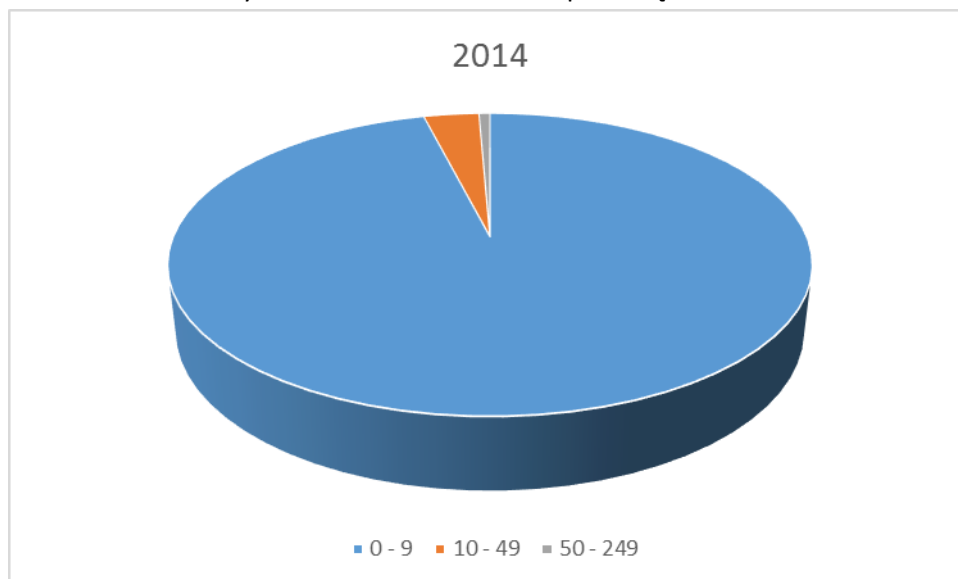
Rok	Liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw	Liczba wyrejestrowanych przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw figurujących w ewidencji na koniec roku
1989	99	31	68
1990	57	46	79
1991	65	27	117
1992	40	10	147
1993	37	14	170
1994	30	19	181
1995	28	25	184
1996	32	19	197
1997	45	19	223
1998	46	14	255
1999	33	17	271
2000	37	25	279
2001	30	14	295
2002	41	19	317
2003	32	22	327
2004	31	59	299
2005	32	39	292
2006	33	36	289
2007	35	25	299
2008	39	23	315
2009	32	20	327
2010	44	27	344
2011	35	43	336
2012	28	17	347
2013	41	22	366
2014	26	23	369

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Z tabeli wynika, że liczba przedsiębiorstw na terenie gminy Wodzisław systematycznie wzrasta. Widać również, że „kryzys światowy” dotknął także Gminę Wodzisław, gdyż w 2011r. wyrejestrowano aż 43 firmy. Z kolei 2 lata później, w 2013r. zarejestrowano ich aż 41. Gminę Wodzisław cechuje zróżnicowana struktura gospodarcza. Analizując strukturę zatrudnienia w podmiotach gospodarczych funkcjonujących w gminie, wyraźnie widać, że przeważają podmioty małe zatrudniające maksymalnie 9 pracowników, w tym jednoosobowe działalności gospodarcze.

Wykres 2 Struktura wielkości przedsiębiorstw.

<http://stat.gov.pl/bdl>

Tabela 18 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007

	2010	2011	2012	2013	2014
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	31	31	35	37	37
przemysł i budownictwo	105	108	104	114	110
pozostała działalność	294	286	302	308	307
ogółem	430	425	441	459	454

<http://stat.gov.pl/bdl>

Tabela 19 Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych

		2010	2011	2012	2013	2014
Sekcja A	sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	31	31	35	37	37
Sekcja A dział 01	dział 01 - uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	17	19	23	26	26
Sekcja A dział 02	dział 02 - leśnictwo i pozyskiwanie drewna	13	11	11	10	10
Sekcja A dział 03	dział 03 - rybactwo	1	1	1	1	1
Sekcja C	sekcja C- przetwórstwo przemysłowe	55	54	51	55	56
Sekcja C dział 10	dział 10 - produkcja artykułów spożywczych	4	5	5	6	6
Sekcja C dział 13	dział 13 - produkcja wyrobów tekstylnych	1	1	1	1	1
Sekcja C dział 14	dział 14 - produkcja odzieży	5	5	4	4	4
Sekcja C dział 16	dział 16 - produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	11	9	8	9	8
Sekcja C dział 18	dział 18 - poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1	0	0	0	0
Sekcja C dział 22	dział 22 - produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2	4	4	4	4
Sekcja C dział 23	dział 23 - produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4	3	3	3	5
Sekcja C dział 25	dział 25 - produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	15	14	14	15	14
Sekcja C dział 27	dział 27 - produkcja urządzeń elektrycznych	0	1	1	1	1
Sekcja C dział 28	dział 28 - produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	1	1	1	1	1
Sekcja C dział 31	dział 31 - produkcja mebli	0	0	0	0	1
Sekcja C dział 32	dział 32 - pozostała produkcja wyrobów	2	2	2	2	2
Sekcja C dział 33	dział 33 - naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	9	9	8	9	9
Sekcja D	sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	1	1	2	1
Sekcja E	sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	2	2	3	1
Sekcja E dział 36	dział 36 - pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1	1	1	1	0
Sekcja E dział 38	sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	1	2	1

Sekcja F	sekcja F- budownictwo	47	51	50	54	52
Sekcja F dział 41	dział 41 - roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	15	14	14	20	19
Sekcja F dział 42	dział 42 - roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	3	2	3	3	3
Sekcja F dział 43	dział 43 - roboty budowlane specjalistyczne	29	35	33	31	30
Sekcja G	sekcja G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	138	128	132	134	134
Sekcja G dział 45	dział 45 - handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	12	14	15	18	18
Sekcja G dział 46	dział 46 - handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	30	29	32	33	34
Sekcja G dział 47	dział 47 - handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	96	85	85	83	82
Sekcja H	sekcja H - transport i gospodarka magazynowa	23	23	22	21	22
Sekcja H dział 49	dział 49 - transport lądowy oraz transport rurociągowy	23	23	22	21	22
Sekcja I	sekcja I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7	6	7	8	8
Sekcja I dział 55	dział 55 - zakwaterowanie	1	1	2	2	2
Sekcja I dział 56	dział 56 - działalność usługowa związana z wyżywieniem	6	5	5	6	6
Sekcja J	sekcja J - informacja i komunikacja	3	2	1	1	2
Sekcja J dział 58	dział 58 - działalność wydawnicza	2	2	1	1	1
Sekcja J dział 62	dział 62 - działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	0	0	0	0	1
Sekcja J dział 63	dział 63 - działalność usługowa w zakresie informacji	1	0	0	0	0
Sekcja K	sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20	21	21	17	16
Sekcja K dział 64	dział 64 - finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	6	6	7	5	3
Sekcja K dział 65	dział 65 - ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	1	1	1	0	0
Sekcja K dział 66	dział 66 - działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	13	14	13	12	13
Sekcja L	sekcja L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	7	7	8	8	8
Sekcja M	sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24	27	26	26	26

Sekcja M dział 69	dział 69 - działalność prawnicza, rachunkowo - księgową i doradztwo podatkowe	6	7	8	7	7
Sekcja M dział 70	dział 70 - działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	2	2	2	2	2
Sekcja M dział 71	dział 71 - działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	5	5	6	7	7
Sekcja M dział 73	dział 73 - reklama, badanie rynku i opinii publicznej	0	0	1	1	1
Sekcja M dział 74	dział 74 - pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8	9	5	5	5
Sekcja M dział 75	dział 75 - działalność weterynaryjna	3	4	4	4	4
Sekcja N	sekcja N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3	4	6	8	7
Sekcja N dział 77	dział 77 - wynajem i dzierżawa	0	0	0	1	1
Sekcja N dział 80	dział 80 - działalność detektywistyczna i ochroniarska	1	1	1	1	1
Sekcja N dział 81	dział 81 - działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	1	2	4	5	4
Sekcja N dział 82	dział 82 - działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	1	1	1	1	1
Sekcja O	sekcja O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22	22	22	22	22
Sekcja P	sekcja P - edukacja	14	14	19	20	17
Sekcja Q	sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8	7	7	10	11
Sekcja Q dział 86	dział 86 - opieka zdrowotna	7	6	6	9	10
Sekcja Q dział 88	dział 88 - pomoc społeczna bez zakwaterowania	1	1	1	1	1
Sekcja R	sekcja R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	6	6	6	6
Sekcja R dział 90	dział 90 - działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	2	3	3	3	3
Sekcja R dział 91	dział 91 - działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	1	1	1	1	1
Sekcja R dział 93	dział 93 - działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	1	2	2	2	2
Sekcje S i T	sekcja S - pozostała działalność usługowa sekcja T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	21	19	25	27	28
Sekcja S dział 94	dział 94 - działalność organizacji członkowskich	11	11	14	14	16

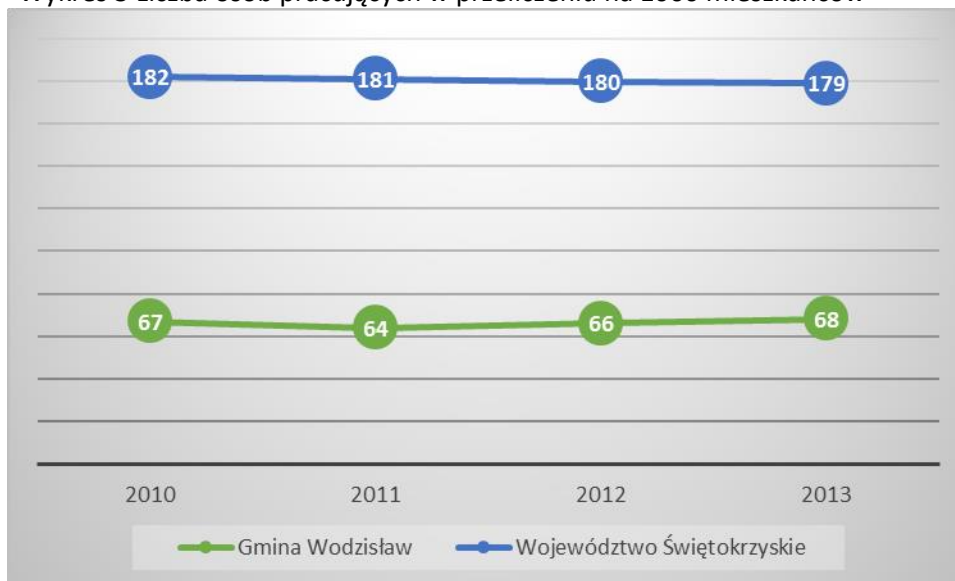
Sekcja S dział 95	dział 95 - naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	1	1	2	2	2
Sekcja S dział 96 i Sekcja T dział 97 i dział 98	dział 96 - pozostała indywidualna działalność usługowa dział 97 - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników dział 98 - gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	9	7	9	11	10
ogółem		430	425	441	459	454

Źródło: opracowanie własne na podstawie stat.gov.pl

2.3.2 Rynek pracy

Gmina Wodzisław jest gminą typowo rolniczą. Dochód z rolnictwa nie stanowi jednak jedynego źródła utrzymania. Według danych Urzędu Statystycznego w Kielcach na dzień 31 grudnia 2014 roku 505 osób zatrudnionych było zarówno w państwowych przedsiębiorstwach lub firmach prywatnych. Z ogólnej liczby zatrudnionych w jednostkach gospodarki narodowej 306 osób to jest 61 % stanowiły kobiety. Liczba osób pracujących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ma przełomie ostatnich czterech lat przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3 Liczba osób pracujących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego
<http://www.stat.gov.pl> styczeń 2015r.

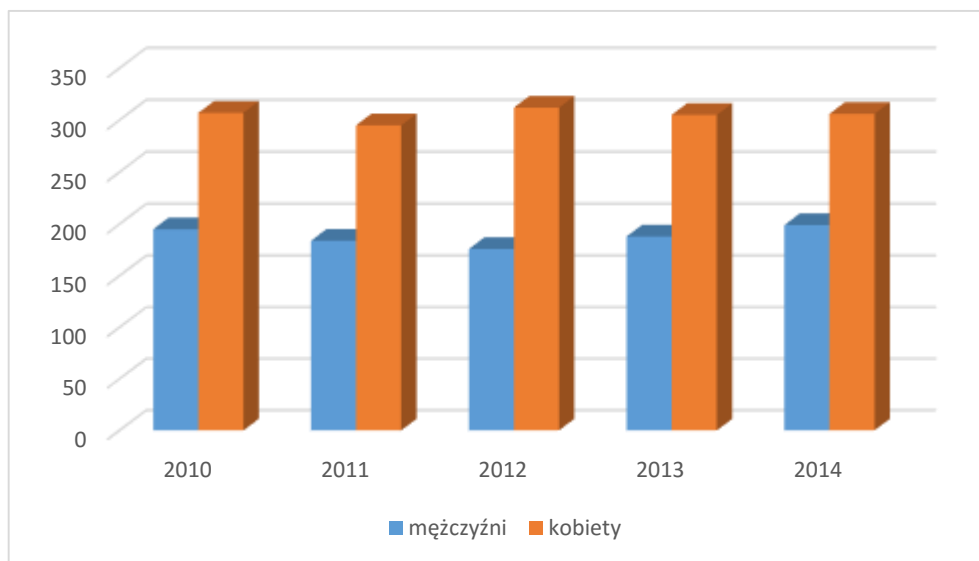
Tabela 20 Liczba osób pracujących na terenie Gminy Wodzisław z podziałem na płeć

	2010	2011	2012	2013	2014
mężczyźni	195	184	176	188	199
kobiety	307	295	312	305	306
ogółem	502	479	488	493	505

<http://stat.gov.pl/bdl>

Wykres 4 Liczba osób pracujących na terenie Gminy Wodzisław z podziałem na płeć

<http://stat.gov.pl/bdl>

2.3.3. Baza noclegowo-gastronomiczna

Na terenie gminy działają placówki gastronomiczne, obiekty noclegowo – gastronomiczne oraz gospodarstwa agroturystyczne. Należą do nich:

1. Placówki gastronomiczne
  - Dyskoteka, Pub, Kręgielnia, Parking Strzeżony, Catering.
  - F.H.U. „WIĘC-POL” Leszek Więclawek, Kowalów Dolny 13a, 28-330 Wodzisław.
  - Pub, Pizzeria.
  - Firma Handlowo Usługowa „U Egon” Radosław Łoboda, ul. Jana III Sobieskiego 9, 28-330 Wodzisław
  - Pizzeria.
  - Inga Krzepakowska Firma Handlowo-Usługowa, ul. Pińczowska 13, 28-330 Wodzisław
  - Małe imprezy okolicznościowe, catering.
  - Justyna Kapela Kiwi Market, Plac Wolności 3, 28-330 Wodzisław
  - Sklepik Szkolny.
  - Mirosława Czarnecka, ul. Szkolna 4, 28-330 Wodzisław
2. Obiekty noclegowo-gastronomiczne
  - Hotel/restauracja w Świątnikach (własność: Józef Podlach Zakłady Mechaniczne, Świątniki 5, 28-330 Wodzisław)
3. Gospodarstwa agroturystyczne prowadzone przez panie:
  - Maria Biały (Nawarzyce 15)
  - Krystyna Daniec (Przewody 21)
  - Dorota Wójcik (Laskowa 3)

Zdjęcie 95 Hotel z restauracją w miejscowości Świątniki przy drodze krajowej nr 7.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.

2.4 Strefa społeczna

2.4.1 Struktura ludności

Na terenie Gminy Wodzisław zameldowanych jest 7372 mieszkańców (stan na koniec 2014r.). Demografia w gminie „poddaje się” ogólnemu trendowi obserwowanemu niemalże w całym województwie świętokrzyskim tzn. systematycznemu spadkowi liczby ludności (w Gminie Wodzisław spadek w ciągu ostatnich 3 lat o 176 osób). Ciekawostką jest to, że na 99 mężczyzn w gminie przypada 100 kobiet, co można tłumaczyć tym, że jest to gmina typowo rolnicza (na wsiach nieco przeważają mężczyźni, a w miastach kobiety). Przyrost naturalny w 2014 roku dla gminy Wodzisław był ujemny (- 49¹⁰ osób).

Tabela 21 Struktura ludności na terenie Gminy w latach 2012-2014

Struktura ludności	Stan na koniec roku		
	2012	2013	2014
Stan ludności ogółem, w tym:	7548	7466	7372
Kobiety	3798	3739	3693
Mężczyźni	3750	3727	3679
Urodzenia żywe ogółem	58	73	70
Zgony ogółem	100	102	123
Przyrost naturalny	-37	-33	-49
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	1286	1248	1234
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (18-59 lat) / Mężczyźni (18-64)	K-2081 M-2529	K-2032 M-2506	K-1983 M-2466
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	K-1127 M-527	K-1134 M-546	K-1142 M-549

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wodzisław, sierpień 2015 oraz <http://stat.gov.pl/bdl>

Tabela 22 Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach na koniec 2014r.

Sołectwo	Przedział wiekowy																Ludność ogółem
	0-5		5-16		17-25		26-40		41-50		51-60		61-70		71 i więcej		
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	
Brzeście	3	4	10	15	18	22	27	22	13	15	13	18	21	9	21	17	248
Brzezinki	2	3	4	4	10	8	16	14	5	9	6	8	11	13	16	4	133
Drobin	1	1	6	2	4	3	5	9	2	3	8	9	1	2	3	2	59
Dębiany	6	4	6	9	12	9	11	15	8	6	6	8	8	7	11	1	127
Folga Pierwsza	1	1	1	7	3	4	7	6	1	0	1	5	4	3	2	3	49
Jeziorki	0	2	0	5	1	3	4	5	1	1	3	1	2	4	1	3	36

¹⁰ Za: <http://stat.gov.pl/bdl>

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WODZISŁAW NA LATA 2015-2025

Judasze	1	4	1	3	6	10	7	6	3	4	5	3	3	4	4	2	66
Kaziny	3	5	7	7	10	8	11	16	7	8	10	7	5	6	11	11	132
Klemencice	7	16	5	16	23	14	32	32	15	14	12	15	19	13	11	11	255
Konary	8	9	11	13	7	12	17	25	9	9	12	18	10	7	13	8	188
Kowalów Dolny	5	7	6	10	4	1	14	13	3	9	6	2	10	10	7	4	111
Kowalów Górny	4	3	9	6	5	6	10	10	4	1	5	9	4	6	5	2	89
Krężoły	7	10	14	18	6	15	28	21	12	12	10	16	15	16	12	12	224
Laskowa	2	7	4	11	11	12	17	22	8	9	13	15	9	13	10	4	167
Ludwinów	1	1	2	2	2	5	6	8	3	2	2	5	3	3	5	2	59
Lubcza	9	13	27	27	22	37	31	49	21	23	23	33	23	15	37	17	409
Łany	5	6	12	9	16	7	21	19	6	11	11	11	6	7	20	14	182
Mieronice	8	10	12	10	17	14	25	27	14	12	12	23	11	14	23	14	235
Mierzawa	2	7	10	9	8	9	20	19	9	12	12	12	11	10	12	5	169
Nawarzyce	6	4	12	16	23	34	38	33	24	24	24	36	20	17	32	14	358
Niegostawice	6	9	17	13	20	24	35	39	16	14	14	29	19	20	34	14	328
Olbrachcice	1	0	0	7	2	0	4	4	1	2	2	4	4	3	10	5	49
Olszówka Stara	2	2	5	8	9	6	14	20	7	2	2	11	4	6	14	5	127
Olszówka Nowa	0	2	5	3	5	4	4	9	6	3	3	5	8	6	15	8	90
Pękośław	2	11	9	13	9	5	18	16	4	9	9	5	11	9	7	8	142
Piotrkowice	5	7	15	20	23	21	29	41	24	29	29	24	28	18	36	21	356
Piskorzowice	5	2	3	3	1	5	7	6	2	1	1	6	2	3	8	4	64
Podlesie	1	1	3	4	5	8	5	9	4	3	3	4	4	5	7	3	71
Pokrzywnica	1	5	4	4	2	2	6	15	5	5	5	6	11	9	7	2	90
Promyk	4	2	3	1	2	0	6	12	0	2	2	1	5	7	2	0	52
Przyłęk	2	0	2	3	6	8	6	11	9	6	6	7	6	7	8	4	90
Przyłęczek	12	13	25	26	16	15	44	43	15	19	19	16	23	20	9	12	324
Przezwoły	11	11	15	17	19	16	36	50	19	14	14	19	12	26	23	15	330
Przyrąb	4	8	12	12	8	5	27	23	3	15	15	8	13	13	13	6	180
Strzeszkowice	2	1	5	3	11	7	8	7	6	8	8	4	7	5	7	5	83
Sielec	2	1	6	1	1	2	5	5	3	5	5	4	4	1	9	6	57
Sadki	0	2	5	3	4	1	7	7	1	6	6	6	6	6	3	3	62
Świątniki	1	2	6	4	5	10	10	11	5	7	7	9	9	4	5	4	100
Września	0	0	1	0	0	2	1	1	1	2	2	1	1	1	3	4	20

Wodacz	2	2	1	2	7	11	6	12	3	0	0	5	8	7	8	5	87
Wola Lubecka	3	5	10	12	6	10	13	10	5	11	11	11	6	4	9	3	123
Wodzisław	27	28	67	62	62	67	12 2	13 0	71	71	71	88	88	74	91	31	1165
Zarzeczce	2	1	14	10	11	12	10	8	11	15	15	9	9	7	17	7	150

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Największym sołectwem pod względem liczby mieszkańców jest Wodzisław 1165 mieszkańców – 15,80% (co 6 mieszkańiec Gminy mieszka właśnie w Wodzisławiu). Najmniejszym sołectwem jest Września licząca 20 mieszkańców. Warto zwrócić uwagę, że powyżej 200 mieszkańców jest w 11 sołectwach (zaznaczono je kolorem kremowym w tabeli 20), zaś poniżej 100 mieszkańców aż w 18 sołectwach (zaznaczono je kolorem niebieskim w tabeli 20).

Tabela 23 Statystyka migracyjna w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014

Miejscowość	Urodzenia	Zgony	Zameldowa nia	Przemeldow ania
Brzeście	0	6	3	1
Brzezinki	2	3	1	0
Droblin	0	1	0	0
Dębiany	2	0	0	0
Folga Pierwsza	1	1	3	0
Jeziorki	0	2	0	0
Judasze	0	3	4	0
Kaziny	1	2	1	2
Klemencice	5	0	2	8
Konary	1	3	0	0
Kowalów	4	1	0	0
Kowalów Górny	1	3	2	0
Krężoły	1	2	2	1
Laskowa	1	1	3	6
Ludwinów	1	1	1	0
Lubcza	4	4	4	0
Łany	1	4	4	8
Mieronice	1	1	1	3
Mierzawa	0	5	3	8
Nawarzyce	1	7	0	0
Niegostawice	5	2	0	0
Olbrachcice	1	1	0	0
Olszówka Stara	0	2	0	0
Olszówka Nowa	0	1	0	0
Pękośląw	2	3	1	0
Piotrkowice	5	7	3	2
Piskorzowice	1	2	0	0
Podlesie	1	1	2	5
Pokrzywnica	2	2	0	0
Promyk	1	0	0	0

Przyłęk	Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015				0
Przyłęczek	9	3	7		1
Przezwoły	5	5	0		2
Przyrąb	2	6	4		6
Strzeszkowice	0	2	0		0
Sielec	0	0	0		0
Sadki	0	1	0		0
Świątniki	0	3	3		3
Września	0	1	0		0
Wodacz	2	1	0		2
Wola Lubecka	2	2	0		2
Wodzisław	5	19	5		19
Zarzecz	0	1	3		0
RAZEM	70	119	63		79

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Tabela 24 Liczba urodzeń dzieci wg. płci w latach 2012-2014

lata	2012		2013		2014	
płeć	dziewczynki	chłopcy	dziewczynki	chłopcy	dziewczynki	chłopcy
liczba	24	34	32	41	37	34

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Tabela 25 Liczba zgonów w poszczególnych grupach wiekowych

Rok/ grupa wiekowa	0-10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	Powyżej 80	Powyżej 90	Ogółem
2012	1	1	-	3	-	15	13	25	32	10	100
2013	-	1	1	1	3	9	15	18	42	12	102
2014	-	1	3	3	5	13	17	20	51	10	123

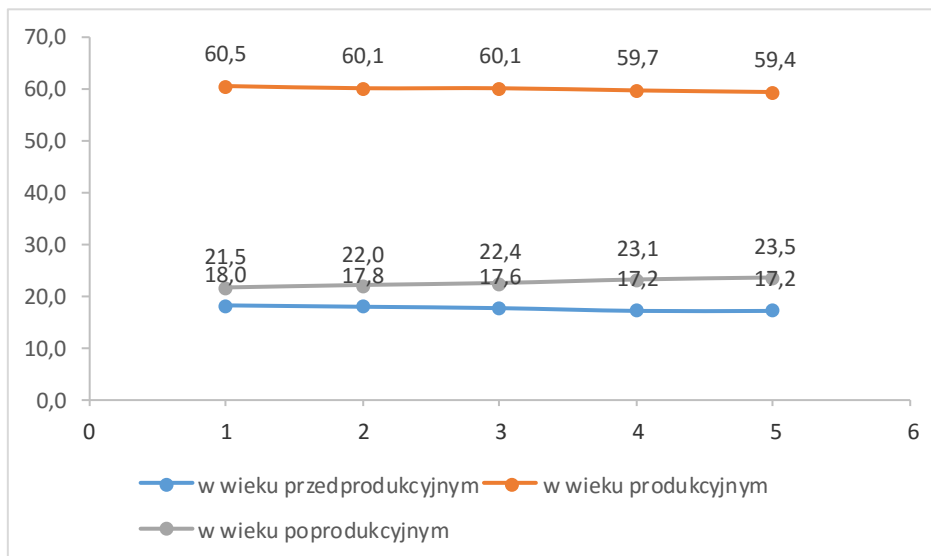
Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

Poniższy wykres obrazuje sytuację demograficzną na terenie Gminy Wodzisław. W ostatnich latach zauważalny jest stopniowy spadek liczby osób młodych w wieku przedprodukcyjnym oraz liczby osób w wieku produkcyjnym. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym stopniowo rośnie.

Wykres 5 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego
<http://www.stat.gov.pl>

2.4.2 Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest wyrazem realizacji polityki socjalnej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu został powołany Uchwałą Nr X/40/90 Gminnej Rady Narodowej w Wodzisławiu z dnia 9 marca 1990r. celem realizacji zadań własnych gminy oraz zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zgodnie z ustawą z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej art. 3, każda osoba, rodzina nie będąca w stanie samodzielnie rozwiązać swoich problemów ma prawo zwrócić się z prośbą o pomoc do ośrodka, gdzie uzyska wsparcie w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej.

Trudna sytuacja materialna gospodarstw domowych na terenie Gminy Wodzisław wynika głównie z trudności w znalezieniu pracy i z niskich zarobków. Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu w 2014 r. 307 rodzin tj. 823 osoby korzystało ze środowiskowej pomocy społecznej co stanowi nieco ponad 11,1% ogółu ludności gminy¹¹.

Świadczenia pomocy społecznej obejmują pomoc finansową, materialną oraz fachową pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Klienci GOPS w Wodzisławiu mogą korzystać ze świadczeń w formie pieniężnej i świadczeń niepieniężnych.

W ramach świadczeń pieniężnych przyznawany jest zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, świadczenie pieniężne na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

¹¹ W porównaniu z rokiem 2013 wskaźnik ten wzrósł o 2,7%.

Świadczenia niepieniężne jakie można uzyskać w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzisławiu:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

W najtrudniejszej sytuacji socjalno-bytowej według danych GOPS pozostają na terenie gminy rodziny wielodzietne i niepełne oraz osoby starsze. Przyczyną trudnej sytuacji życiowej są przede wszystkim: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela 26 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS z tytułu bezrobocia w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012		2013		2014	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Bezrobocie	176	575	166	482	135	416
Ubóstwo	66	179	101	292	90	271
Niepełnosprawność	42	75	44	104	40	87
Długotrwała lub ciężka choroba	65	118	47	90	53	85
Przemoc	2	6	1	2	2	7
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym:	21	75	20	78	18	66
- rodziny niepełne	5	15	7	25	7	23
- rodziny wielodzietne	4	22	3	17	2	12
Trudności po opuszczeniu	2	2	4	4	3	4

zakładów karnych						
Alkoholizm	12	23	12	23	9	19
Sytuacja kryzysowa	3	12	4	14	5	15
Zdarzenia losowe	5	12	6	19	3	9

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu, sierpień 2015

Tabela 27 Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2014

Forma pomocy	Liczba świadczeniobiorców	Kwota świadczeń roczna w zł
Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	490	588 537
Urodzenia dziecka	27	27 000
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	3	14 200
Samotnego wychowywania dziecka	23	49 410
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	18	29 620
Rozpoczęcia roku szkolnego	378	37 800
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	36	50 800
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	84	80 880
Zasiłek pielęgnacyjny	210	383 877
Świadczenia pielęgnacyjne	24	148 501
Program rządowy – Pomoc państwa dla osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	17	40 200
Specjalny zasiłek opiekuńczy	3	17 385
Zasiłek dla opiekuna	26	156 642
Odsetki dla osób pobierających zasiłek dla opiekuna, za okres 1.07.2013-14.05.2014	20	5 783
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe)	49	49 000
Składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne	10	23 926
Składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	4	4 408
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne	6	4 628
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	4	1 451
Składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	6	9 225
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	2	750

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu, sierpień 2015

W 2014 roku Ośrodek realizował działania dotyczące zapewnienia pomocy osobom i rodzinom w zakresie dożywiania¹². W ramach programu osoby i rodziny uprawnione otrzymywały zasiłek celowy w formie pieniężnej lub bezgotówkowej na zakup żywności oraz zapewniono ciepłe posiłki w szkole dzieciom i młodzieży z najuboższy rodzin z terenu gminy Wodzisław. Dożywianiem objęto 191 uczniów w 6 szkołach podstawowych, gimnazjum i samorządowym przedszkolu na terenie Gminy Wodzisław oraz w 7 placówkach z poza terenu gminy, do których uczęszczają dzieci podopiecznych ośrodka.

Tabela 28 Struktura wydatków związanych z realizacją programu
„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2014 roku

Forma pomocy	Kwota świadczeń ogółem w zł.
Zasiłek celowy na zakup żywności i posiłków w szkole	160 440
Dowóz posiłków	25 560
Zakup naczyń jednorazowych	4 000
RAZEM	190 000

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu, sierpień 2015

W ramach pomocy społecznej realizowane są usługi opiekuńcze, które obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych podopiecznych. Osoby, które z uwagi na wiek oraz stan zdrowia wymagają całodobowej opieki, której nie może zapewnić rodzina kierowane są do domów pomocy społecznej. W roku 2014 Ośrodek przystąpił do realizacji Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny i oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

W okresie przedświątecznym GOPS organizuje paczki żywnościowe dla najuboższych rodzin wielodzietnych, niepełnych oraz zmagających się z niepełnosprawnością dziecka w rodzinie.

GOPS realizował również projekt „Program Aktywizacji Społeczno-Zawodowej Bezrobotnych w Gminie Wodzisław” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

2.4.3 Ochrona zdrowia

Opiekę zdrowotną w gminie prowadzi Gminny Ośrodek Zdrowia (dalej: GOZ) w Wodzisławiu wraz z filiami w Lubczy i Niegosławicach. Prowadzi on przede wszystkim podstawową opiekę medyczną i zatrudnia 9 lekarzy:

- pediatra – 2
- chorób wewnętrznych -1
- medycyna rodzinna -5 (z czego 1 świadczy usługi medyczne w Lubczy, 1 w Niegosławicach)
- lekarz POZ (Podstawowej Opieki Zdrowotnej) -1
- ginekolog – położnik – 1

¹² Zgodnie z Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz Uchwały Nr XL/307/2014 Rady Gminy w Wodzisławiu z dnia 24.01.2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

oraz w GOZ w Wodzisławiu:

- lekarz stomatolog – 1
- pielęgniarki środowiskowo rodzinne – 2
- pielęgniarka w Środowisku Nauczania i Wychowania – 1
- asystentka stomatologiczna – 1
- fizjoterapeutka – 2

oraz

- pielęgniarka POZ – 5 (3 - GOZ w Wodzisławiu, 1 w Lubczy, 1 w Niegosławicach).

Gabinety Gminnego Ośrodka Zdrowia w Wodzisławiu oraz jej filie posiadają podstawowe wyposażenie niezbędne do świadczenia usług medycznych zgodnie z wymogami Narodowego Funduszu Zdrowia.

Tabela 29 Liczba osób korzystająca z GOZ w Wodzisławiu

Grupy wiekowe	Ośrodek Zdrowia	
	mężczyźni	kobiety
0 - 6	323	268
7 - 15	762	733
16 - 19	442	380
20- 65	3908	3661
Powyżej 65	1021	1540
Razem	6456	6582

Źródło: Gminny Ośrodek Zdrowia w Wodzisławiu, sierpień 2015

2.4.4 III sektor na terenie Gminy Wodzisław

III sektorem nazywane są organizacje pozarządowe, przede wszystkim stowarzyszenia i fundacje. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że przejawem aktywności społecznej są także grupy nieformalne (np. koła gospodyń wiejskich), które formalnie nie są zarejestrowane, ale „faktycznie” działają i są wyrazem aktywności kobiet w środowisku wiejskim.

Na terenie Gminy Wodzisław działa aż 17 Ochotniczych Straży Pożarnych: (1) Wodzisław, (2) Mierzawa, (3) Niegosławice, (4) Strzeszkowice, (5) Lubcza, (6) Nawarzyce, (7) Brzeście, (8) Klemencice, (9) Krężoły, (10) Laskowa, (11) Mieronice, (12) Stara Olszówka, (13) Pękośław, (14) Pokrzywnica, (15) Przyłęk, (16) Przewody, (17) Wola Lubecka.

Organizacją „ogólnogminną” możemy nazwać Towarzystwo Przyjaciół Wodzisławia, które realizuje działalność obejmującą m.in. sferę kultury, promocji, historii całej Gminy.

W sferze kultury działają:

- Kapela Stefana Wyczyńskiego z Lubczy
- Kapela Marka Szafrńskiego z Kowalowa Dolnego „Maters”
- Koło Gospodyń Wiejskich Piotrkowianki
- Koło Gospodyń Wiejskich Mozgawianie (przy tym kole działa zespół Mozgawianie)
- Młodzieżowa Orkiestra Strażacka działająca przy OSP w Wodzisławiu

W sferze sportu działa Klub Sportowy „Partyzant” z siedzibą w Wodzisławiu (ul. Sportowa 1) – założony w 1934r. Dysponuje on obiektem o powierzchni 5,14 ha na którym są

2 zweryfikowane pełnowymiarowe boiska do gry w piłkę nożną. Przy głównej płycie boiska znajdują się trybuny z zainstalowanymi fotelikami (250 szt.) oraz budynek administracyjno socjalny z szatniami oraz sanitariatami, prysznicami, pokój sędziowski, pomieszczenia administracyjne. Klub ma 120 zarejestrowanych zawodników w systemie Extranet oraz prowadzi 2 drużyny występujące w rozgrywkach mistrzowskich:

- drużyna juniorzy młodsi – klasa okręgowa,
- drużyna seniorów – klasa A.

Aktywność Klubu nie ogranicza się do samych rozgrywek: latem organizowana jest wakacyjna Liga Piłki Nożnej dla drużyn niezrzeszonych – sołectw; natomiast zimą przeprowadzane są rozgrywki halowej piłki nożnej. Klub może się pochwalić tym, że był organizatorem 2 finałów Makroregionów Kobiet w piłce nożnej (raz z ramienia Świętokrzyskiego Związku Piłki Nożnej, drugim razem z ramienia Małopolskiego Związku Piłki Nożnej w Krakowie).

Inny rodzaj działalności prowadzą stowarzyszenia będące organem prowadzącym dla szkół:

- Stowarzyszenie „Radosna Szkoła” w Mierzawie z siedzibą w Szkole Podstawowej w Mierzawie,
- Stowarzyszenie „Nasze Dzieci” w Piotrkowicach z siedzibą w Szkole Podstawowej w Piotrkowicach,
- Stowarzyszenie Rodzice – Dzieciom” w Niegosławicach z siedzibą w Szkole Podstawowej w Niegosławicach

W Gminie działają również 3 stowarzyszenia, które można nazwać „sołeckimi”:

- Stowarzyszenie Miłośników Piotrkowic z siedzibą w Szkole Podstawowej w Piotrkowicach,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Nawarzyce z siedzibą w Środowiskowym Domu Kultury w Nawarzycach,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Lubcza z adresem: Lubcza 100, 28-330 Wodzisław.

Reasumując, wyrazem aktywności społecznej na terenie Gminy Wodzisław jest 31 „aktywności” częściowo sformalizowanych w formie stowarzyszeń, a częściowo działających jako grupy nieformalne.

2.4.5. Edukacja

Na terenie gminy Wodzisław funkcjonuje 9 placówek oświatowych, w tym:

- Przedszkole Samorządowe,
- 6 Samorządowych Szkół Podstawowych,
- Gimnazjum,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych.

2.4.5.1. Edukacja szkolna

Na terenie gminy funkcjonuje 6 szkół podstawowych w miejscowościach: Brzeście, Lubcza, Mierzawa, Niegosławice, Piotrkowice, Wodzisław oraz 1 szkoła gimnazjalna w Wodzisławiu. Ponadto funkcjonuje Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych. Łącznie do szkół podstawowych w 2014 r. uczęszczało 441 uczniów w tym 50 do klas „0”, a do gimnazjum 146 uczniów. Dzieci z oddalonych miejscowości dowożone są do placówek oświatowych autokarami szkolnymi. Łącznie w szkołach podstawowych i gimnazjum zatrudnionych jest 86 nauczycieli. Liczba etatów nauczycieli wynosi łącznie 75,46.

Każda szkoła podstawowa i gimnazjum posiada boisko wielofunkcyjne oraz tablice interaktywne umieszczone w salach lekcyjnych. Łączna liczba klas lekcyjnych wynosi 51 (łącznie z salami „0”). Funkcjonują także 2 stołówki szkolne w Lubczy i w Wodzisławiu oraz 4 biblioteki szkolne (Mierzawa, Niegosławice, Piotrkowice, Wodzisław). Szkoły wyposażone są łącznie w 99 komputerów. Sale gimnastyczne w Zespole Szkół w Wodzisławiu i przy Szkole Podstawowej w Piotrkowicach i Niegosławicach wyposażone są w podstawowe pomoce (materace, piłki, kozy do skakania).

Tabela 30 Szkoły na terenie gminy Wodzisław

Lp.	Szkoła	Adres siedziby oraz e-mail	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba etatów
1.	Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brześciu	Brzeście 1, 28-330 Wodzisław, sspbrzescie@op.pl	71 + 8"0"	11	9,5
2.	Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Lubczy	Lubcza 83, 28-330 Wodzisław, ssplubcza@interklasa.pl	67 + 17 "0"	11	9,61
3.	Szkoła Podstawowa im. Jednostki Ziemi Kieleckiej w Mierzawie	Mierzawa 21, 28-330 Wodzisław, sspmierzawa@op.pl	50 + 7 "0"	11	9,48
4.	Szkoła Podstawowa w Niegosławicach	Niegosławice 85, 28-330 Wodzisław spniegoslawice@op.pl	39 + 10"0"	11	9,5
5.	Szkoła Podstawowa „POMNIK TYSIĄCLECIA” im. Partyzantów Ziemi Jędrzejowskiej w Piotrkowicach	Piotrkowice 41, 28-330 Wodzisław sspiotrkowice@poczta.wp.pl	47 + 8"0"	11	9,5
6.	Zespół Szkół w Wodzisławiu (Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Wodzisławiu i Gimnazjum nr 1 im. Agnieszki Osieckiej w Wodzisławiu)	Ul. Szkolna 4, 28-330 Wodzisław, zs.wodzislaw@zs.civ.pl	117– SP 146-Gim	31	27,87

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015r.

Tabela 31 Projekty, które realizowały szkoły w latach 2007-2014

L.p.	Beneficjent/ Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektów	Osiągnięte rezultaty
1.	Gmina Wodzisław/ „Świętokrzyska Kuźnia Pomysłów” – realizowany w ZS w Wodzisławiu	01.03.2007- 29.02.2008	30 000	Zwiększenie dostępu do edukacji
2.	Gmina Wodzisław/ Świętokrzyska Kuźnia Pomysłów” – realizowany w SPP w Lubczy	01.03.2007- 29.02.2008	30 000	Zwiększenie dostępu do edukacji
3.	Gmina Wodzisław/ Akademia Sukcesu	2009/2011	611 847,06	Wyjazdy edukacyjne, zajęcia dodatkowe
4.	Gmina Wodzisław/ COMENIUS	2012/2014	80 878,85	Wyjazdy zagraniczne
5.	Gmina Wodzisław/ „Między historią a przyrodą” (w ramach zadania „dodatkowe zajęcia kształtujące postawy i rozwijające umiejętności uczniów”) - Brzeście	2008	Łączny koszt 10 892,00 (w tym dofinansowanie 6 572,00)	Wycieczki, zajęcia dodatkowe
6.	Gmina Wodzisław/ „Przygody młodego podróżnika” (w ramach zadania „sportowych zajęć pozaszkolnych, zajęć rozwijających zainteresowania, zamiłowania i uzdolnienia, dodatkowych zajęć rozwijających wiedzę i umiejętności, w tym zajęć o charakterze artystycznym i kulturowym”) - Brzeście	2008	Łączny koszt 19 272,00 (w tym dofinansowanie 12 042,00)	Wycieczki, zajęcia dodatkowe
7.	Gmina Wodzisław/ „Nasz uczeń się rozwija” (w ramach zadania „dodatkowe zajęcia kształtujące postawy i rozwijające umiejętności uczniów”) - Lubcza	2008	Łączny koszt 19 384,00 (w tym dofinansowanie 13 824,00)	Wycieczki, zajęcia dodatkowe
8.	Gmina Wodzisław/Rządowy program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2008r. „Nasz uczeń jest aktywny” - Lubcza	2008	Łączny koszt 17 270,01 (w tym dofinansowanie 12 010,00)	Wycieczki, zajęcia dodatkowe
9.	Gmina Wodzisław/ Rządowy program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2008r „Jestem aktywny, asertywny i zdrowy” - Mierzawa	2008	Łączny koszt 19 621,21 (w tym dofinansowanie 13 807,00)	Wycieczki, zajęcia dodatkowe
10.	Gmina Wodzisław/ „ Na	2008	Łączny koszt 12	Wycieczki, zajęcia

	podbój wielkiego miasta" (w ramach zadania Program wyrównywania szans dla dzieci z terenów wiejskich) - Niegosławice		840,21 (w tym dofinansowanie 8 825,00)	dodatkowe
11.	Gmina Wodzisław/ „Rozwijam się przez zabawę i naukę” - Niegosławice	2008	łącznie koszt 13 142,00 (w tym dofinansowanie 8 220,00)	Wycieczki, zajęcia dodatkowe
12.	Gmina Wodzisław/ Rządowy program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego organizacji pozarządowych - Wodzisław	2008	łącznie koszt 26 406,00 (w tym dofinansowanie 18 466,00)	Wycieczki, zajęcia dodatkowe
13.	Świętokrzyski Program Wspierania Rozwoju Edukacji na Obszarach Wiejskich - Wodzisław	2009	łącznie koszt 26 188,12 (w tym dofinansowanie 20 000,00)	Laptopy, projektory
14.	Gmina Wodzisław/ Rządowy program „Radosna Szkoła”- Lubcza, Niegosławice, Piotrkowice, Wodzisław	2009	24 000,00	Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III
15.	Gmina Wodzisław/ Rządowy program „Radosna Szkoła” – Brzeście, Mierzawa	2010	12 000,00	Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III
16.	Gmina Wodzisław/ Rządowy program „Radosna Szkoła” - Lubcza	2011	łącznie koszt 96 554,75 (w tym dofinansowanie 48 290,00)	Plac zabaw
17.	Wirtualna społeczność szkolna Zespołu Szkół w Wodzisławiu	2012	480346, 21 (w 100% dofinansowany środkami unijnymi)	Zakup i uruchomienie Serwisu Internetowego Szkoły
18.	Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania w klasach 1-3 w gminie Wodzisław – wszystkie szkoły podstawowe	2011-2013	179 759,99 (w 100% dofinansowany środkami unijnymi)	Zajęcia wyrównawcze i rozwijające, pomoce dydaktyczne

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015r.

Na obszarze gminy funkcjonuje również Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych. Na potrzeby uczniów zamiejscowych przy Zespole Szkół istnieje internat na 140 miejsc z całodziennym wyżywieniem. Opiekę pedagogiczną w internacie sprawuje kierownik i 3 wychowawców. Wszystkie wymienione obiekty stanowią jeden kompleks budynków, w skład którego wchodzi dodatkowo nowoczesna hala sportowa. Natomiast klasy szkolne są wyposażone w bogaty zestaw pomocy naukowych i dydaktycznych, w tym także w pracownię komputerową. Ponadto uczniowie Zespołu Szkół mogą

korzystać z obsługi medycznej świadczonej w gabinecie lekarskim w Szkole Podstawowej położonej w bezpośrednim sąsiedztwie.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych jako ośrodek dydaktyczny, cieszy się dużą popularnością w regionie, którą zawdzięcza wykwalifikowanej kadrze nauczycielskiej i bardzo dobremu zapleczu technicznemu. Do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych uczęszczają uczniowie z terenu m.in. gmin: Wodzisław, Sędziszów, Miechów i Jędrzejów.

Dzieci i młodzież z terenu gminy Wodzisław mają więc zagwarantowany dostęp do szkolnictwa, łącznie ze średnim, co wyróżnia pozytywnie samorząd Wodzisławia na tle innych gmin w powiecie i województwie.

2.4.5.2. Edukacja przedszkolna

W gminie funkcjonuje Przedszkole Samorządowe w Wodzisławiu. Przedszkole zatrudnia 5 nauczycieli obejmujących opieką przedszkolną 60 dzieci. Na jednego nauczyciela przypada 12 przedszkolaków. W przedszkolu zatrudnione są również 3 osoby obsługi. Przedszkole ma 3 oddziały, w tym klasy „0”. Na terenie gminy funkcjonuje punkt przedszkolny oraz 4 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.

W zakresie edukacji przedszkolnej zostały zrealizowane 3 projekty współfinansowane przez Unię Europejską:

- „Przedszkole z marzeń” realizowany w Przedszkolu Samorządowym w Wodzisławiu (2013-2015).
- „Przedszkole z uśmiechem” realizowany w Samorządowej Szkole Podstawowej w Lubczy (2012-2014).
- „Kreatywne przedszkolaki w Gminie Wodzisław” realizowany w oddziale przedszkolnym przy SP w Lubczy i Brześciu (2015)

2.4.6 Bezpieczeństwo publiczne

Ochrona przeciwpożarowa

Strukturę organizacyjną na terenie gminy Wodzisław tworzy 18 jednostek ochotniczych straży pożarnych, które ściśle współpracują z Państwową Strażą Pożarną w Jędrzejowie.

Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego włączonych zostało 4 jednostki: Wodzisław, Brzeście, Mierzawa i Nawarzyce. Są to jednostki wyróżniające się tak pod względem wyposażenia jak i wyszkolenia oraz dyspozycyjności strażaków.

Podstawowym warunkiem udzielenia szybkiej i skutecznej pomocy przez OSP jest jej jak najszybsze powiadomienie. Do tego celu wykorzystuje się System Selektywnego Wywołania (alarmowania) zainstalowany w OSP Wodzisław, Brzeście, Mierzawa, Nawarzyce, Niegosławice i Klemencice. System ten pozwala załączyć syrenę alarmową w w.w. jednostkach w ciągu kilku sekund tak ze stanowiska kierowania PSP w Jędrzejowie jak i ze Stanowiska Reagowania Kryzysowego znajdującego się w Urzędzie Gminy w Wodzisławiu. System ten również umożliwia wymianę informacji z tymi stanowiskami a jednostką OSP.

Na terenie gminy funkcjonują następujące jednostki straży pożarnej:

1. Ochotnicza Straż Pożarna (dalej: OSP) w Wodzisławiu
2. OSP w Mierzawie
3. OSP w Niegosławicach
4. OSP w Strzeszkowicach
5. OSP w Lubczy
6. OSP w Nawarzycach
7. OSP w Brześciu

8. OSP w Klemencicach
9. OSP w Krężołach
10. OSP w Laskowej
11. OSP w Mieronicach
12. OSP w Starej Olszówce
13. OSP w Pękosławiu
14. OSP w Pokrzywnicy
15. OSP w Piotrkowicach
16. OSP w Przytęku
17. OSP w Przewodach
18. OSP w Woli Lubeckiej

Obrona cywilna

Dla realizacji zadań wynikających z Ustawy o stanie klęski żywiołowej powołany jest gminny zespół reagowania kryzysowego podejmujący działania mające na celu zapobieganie skutkom klęsk żywiołowych oraz ich usuwania.

Do jego zadań należy w szczególności:

1. Zapobieganie powstawaniu zagrożeń życia i zdrowia oraz mienia i środowiska oraz minimalizacja ich skutków.
2. Monitorowania występujących klęsk żywiołowych i prognozowanie rozwoju sytuacji.
3. Realizowanie procedur i programów reagowania w czasie stanu klęski żywiołowej.
4. Opracowanie i aktualizacja Gminnego Planu Reagowania Kryzysowego.
5. Planowanie wsparcia organów kierowania działaniami na szczeblu gminnym, oraz współdziałanie z Powiatowym i Wojewódzkim ZRK.
6. Kierowanie akcją odbudowy następstw klęski żywiołowej oraz innych podobnych zagrożeń powodowanych siłami natury lub działalnością człowieka, powstałych na obszarze gminy.
7. Przygotowanie warunków umożliwiających koordynację pomocy humanitarnej.
8. Realizacja polityki informacyjnej związanej ze stanem klęski żywiołowej.

Gmina realizując podstawowe zadania związane z działaniami reagowania kryzysowego skupia się głównie na ochronie ludności poprzez: ostrzeganie, alarmowanie i informowanie ludności o zagrożeniach, prowadzeniu ewakuacji oraz zapewnieniu ewakuowanym pomocy medycznej i socjalnej głównie w zakresie zakwaterowania i wyżywienia.

Organem odpowiedzialnym za organizowanie i koordynowanie reagowania kryzysowego w gminie jest Wójt Gminy, natomiast kierowanie działaniami reagowania na miejscu zdarzenia realizowane będzie przez przedstawiciela kompetentnej służby, tzn.:

- w przypadku pożaru, skażenia chemicznego, katastrofy komunikacyjnej lub budowlanej – Państwowej Straży Pożarnej;
- w przypadku aktów terroru oraz naruszenia bezpieczeństwa i porządku publicznego – Policji;
- w przypadku epidemii – służby sanitarno – epidemiologicznej;
- w przypadku chorób zwierząt i roślin – służby weterynaryjnej.

W gminie na szeroką skalę prowadzona jest działalność edukacyjna zgodnie z zasadą „im wcześniej, tym lepiej”. Profilaktyka jest szczególnie ważna w pracy z dziećmi i młodzieżą. Każda szkoła przygotowuje i realizuje program, którego nadrzędnym celem jest identyfikacja potrzeb, określenie celów i efektów oraz ich ocena.

Bezpieczeństwo publiczne

W związku z wprowadzeniem z dniem 01.12.2012 roku zmian organizacyjnych w Komendzie Powiatowej Policji w Jędrzejowie likwidacji uległ Posterunek Policji w Wodzisławiu. Obecnie jego zadania pełni Komisariat Policji w Sędziszowie.

Tabela 32 Przestępczość w latach 2012-2014 na terenie gminy Wodzisław

	2012	2013	2014
Zabójstwo	0	0	0
Rozboje i wymuszenia	0	1	1
Bójki i pobicia	1	3	3
Kradzieże rzeczy	9	7	9
Kradzieże z włamaniem	7	2	7
Pijani kierowcy	Brak danych	64	28
Pożary	Brak danych	1	0
Przemoc w rodzinie/znęcanie	Brak danych	88 interwencji domowych/5 aktów oskarżenia	65 interwencji domowych/ 4 akty oskarżenia
Inne	Brak danych	Brak danych	Brak danych

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

W ciągu ostatnich lat nie odnotowano przestępstw najcięższych tj. zabójstwa. Wśród przestępstw dominują tj. kradzieże z włamaniem i kradzieże mienia. Sprzyja temu brak nadzoru nad wieloma siedliskami, których właściciele zamieszkują w innym miejscu. Liczne przestępstwa dokonywane są w dziedzinie przemocy w rodzinie/znęcanie.

2.5 Kultura

2.5.1 Gminna Biblioteka Publiczna

Gminna Biblioteka Publiczna jest samorządową jednostką kultury, której głównymi celami są:

- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów oraz udzielanie informacji w oparciu o zgromadzone materiały, oraz

- popularyzacja książek i czytelnictwa.

Posiada ona obecnie 2 działające filie: w Brześciu (usytuowana ze świetlicą wiejską w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej) i Nawarzacach (budynek po byłej szkole) oraz będącą od 1 lipca 2014r. w zawieszonym działaniu filię w Mierzawie.

Biblioteka organizuje różnego rodzaju projekty np. w 2014r. był to program „RozPRACUJ to z biblioteką”¹³, spotkania ze znanymi pisarzami, dziennikarzami, autorami tekstów piosenek, blogerami, itp., konkursy plastyczne, świąteczne np. „Stroik Wielkanocny”, „Świąteczna Bombka” oraz występy okolicznościowe np. Dzień Niepodległości wspólnie m.in. z Towarzystwem Przyjaciół Wodzisławia, Zespołem Śpiewaczym „Mozgawianie”.

Tabela 33 Podział czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej

Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej według wieku i rodzaju wykonywanego zajęcia						
L.p.	Przedział wieku	Liczebność	%	Rodzaj wykonywanego zajęcia	Liczebność	%
1.	1 – 5 lat	21	2,4	Dzieci	21	2,9
2.	6 – 12 lat	107	12,3	Uczniowie	125	17,2
3.	13 – 15 lat	62	7,1	Studenci	85	11,7
4.	16 – 19 lat	101	11,6	Pracownicy umysłowi	146	20
5.	20 – 24 lata	113	12,9	Robotnicy	58	8
6.	25 – 44 lata	221	25,3	Rolnicy	60	8,3
7.	45 – 60 lat	155	17,8	Inni zatrudnieni	25	3,4
8.	60 lat i więcej	93	10,6	niezatrudnieni	207	28,5
	Razem	873	100%	Razem	727	100%

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu

¹³ Na jego realizację uzyskano grant 4400 zł z Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych i zorganizowano m.in. warsztaty carvaningu.(sztuka rzeźbienia w owocach i warzywach) dla 10 kobiet z terenu sołectw: Piotrkowice, Nawarzycze oraz okolicznych miejscowości.

Tabela 34 Stan księgozbiorów

Placówka biblioteczna	Liczba woluminów
Gminna Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu	24 805
Filia Brzeście	8 820
Filia Mierzawa	8 545
Filia Nawarzyce	9 930
Razem	52 100

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu

W bibliotekach pracują 4 osoby na 3 etatach przeliczeniowych – 2 etaty Gminnej Bibliotece oraz po 1/2 etatu w filiach bibliotecznych. Biblioteka zatrudnia także Głównego Księgowego na 1/5 etatu.

Tabela 35 Liczba wypożyczeń na zewnątrz

Placówka biblioteczna	Liczba wypożyczeń ogółem
Gminna Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu	18 501 (książki 15 723, czasopisma 2 778)
Filia Brzeście	4063 (książki 2 675, czasopisma 1 388)
Filia Mierzawa	2024 (książki 1 697, czasopisma 327)
Filia Nawarzyce	4082 (książki 3 025, czasopisma 1 057)
Razem	28 670 (książki 23 120, czasopisma 5 550)

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu

Tabela 36 Liczba zarejestrowanych czytelników w poszczególnych placówkach bibliotecznych

Placówka biblioteczna	Liczba zarejestrowanych czytelników
Gminna Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu	545
Filia Brzeście	87
Filia Mierzawa	103
Filia Nawarzyce	138
Razem	873

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu

Warto nadmienić, że Gminna Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu oraz jej filie w Brześciu i Nadarzacach dysponują „Czytelniami internetowymi”, w których w 2014r. bezpłatnie z internetu skorzystało 3083 osoby¹⁴.

¹⁴ Wodzisław – 1804 osoby, Brzeście 847 osób, Nawarzyce 432 osoby. Za: Sprawozdanie z działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Wodzisławiu wraz z filiami za rok 2014.

2.5.2. Świetlice

Na terenie gminy jest 25 świetlic wiejskich i 18 remiz OSP, z czego 16 świetlic i remiz posiada jeden wspólny budynek, 9 świetlic ma własny osobny budynek.

Tabela 37 Wykaz świetlic i remiz OSP na terenie gminy Wodzisław

L.p.	Sołectwo	Świetlica	Remiza OSP	Remiza OSP stanowi jeden budynek ze świetlicą
1	Brzeście	TAK	TAK	TAK
2	Brzezinki	TAK	NIE	NIE
3	Droblin	NIE	NIE	NIE
4	Dębiany	NIE	NIE	NIE
5	Folga Pierwsza	NIE	NIE	NIE
6	Jeziorki	NIE	NIE	NIE
7	Judasze	TAK	NIE	NIE
8	Konary	TAK	NIE	NIE
9	Kowalów Dolny	NIE	NIE	NIE
10	Kowalów Górny	NIE	NIE	NIE
11	Krężoły	TAK	TAK	TAK
12	Kaziny	NIE	NIE	NIE
13	Klemencice	TAK	TAK	TAK
14	Lubcza	TAK	TAK	TAK
15	Ludwinów	NIE	NIE	NIE
16	Łany	NIE	NIE	NIE
17	Laskowa	TAK	TAK	TAK
18	Mieronice	TAK	TAK	TAK
19	Mierzawa	NIE	NIE	NIE
20	Nawarzyce	TAK- Środowiskowy Dom Kultury w Nawarzycach	TAK	NIE
21	Niegosławice	TAK	TAK	TAK
22	Nowa Olszówka	TAK	TAK	TAK
23	Olbrachcice	TAK	NIE	NIE
24	Piotrkowice	TAK	TAK	NIE
25	Pokrzywnica	TAK	TAK	TAK
26	Pękostaw	TAK	TAK	TAK
27	Promyk	NIE	NIE	NIE
28	Piskorzowice	TAK	NIE	NIE
29	Przyłęk	TAK	TAK	TAK
30	Przyłęczek	TAK	NIE	NIE

31	Przyrąb	TAK	NIE	NIE
32	Przezwoły	TAK	TAK	TAK
33	Podlesie	NIE	NIE	NIE
34	Stara Olszówka	TAK	TAK	TAK
35	Sadki	NIE	NIE	NIE
36	Sielec	NIE	NIE	NIE
37	Strzeszkowice	TAK	TAK	TAK
38	Świątniki	NIE	NIE	NIE
39	Wodacz	NIE	NIE	NIE
40	Wodzisław	TAK	TAK	TAK
41	Wola Lubecka	TAK	TAK	TAK
42	Września	NIE	NIE	NIE
43	Zarzecz	NIE	NIE	NIE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wodzisław

Świetlice dla których Gmina Wodzisław pozyskała dotację z PROW 2007-2013, „Odnowa i rozwój wsi”

L.p.	Lokalizacja świetlicy	Wartość projektu
1.	Konary	15 9911,35 zł
2.	Piotrkowice	335 023,41 zł
3.	Krężoły	129 579,36 zł

Źródło: Urząd Gminy Wodzisław, sierpień 2015

2.6 Obszary prawnie chronione

2.6.1 Obszar NATURA 2000

Na terenie Gminy Wodzisław zlokalizowany jest **obszar NATURA 2000** „Specjalny obszar ochrony siedlisk **Dolina Mierzawy**” (PLH260020). Znajduje się on w południowo-zachodniej części Niecki Nidziańskiej, w obrębie Płaskowyżu Jędrzejowskiego i Garbu Wodzisławskiego. Teren ma charakter falistej, lessowej wyżyny o łagodnych i szerokich wzniesieniach, pomiędzy którymi leżą płaskie równiny piaszczyste, w kilku miejscach poprzedzielany jest suchymi dolinkami i wąwozami o stromych zerodowanych stokach.

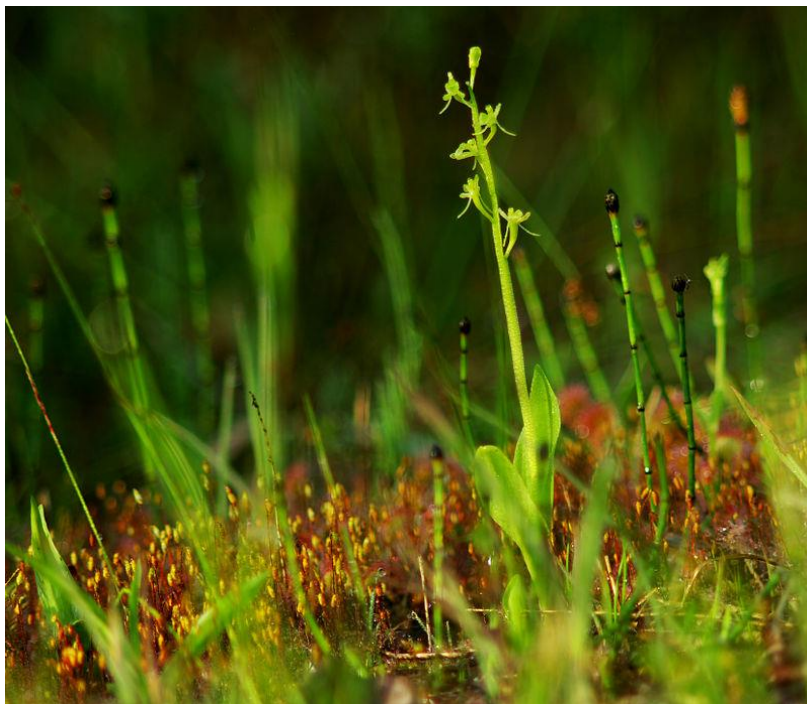
Rzeka Mierzawa, naturalnie meandrująca stanowi dopływ Nidy, jednego z najważniejszych korytarzy ekologicznych w województwie. Na terenie obszaru Dolina Mierzawy występuje 6 siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Spośród nich największą powierzchnię zajmują zbiorowiska łąk świeżych ekstensywnie użytkowanych, będących miejscem życia dla wielu gatunków owadów (około trzy czwarte ostoi). Na uwagę zasługuje niezwykle rzadkie, bo występujące tylko na Pomorzu i w Lubelskiem bardzo dobrze wykształcone torfowisko nakredowe.

Zdjęcie 96 Przykład torfowiska nakredowego.

Źródło: <http://www.panoramio.com/photo/10420030>

Siedlisko to stanowi ostoję dla równie niezwykle rzadkiego i zagrożonego gatunku z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, storczyka, który jest ściśle związany z tego typu torfowiskami na podłożu gytii wapiennej. Poza nim występuje tu również wiele innych interesujących gatunków roślin, np.: tłustosz pospolity, oczeret, gnidosz błotny. Natomiast w całej Dolinie Mierzawy występuje aż 45 gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych roślin.

Zdjęcie 97 Storczyk, lipiennika Loesela.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Lipiennik_Loesela

Reszta obszaru to siedliska rolnicze i niewielkie fragmenty lasów liściastych, iglastych i mieszanych. Na terenie obszaru stwierdzono trzy gatunki motyli dziennych z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Najcenniejszym elementem obszaru jest jednak w większości naturalne koryto rzeczne, zasiedlane przez dobrze zachowane populacje dwóch gatunków minogów, głowacza białopłetwego i trzepli zielonej.

Zdjęcie 98 Minóg - gatunek zagrożony.

Źródło: <http://www.akwarium.info.pl/index.php/artykuly-akwarystyczne/2643-gatunki-ryb-zagrozone-w-polsce>

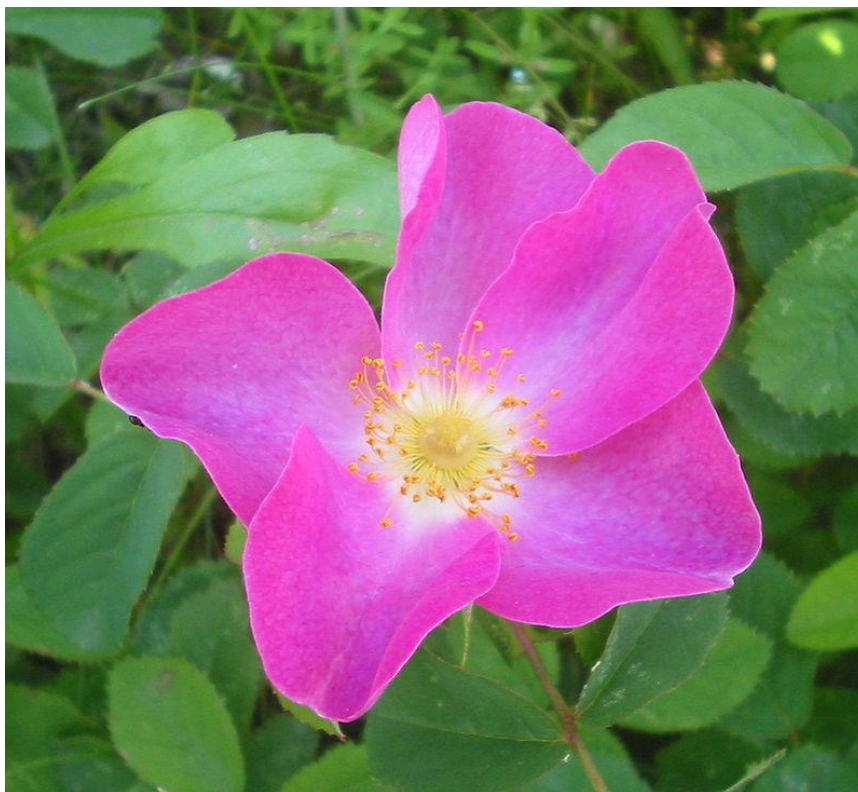

2.6.2. Miechowsko -Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu

Miechowsko-Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu (M-DOChK) znajduje się w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego na obszarze 40 333 ha w obrębie części gmin: Słupia Jędrzejowska, Sędziszów, Wodzisław, Imielno, Michałów i Działoszyce, granicząc od południa z województwem małopolskim, zaś od zachodu z województwem śląskim.

Szata roślinna w tym obszarze należy do najbardziej interesujących na terenie Niecki Nidziańskiej. Występują tu dobrze wykształcone kompleksy leśne w postaci zbiorowisk grądowych i świetlistej dąbrowy. Najpiękniejsze ich fragmenty podlegają ochronie w rezerwacie florystycznym Lubcza. Urozmaicona rzeźba terenu jest przyczyną dużej zmienności florystycznej. Występuje tu wiele gatunków rzadkich i prawnie chronionych roślin: lilia złotogłów, kokoryczka okółkowa, róża francuska, wawrzynek wilczełyko, tojad dzióbaty, tojad mołdawski, bluszcz pospolity, dzwoniecznik wonny, pluskwica europejska, orlik pospolity, storczyki: kruszczyk szerokolistny, podkolan dwulistny, ciemnyca zielona, miodunka miękkowłosa.

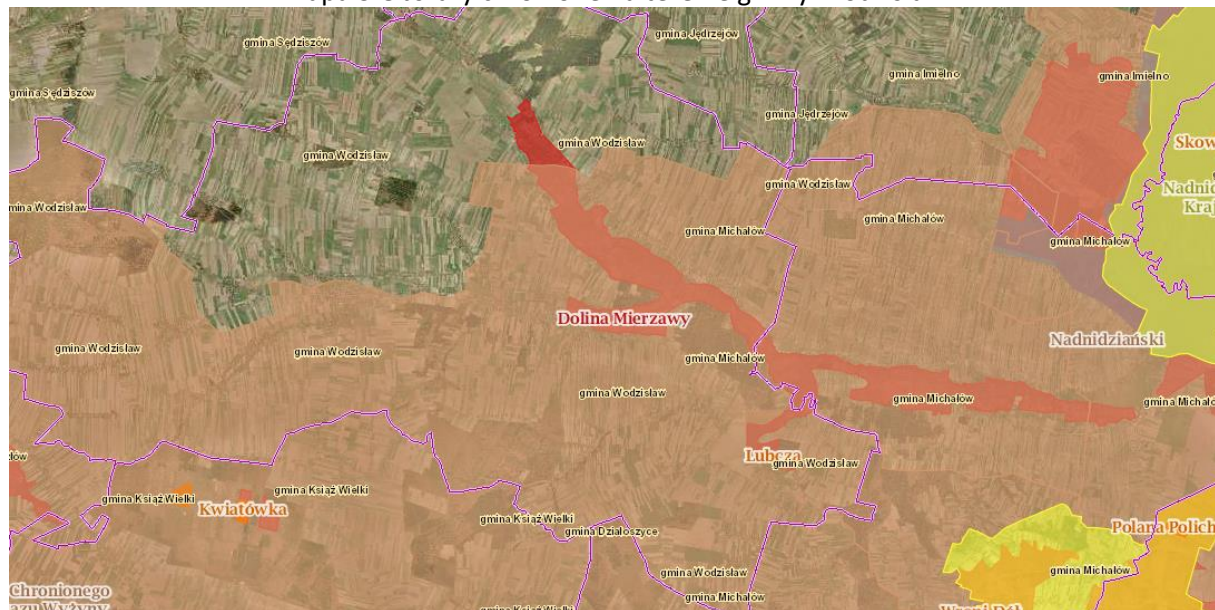

Zdjęcie 99 Róża francuska.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/R%C3%B3%C5%BCa_francuska#/media/File:Wild_Rosa_gallica_Romania.jpg

Mapa 3 Obszary chronione na terenie gminy Wodzisław

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Legenda:

- Rezerваты
- Parki Krajobrazowe
- Parki Narodowe
- Obszar Chronionego Krajobrazu
- Zespoły Przyrodniczo Krajobrazowe
- Natura 2000 – obszary ptasie
- Natura 200 Obszary siedliskowe

2.6.3. Rezerwat Przyrody Lubcza

Jest to rezerwat florystyczny, znajdujący się na terenie Miechowsko-Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w kompleksie leśnym wzgórza Okrąglica. Rezerwat zajmuje powierzchnię około 6,5 ha. Drzewostan rezerwatu stanowi sosna z domieszką świerka, akacji i grabu. U podnóża wzniesienia na stoku którego leży rezerwat przepływa strumień będący dopływem rzeki Mierzawy. Rezerwat położony jest na zboczu niewielkiego wzniesienia, zbudowanego z margli kredowych, przykrytych cienką warstwą lessu. Występują tu rzadkie rośliny o pochodzeniu stepowym, szczególnie miłek wiosenny. Celem ochrony tego rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska miłka wiosennego, będącego pod ochroną i stanowiącego relikw rośliności stepowej.

Zdjęcie 100. Rezerwat Przyrody Lubcza
Źródło: www.jedrzejow.pl

Mapa 4 Rezerwat Przyrody Lubcza

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

2.7 Gmina Wodzisław na tle pozostałych gmin powiatu jędrzejowskiego**Analiza wybranych wskaźników dla gmin powiatu jędrzejowskiego**

	Wskaźnik rozwoju	1 Jędrzejów	2 Sędziszów	3 Małogoszcz	4 Sobków	5 Wodzisław	6 Nagłowice	7 Oksa	8 Imielno	9 Słupia (jędrzejowska)
1.	Liczba ludności wg GUS na 31.12.2010r.	29 143	13 008	11 821	8 429	7 499	5 239	4 802	4 501	4 425
	Liczba ludności wg GUS na 31.12.2013r.	28 837	12 906	11 749	8 519	7 298	5 176	4 690	4 453	4 359
	Wzrost (+), spadek (-)	-306	-102	-72	90	-201	-63	-112	-48	-66
2.	Powierzchnia gminy [km ²]	226,62	145,65	146,05	144,31	176,89	117,29	90,72	101,01	108,42
3.	Gęstość zaludnienia [os/km ²] na 31.12.2010r.	129	89	81	58	42	45	53	45	41
	Gęstość zaludnienia [os/km ²] na 31.12.2013r.	127	89	80	59	41	44	52	44	40
4	Średnia gęstość zaludnienia dla powiatu na 31.12.2010r.	71								
	Średnia gęstość zaludnienia dla powiatu na 31.12.2013r.	70								
5.	Zadłużenie na koniec 2013 [Wspólnota nr 19-2014 - 20.09.2014r.]	42,41%	48,80%	38,46%	47,19%	47,16%	40,50%	33,90%	29,22%	52,90%
	Średnie zadłużenie gmin w powiecie [Wspólnota nr 19-2014 - 20.09.2014r.]	42,28%								
6..	Inwestycje w infrastrukturę techniczną per capita w latach 2010-2012 [źródło: Wspólnota nr 19, 20.09.2014r.]	416,17 zł	709,12 zł	464,89 zł	593,45 zł	571,34 zł	429,62 zł	812,86 zł	367,02 zł	1006,23 zł
	Średnie inwestycje w infrastrukturę techniczną per capita w latach 2010-2012 [źródło: Wspólnota nr 19, 20.09.2014r.]	596,74 zł								

2.8 Prezentacja wyników badania metodą ankiety

2.8.1 Prezentacja wyników ankiety dla mieszkańców

W sierpniu odbyło się badanie ankietowe. Badanie ankietowe miało objąć min. 1% mieszkańców gminy i cel ten zrealizowano. Poniżej przedstawiono uwagi metodologiczne, charakterystykę badanej populacji oraz tabele zawierające wyniki udzielonych odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie. Kształt kwestionariusza użytego do badania ankietowego i problematyka zawarta w ankiecie wychodzi naprzeciw problemom istotnym z punktu rozwoju gminy Wodzisław.

Celem ankiety skierowanej dla mieszkańca było przede wszystkim zbadanie poziomu jakości życia w gminie Wodzisław, a zatem w szczególności istotne było zebranie informacji o problemach, potrzebach i jakości życia w gminie. Respondenci mogli wskazać, który obszar rozwoju powinien stanowić ich zdaniem priorytet działań gminy w latach 2015-2025.

Każda osoba wypełniająca ankietę – niezależnie od tego czy był to mieszkaniec, przedstawiciel przedsiębiorstwa czy organizacji pozarządowej – mogła zaproponować zadanie jego/ jej zdaniem priorytetowe. Celem tego pytania była możliwość szerszego zaangażowania mieszkańców gminy Wodzisław w proces uspołeczniania i wspólnego budowania jej strategii rozwoju. Pytanie to miało również na celu zweryfikowanie potrzeb oraz oczekiwań respondentów w zakresie przyszłości gminy, a także nakreślenie ważnych kierunków rozwojowych z poziomu operacyjnego.

Kwestionariusze do przeprowadzenia badania ankietowego zostały przygotowane zarówno w formie papierowej jak i w wersji elektronicznej udostępnionej na stronie internetowej Urzędu Gminy.

Ankiety były dostępne:

- w Urzędzie Gminy przy ul. Krakowskiej 6, 34–323 Wodzisław,
- na stronie internetowej Urzędu Gminy, www.ugwodzislav.pl

W wyniku realizacji badania uzyskano łącznie 79 ankiet.

Dane z kwestionariuszy zostały poddane analizie statystycznej i merytorycznej. Przy realizacji ankiet zachowano anonimowość osób ankietowanych. Przygotowane ankiety przeznaczone były do samodzielnego wypełnienia. Struktura kwestionariuszy uwzględniała zarówno pytania zamknięte, jak i otwarte, przy czym zdecydowanie przeważał typ pytania zamkniętego. W wybranych pytaniach o charakterze zamkniętym uwzględniono odpowiedź „inne”, z możliwością wyszczególnienia odpowiedzi, która nie znalazła się w zaproponowanym przez autorów badania katalogu.

W niżej przedstawionej analizie wypełnionych ankiet, w części pytań odpowiedzi mogą nie sumować się do 100%. Spowodowane jest to występowaniem pytań, w których respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi na pytanie.

Niniejsze opracowanie stanowi raport z przeprowadzonych badań. Przy jego opracowaniu kierowano się zasadą precyzyjnego przedstawienia wyników i unikania ich krzyżowej, głębszej interpretacji statystycznej. Dzięki temu potencjalnie zainteresowani tą problematyką będą mieli możliwość dokonania samodzielnej analizy w oparciu o przedstawione dane ilościowe i jakościowe.

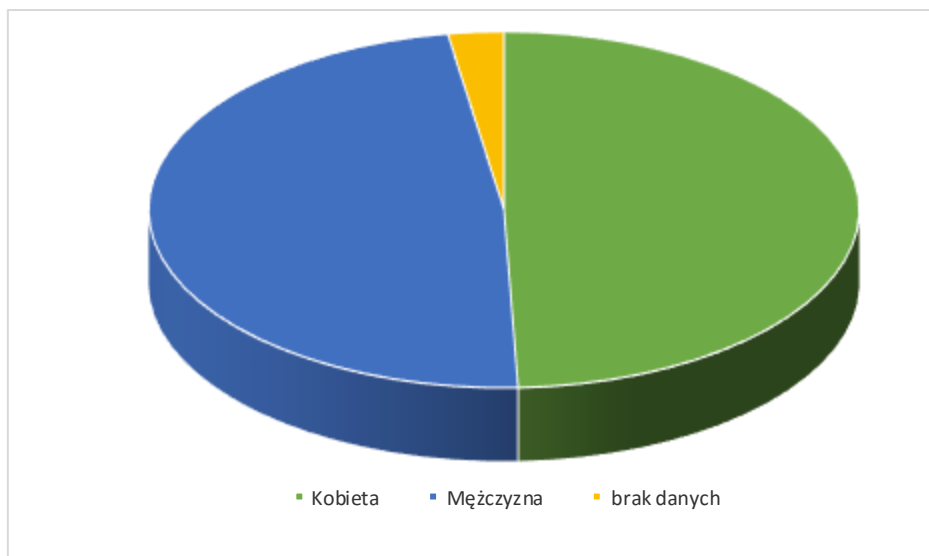
Ankieta dla mieszkańca zawierała 4 pytania oraz metryczkę.

Zakres badania ankietowego obejmował następujące obszary tematyczne:

- najważniejsze problemy (ogółem),
- najważniejsze problemy związane z jakością życia i jakością przestrzeni publicznej,
- najważniejsze problemy gospodarcze,
- jakie powinny być podjęte kierunkowe działania.

Wykres 6 Struktura płci respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Z metryczki wynika, że zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne gminy Wodzisław rozkłada się równomiernie z punktu widzenia struktury płci. Kobiety stanowiły 49%, a mężczyźni 48% ankietowanych. 2% respondentów nie udzieliło odpowiedzi.

Tabela 38 Struktura wiekowa respondentów

Wiek	% wypełnionych ankiet
15-20	0%
21-30	15%
31-40	18%
41-50	25%
51-60	23%
61 i więcej	16%
brak danych	3%
RAZEM	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wśród wypełnionych ankiet najczęściej należało do osób w wieku pomiędzy 41 a 50 rokiem życia, którzy stanowią 25% wszystkich respondentów badania oraz pomiędzy 51 a 60 rokiem życia, którzy z kolei stanowią 23% wszystkich ankietowanych. Znaczący jest także udział w badaniu osób w wieku 31-40 lat, tj. 18% respondentów oraz w wieku 21-30 lat – 15%. Widoczne jest również zaangażowanie osób powyżej 61 lat stanowiących 16% ankietowanych.

Najwięcej osób ankietowanych określiło swój status zawodowy jako pracownik umysłowy (32%), 20% prowadzi własną działalność gospodarczą, 16% to pracownicy fizyczni, 15% stanowią emeryci. Udział pozostałych grup kształtuje się na stosunkowo niskim poziomie. 3% ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi. Przedstawiam to tabela:

Tabela 39 Struktura statusu zawodowego

własna działalność	16	20%
uczeń/student	1	1%
pracownik umysłowy	25	32%
niezdolny do pracy, rencista	4	5%
pracownik fizyczny	13	16%
emeryt	12	15%
bezrobotny	6	8%
brak danych	2	3%
RAZEM	X	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Na poniższych wykresach zaprezentowano odpowiedzi ankietowanych dotyczące gminy Wodzisław.

Wykres 7 Najpoważniejsze w Państwa ocenie problemy Gminy Wodzisław

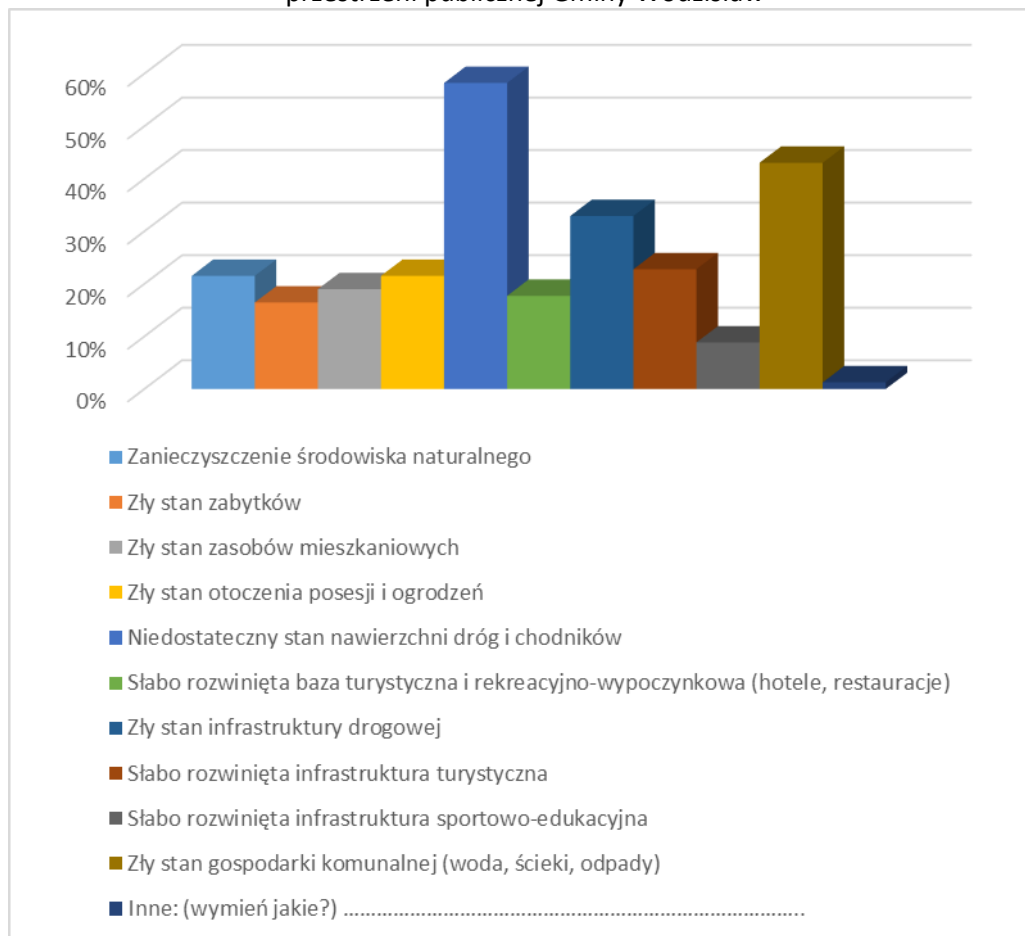
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Respondenci uważają, że najpoważniejszym problemem gminy Wodzisław jest migracja (opływ) ludzi młodych i dobrze wykształconych. Taką odpowiedź zaznaczyło aż 77% ankietowanych. Kolejnym problemem według ankietowanych jest bezrobocie (63%). Słaba integracja lokalnej społeczności, brak udziału społecznego w sprawach dotyczących gminy oraz niska aktywność społeczna ludzi młodych to kolejny problem według ankietowanych. Uznało tak odpowiednio 42% i 37% respondentów. Jako najmniejszy problem badani uznali zagrożenie przestępczością, brak poczucia bezpieczeństwa, patologie społeczne - 10%.

Wykres 8 Najpoważniejsze w Państwa ocenie problemy związane z jakością życia i jakością przestrzeni publicznej Gminy Wodzisław

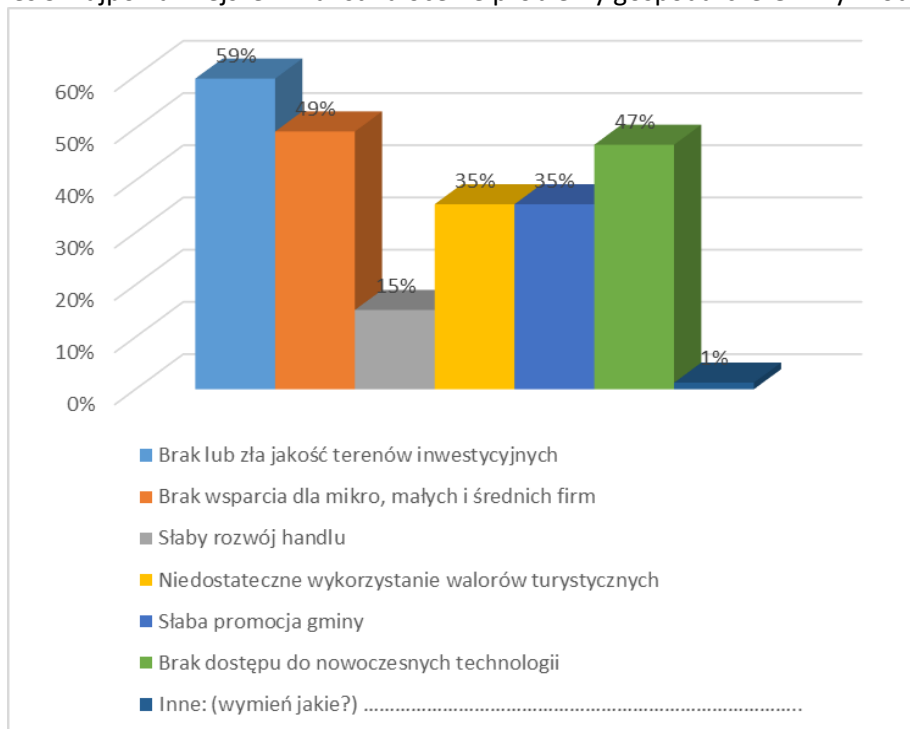
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Największym problemem związanym z jakością życia i jakością przestrzeni publicznej dla ankietowanych jest niedostateczny stan nawierzchni dróg i chodników. Uważa tak 58% ankietowanych.

Ankietowani uznali również, że najpoważniejszym problemem gospodarczym w gminie Wodzisław jest brak lub zła jakość terenów inwestycyjnych (59%). Kolejnymi problemami są: brak wsparcia dla mikro, małych i średnich firm oraz brak dostępu do nowoczesnych technologii. Na równym poziomie (35%) określono niedostateczne wykorzystanie walorów turystycznych i słaba promocja gminy.

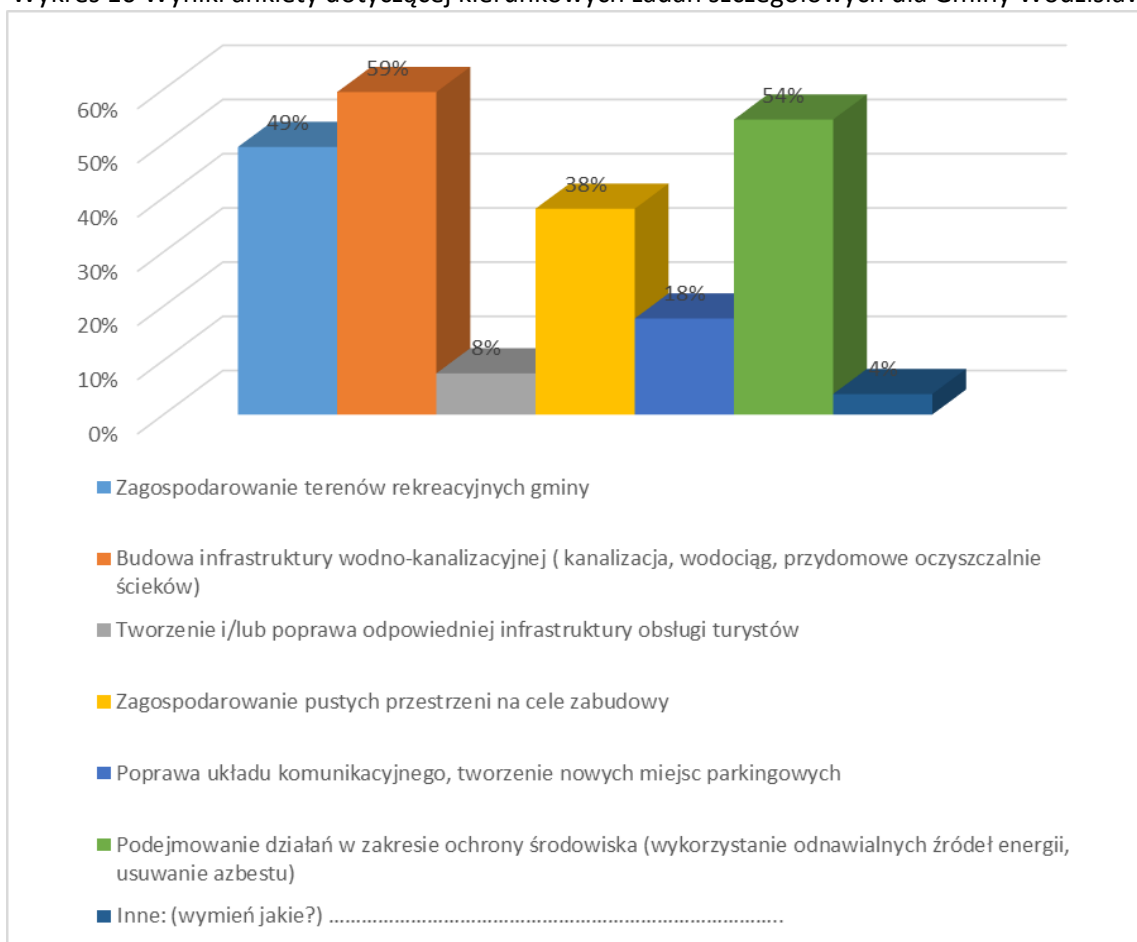

Wykres 9 Najpoważniejsze w Państwa ocenie problemy gospodarcze Gminy Wodzisław

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 10 Wyniki ankiety dotyczącej kierunkowych zadań szczegółowych dla Gminy Wodzisław

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ankietowani uznali jako największą potrzebę budowę infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (kanalizacja, wodociąg, przydomowe oczyszczalnie ścieków) oraz podejmowanie działań w zakresie ochrony środowiska (wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, usuwanie azbestu). Prawie połowa ankietowanych uważa zagospodarowanie terenów rekreacyjnych gminy jako kierunek perspektywiczny dla rozwoju gminy.

2.8.2 Prezentacja wyników ankiety Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Wodzisław

Kolejną grupą docelową badania ankietowego był zespół ds. strategii. W trakcie pierwszego zebrania w dniu 14.08.2015r Członkowie Zespołu odpowiedzieli na pytania dotyczące dalszego rozwoju gminy Wodzisław. Poniżej przedstawiono wyniki ankiet na które odpowiadano anonimowo.

Pytanie otwarte: Jest rok 2025 Gmina Wodzisław odnosi sukces i jest stawiana za wzór w zakresie rozwoju... z jakiego sukcesu byłbyś dumny/CO POWINNO BYĆ TYM SUKCESEM?

Uzyskane odpowiedzi:

- Rozwój gospodarczy, służba zdrowia, ludzie
- Pełna infrastruktura, gmina ekologiczna, miejsca pracy
- Nowe miejsca pracy
- Cała gmina oświetlona przez całą noc przy wykorzystaniu energooszczędnych lamp
- Odnawialne źródła energii
- Turystyka
- Rozwój gospodarczy, zakłady pracy
- Zmniejszenie bezrobocia, rozwój turystyki
- Przedsiębiorczość (w zakresie średniej i małej dział. gosp.) w tym agroturystyka
- Rozwój przedsiębiorczości
- Skanalizowanie, oczyszczalnie, ochrona środowiska (ścieków)
- Rozwoju służby zdrowia na terenie gminy
- Nowe zakłady pracy – mniejsze bezrobocie w gminie

Pytanie otwarte: Czy Gmina Wodzisław ma szansę odnieść sukces?

13 osób zaznaczyło opcję TAK i podało następujące zależności:

1. Ludzie, fundusze unijne
2. Od ilości młodzieży, która pozostanie i jej przedsiębiorczości
3. Od jasnego określenia celu, kierunku, w którym ma gmina podążać
4. Zaangażowanie lokalnych środowisk i wspólnych działań samorządu i inwestowania w rozwój lokalny
5. Dobra lokalizacja w woj. świętokrzyskim
6. Większe wykorzystanie dofinansowań, współpraca
7. Dobrze trafione inwestycje
8. Inwestowanie w infrastrukturę, inwestowanie w ludzi, projekty unijne, zmiana mentalności ludności gminy
9. Rozwój turystyki, zmniejszenie bezrobocia
10. Przy wspólnych działaniach z przedsiębiorcami, stowarzyszeniami być może w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego jest taka możliwość. Zależy to głównie od ludzi
11. Dotarcie do świadomości ludzkiej

12. Skupienie całej służby zdrowia w jednym miejscu, zatrudnienie „prawdziwych specjalistów”, zakup sprzętu, organizowanie akcji dla mieszkańców, zwiększenie zakresu świadczonych usług przez GOZ
13. Reklama, promocja gminy.

Jedna osoba zaznaczyła opcję NIE uzasadniając słabą realizacją strategii 2000-2015, mentalnością ludzi oraz brakiem komunikacji pomiędzy mieszkańcami.

Zaznacz na jaki 1 kierunek rozwoju powinna postawić Gmina Wodzisław?

- ☐ rozwój usług (jeśli tak to prosimy o ewentualne wskazanie jakich?)
- ☐ rozwój rolnictwa (jeśli tak to w czym powinna się specjalizować Gmina?)
- ☐ rozwój turystyki
- ☐ rozwój produkcji
- ☐ inne (jakie?)

Najwięcej osób (9) odpowiedziało, że kierunkiem rozwoju gminy Wodzisław powinna być **turystyka**. Wskazano odnowę zabytków i rozwój ośrodków turystyki-zalew z pełną obsługą. Po pięć osób wskazało rozwój usług (służba zdrowia, oświata, usługi komunalne) oraz rozwój rolnictwa (zakłady przetwórstwa). Trzy osoby wskazały na rozwój produkcji (przetwórstwo rolno-spożywcze)

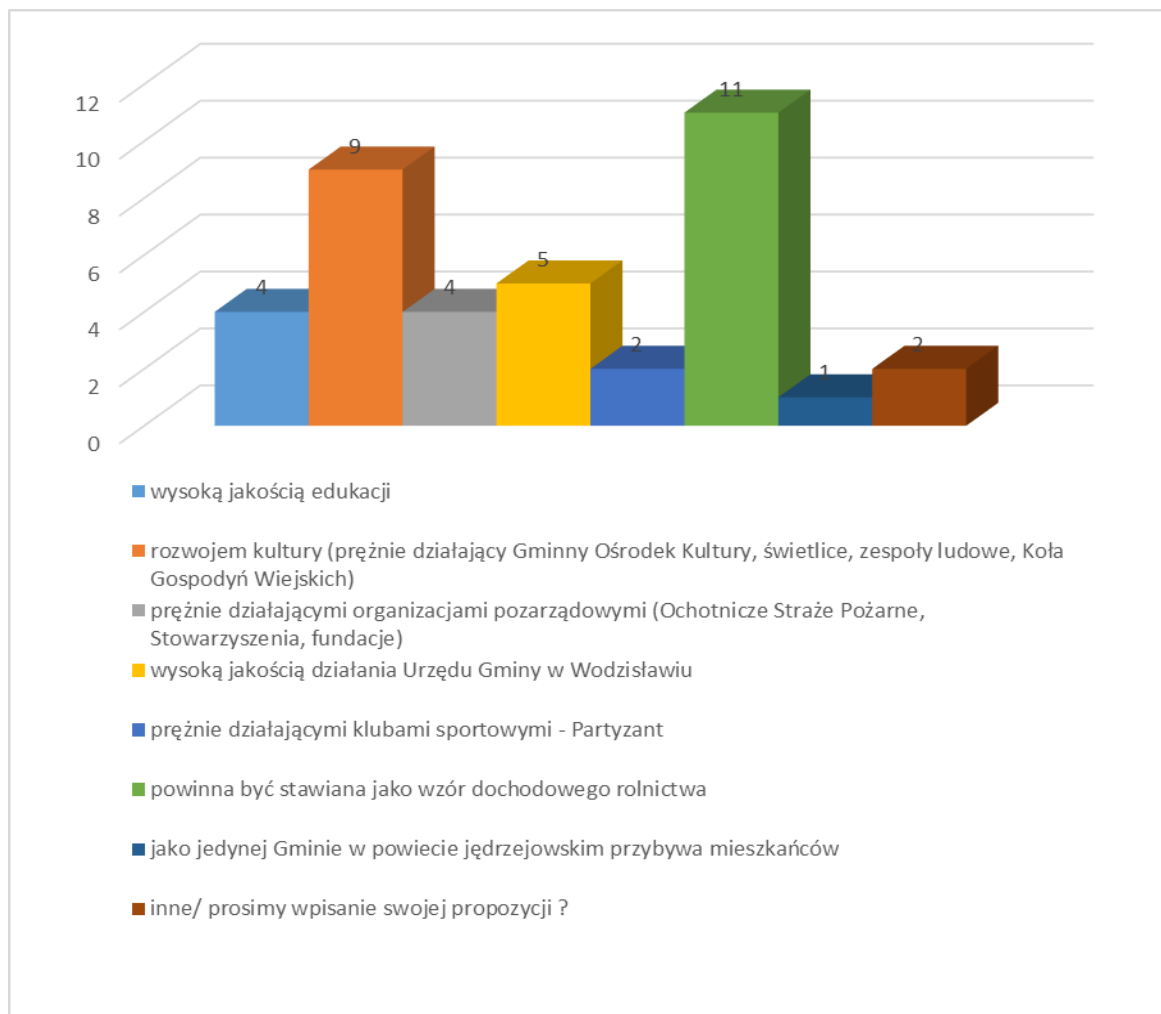
Z czym za 10 lat powinna być kojarzona Gmina Wodzisław?

Na to pytanie większość członków Zespołu uznało, że powinna być stawiana jako **wzór dochodowego rolnictwa** oraz **z rozwojem kultury** (prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury, świetlice, zespoły ludowe, Koła Gospodyń Wiejskich), jako inne podano skupisko rzemieślników.

Wykres 11 Z czym za 10 lat powinna być kojarzona Gmina Wodzisław?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wymień min. jedną rzecz z czym Twoim zdaniem kojarzy się Gmina Wodzisław?

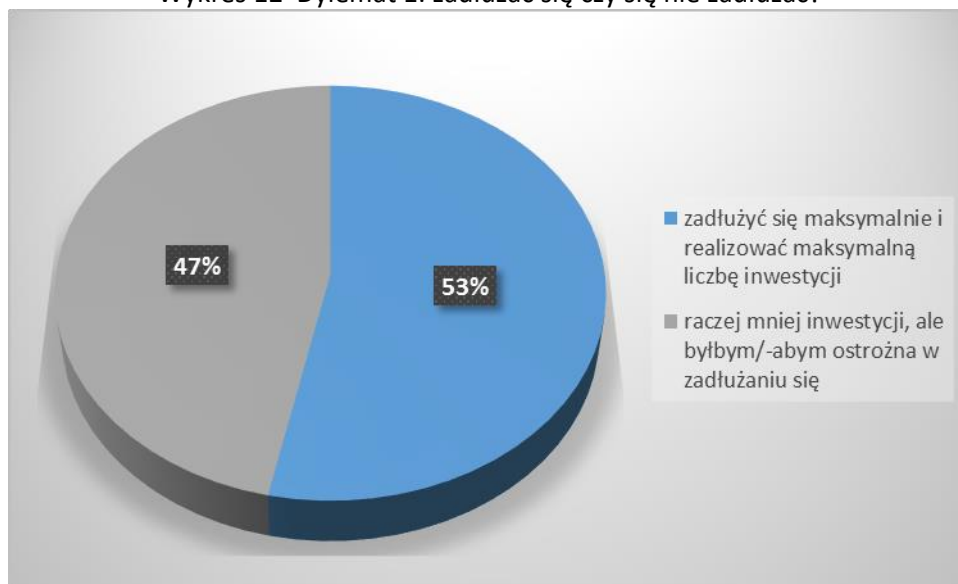
Członkowie zespołu odpowiedzieli, że Gmina Wodzisław obecnie kojarzy się głównie z rolnictwem – uprawą warzyw (pietruszki) i zbóż, Jędrzejowską Spółdzielnią Mleczarską, chowem trzody chlewnej oraz bezrobociem i co idzie za tym odpływem ludzi.

Odpowiedzi badanych przedstawiono poniżej:

- z odpływem ludzi
- Jędrzejowską Spółdzielnią Mleczarską, produkcją trzody chlewnej i zbóż
- rolnictwo – uprawa warzyw
- z rolnictwem – uprawa pietruszki i chów trzody chlewnej
- z rolnictwem
- bezrobocie, słabe zarobki
- Jędrzejowska Spółdzielnia Mleczarska
- Jędrzejowska Spółdzielnia Mleczarska
- z rolnictwem (głównie z pietruszką)
- z rolnictwem.

Czy Gmina powinna realizować maksymalnie dużo inwestycji z udziałem środków zewnętrznych i przy tym maksymalnie się zadłużyć?

Wykres 12 Dylemat 1: zadłużyć się czy się nie zadłużyć?

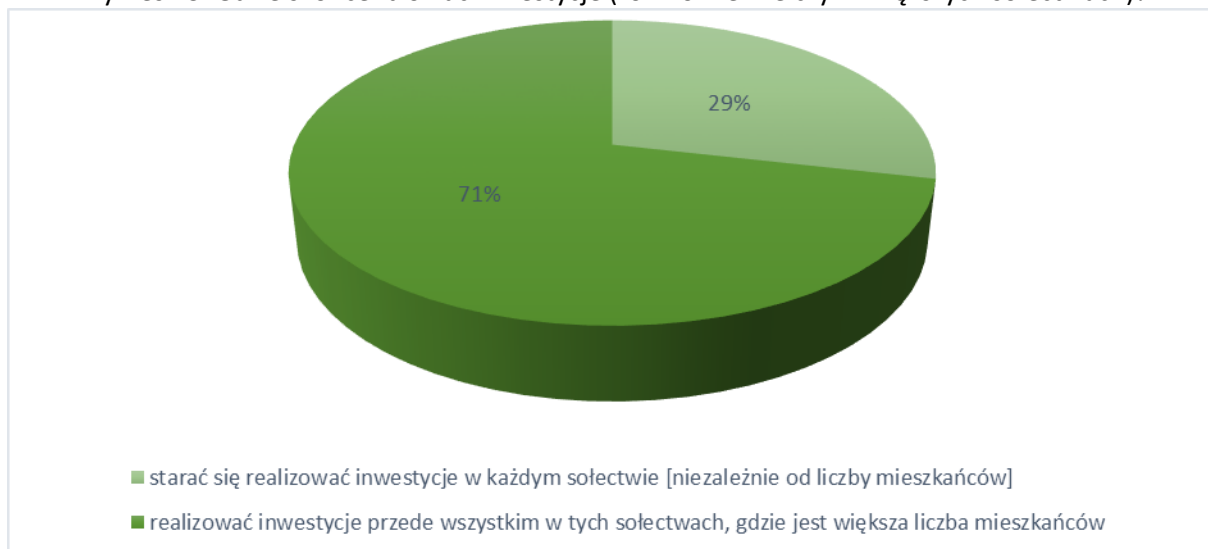

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

53% członków Zespołu uznało że gmina powinna się maksymalnie zadłużyć i realizować maksymalną liczbę inwestycji, natomiast 47% uważa że gmina powinna być ostrożna w zadłużaniu się.

Wykres 13 Gdzie skoncentrować inwestycje (równomiernie czy w większych sołectwach)?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Określ szacunkowo ile wg Ciebie % mieszkańców Gminy Wodzisław dzisiaj „żyje” z rolnictwa, a dla ilu % mieszkańców będzie ono stanowiło główne źródło utrzymania za 10 lat?

Odpowiedzi na to pytanie wynosiły odpowiednio:

2015	2025
25	7
60	25
65	40
70	50
75	50
75	50
80	60
85	70

Ankietowani uznali, że rolnictwo obecnie stanowi główne źródło dochodu średnio dla 67% mieszkańców. Natomiast za 10 lat coraz mniej ludzi będzie się utrzymywać z rolnictwa średnio 44%. Wg badanych można założyć, że ok. 20% mieszkańców przestanie się utrzymywać głównie z rolnictwa w ciągu najbliższych 10 lat.

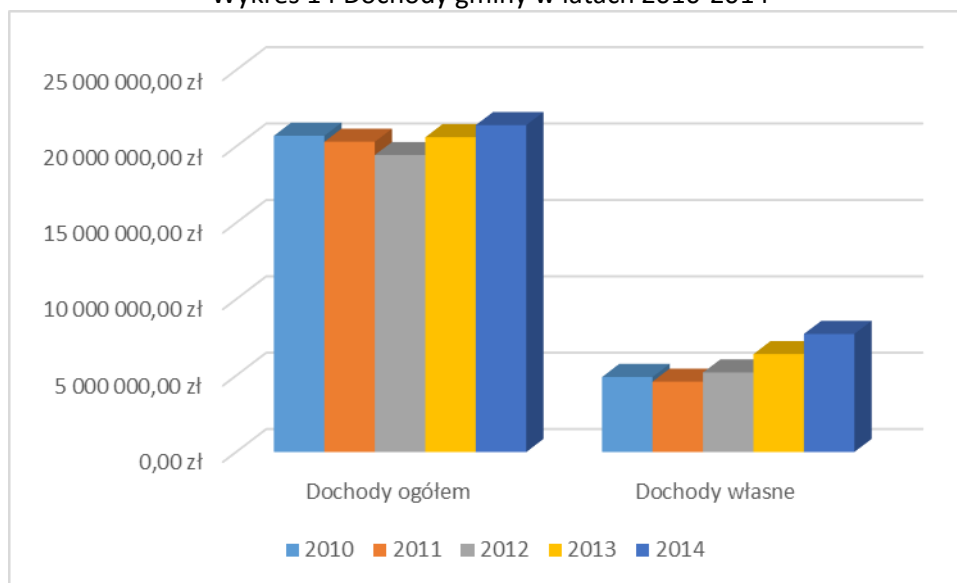

2.9 Sytuacja finansowa Gminy Wodzisław

Niezwyczajnie istotne w kontekście możliwości pozyskiwania dotacji UE jest zadłużenie Gminy, które na dzień 31.08.2015r. wynosi: 9 522 847 zł tj. 41,72%

Zdolność inwestycyjna gminy zależy głównie od struktury budżetu, czyli dochodów i wydatków danej jednostki samorządu terytorialnego. W latach 2010-2014 można zaobserwować wahania w strukturze dochodów gminy. W 2014 r. gmina osiągnęła wysokie dochody 21 399 361,78 zł mln zł. Od 2010 roku dochody własne gminy systematycznie rosną.

Wykres 14 Dochody gminy w latach 2010-2014

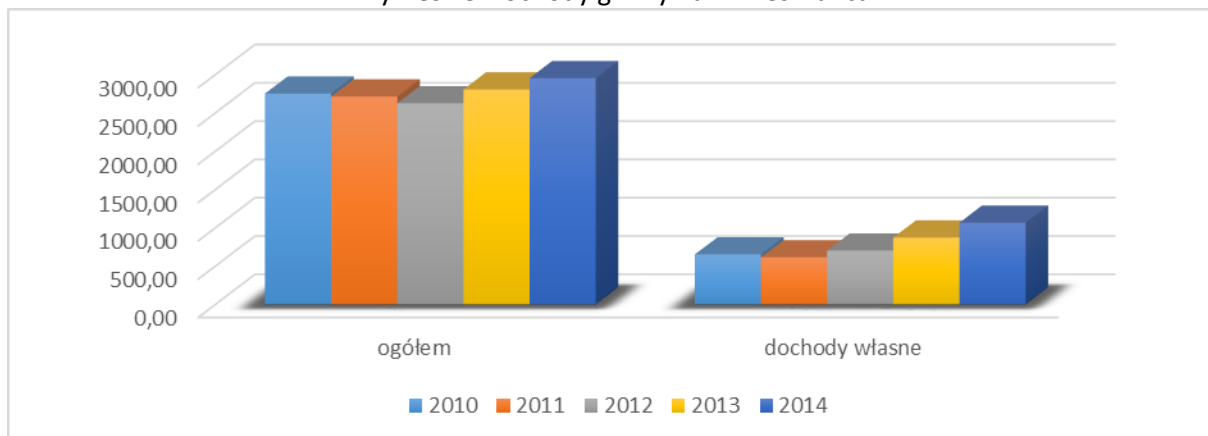
Źródło: <http://stat.gov.pl/bdl>

Wahania dochodów gminy można również zaobserwować na podstawie dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Wykres przedstawiający ten wskaźnik w Gminie Wodzisław kształtuje się podobnie jak struktura dochodów gminy w latach 2010-2014.

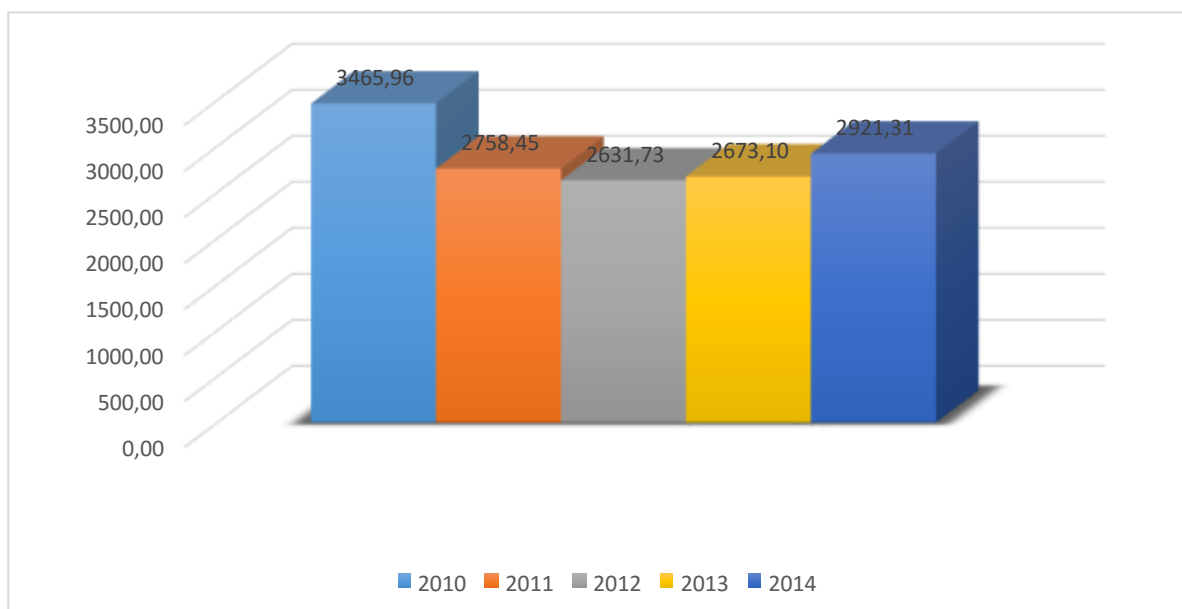

Wykres 15 Dochody gminy na 1 mieszkańca

Źródło: <http://stat.gov.pl/bdl>

Wykres 16 Wydatki gminy na 1 mieszkańca

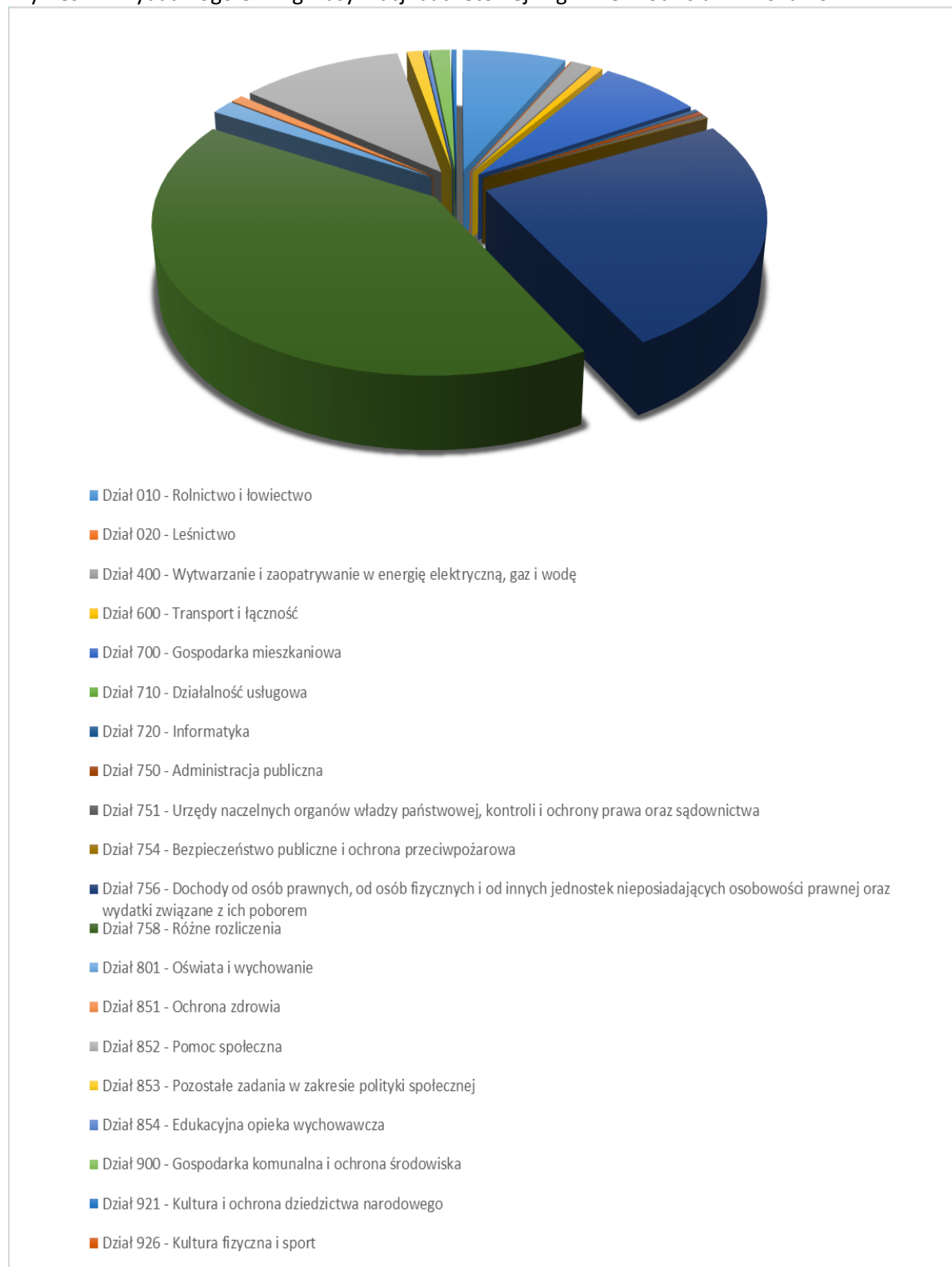

Źródło: <http://stat.gov.pl/bdl>

Powyższe wykresy przedstawiają dochody i wydatki gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Warto podkreślić, że dochody własne gminy systematycznie rosną. W roku 2010 dochody własne gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiły 24% dochodów ogółem, natomiast w roku 2014 wzrosły do 36% dochodów ogółem.

Wykres 17 Wydatki ogółem wg klasyfikacji budżetowej w gminie Wodzisław w roku 2014

Źródło: <http://stat.gov.pl/bdl>

Fundusz sołecki

Gmina Wodzisław ma wyodrębniony fundusz sołecki z planowaną łączną kwotą środków przypadających na ten cel w 2016r.: 406 986,43zł. Kwota przypadająca na dane sołectwo obliczona jest na podstawie wzoru przedstawionego w ustawie z dnia 21 lipca 2014r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014r., poz. 301 z późn. zm.). Warunkiem przyznania w danym roku budżetowym środków z funduszu sołeckiego jest złożenie do wójty przez sołectwo wniosku. We wniosku powinien być wskazany rodzaj przedsięwzięcia przewidziany do realizacji w ramach środków określonych dla danego sołectwa oraz oszacowanie kosztów realizacji danego przedsięwzięcia. Wniosek musi być złożony w terminie do 30 września każdego roku, na rok następny.

Zdecydowana większość środków z funduszu sołeckich w 2016 planuje się przeznaczyć na remont dróg gminnych (159.558,78 zł) oraz na remont oraz doposażenie świetlic wiejskich (119.801,69zł). Oprócz tego środki z funduszu sołeckiego planuje się przeznaczyć na: remont budynków OSP (77.558,14zł), rozbudowę oświetlenia ulic, placów i dróg (17.573,67,72 zł), doposażenie w sprzęt Klubu Sportowego „Partyzant” (10.453,80zł), zakup i montaż hydroforu (6.643,72zł) oraz wykonanie odwodnienia na osiedlu w Przyłęczku (2.500,00zł).

Tabela 40 Fundusz sołecki z podziałem na sołectwa

Lp.	Sołectwo	Wysokość funduszu	Planowane zadania do realizacji
1.	Brzeście	11.567,89	- remont pomieszczenia w remizie OSP, - zakup krzesel do strażnicy OSP, - odnowienie figurki NMP
2.	Brzezinki	8.493,54	- wykonanie kuchni, łazienki oraz szamba w świetlicy
3.	Dębiany	8.519,59	- utwardzenie grogi Dębiany - Zagaje
4.	Droblin	6.773,99	
5.	Folga I	6.513,45	- budowa drogi asfaltowej
6.	Jeziorki	6.122,64	
7.	Judasze	6.904,26	- wymiana pokrycia dachowego w świetlicy wiejskiej, - odnowa elewacji zewnętrznej świetlicy
8.	Kaziny	8.623,81	- utwardzenie drogi gminnej przez wieś w kierunku wschodnim, - zakup lampy oświetleniowej
9.	Klemencice	11.776,32	- utworzenie oraz doposażenie świetlicy wiejskiej, - doposażenie placu zabaw
10.	Konary	10.056,77	- zakup tłucznia na drogi dojazdowe do pól - zakup budynku po byłej zlewni mleka oraz urządzenie terenu przyległego na plac rekreacyjno - sportowy
11.	Kowalów Dolny	8.076,68	- remont drogi dojazdowej do pól w kierunku Pana Stachurskiego
12.	Kowalów Górny	7.503,49	-remont drogi dojazdowej do pól w kierunku Pana Stachurskiego (droga na granicy Kowalowa Górnego i Kowalowa Dolnego)
13.	Krężoły	11.072,87	- zakup kamienia do odbudowy dróg dojazdowych do pól
14.	Laskowa	9.353,31	- odnowienie kładki na rzece w pobliżu posesji Pana Zenona Wójcika

			- zakup elementów placu zabaw, - wyrównanie drogi polnej
15.	Lubcza	15.528,06	- remont strażnicy, - docieplenie strażnicy, - zakup oraz wymiana okien w strażnicy
16.	Ludwinów	6.643,72	- zakup i montaż hydroforu
17.	Łany	9.848,34	- budowa chodnika z Łan do Wodzisławia w sąsiedztwie K.S. „Partyzant” Wodzisław
18.	Mieronice	11.672,10	- położenia paneli podłogowych na piętrze świetlicy, - remont świetlicy wiejskiej
19.	Mierzawa	9.431,48	- wykonanie projektu rozbudowy oświetlenia ulicznego
20.	Nawarzyce	14.538,02	- remont wejścia do środowiskowego domu kultury w Nawarzycach, - wymiana drzwi garażowych w strażnicy
21.	Niegostawice	13.834,57	- remont świetlicy wiejskiej
22.	Nowa Olszówka	7.425,33	- remont drogi dojazdowej do pól za P. Białachem, - remont drogi obok P. Szczerby
23.	Olbrachcice	6.461,34	- ocieplenie świetlicy wiejskiej
24.	Pękośław	8.884,35	- remont budynku strażnicy
25.	Piotrkowice	14.668,29	- remont remizy strażackiej i ogrodzenia przy remizie
26.	Piskorzowice	6.878,20	- remont świetlicy, - wyłożenie kostką wejścia do świetlicy, - zakup kamienia na drogę Strzeszkowice-Olbrachcice
27.	Podlesie	7.086,63	- remont dróg dojazdowych do pól
28.	Pokrzywnica	7.503,49	- doposażenie placu zabaw, - remont drogi dojazdowej od P. Musiała do P. Szyller
29.	Promyk	6.565,56	- utwardzenie drogi dojazdowej do pól
30.	Przewody	13.678,25	- dokończenie budowy boiska sportowego, - doposażenie świetlicy, - zakup materiałów na chodnik, - naprawa dróg gminnych
31.	Przyłęczek	13.547,98	- wykonanie odwodnienia na osiedlu w Przyłęczku, - remont elewacji zewnętrznej świetlicy, - remont dróg
32.	Przyłęk	7.477,44	- wymiana pokrycia dachowego na strażnicy
33.	Przyrąb	9.848,34	- utwardzenie drogi na odcinku Przyrąb – Nawarzyce, - ogrodzenie i utworzenie boiska przy świetlicy wiejskiej
34.	Sadki	6.721,88	- odbudowa drogi gminnej
35.	Sielec	6.695,83	- remont drogi
36.	Stara Olszówka	8.415,38	- utwardzenie drogi na odcinku od P. Majchra w kierunku wsi
37.	Strzeszkowice	7.607,71	- utwardzenie dróg dojazdowych do pól

38.	Świątniki	7.842,19	- rozbudowa oświetlenia ulicznego
39.	Wodacz	7.555,60	- zakończenie budowy kapliczki
40.	Wodzisław	26.053,80	- remont strażnicy OSP, - doposażenie w sprzęt Klubu Sportowego „Partyzant”, - doposażenie w sprzęt świetlicy środowiskowej - zakup strojów dla zespołu Mozgawianie, - nasadzenie krzewów i kwiatów na skwerach
41.	Wola Lubecka	8.363,27	- remont dachu świetlicy, - remont świetlicy na zewnątrz
42.	Września	5.757,89	- remont drogi przez wieś
43.	Zarzecz	9.092,78	- odbudowa dróg dojazdowych do pól

Źródło: Urząd Gminy w Wodzisławiu, listopad 2015r.

2.10 Analiza SWOT

Analiza SWOT służy do uporządkowania danych i informacji i jest wykorzystywana w uspołecznionym procesie planowania. Polega ona na ocenie szans i zagrożeń procesu rozwoju w kontekście własnych atutów (silnych stron) i słabości.

Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- strengths – **silne strony** – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju Gminy Wodzisław, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- weaknesses - **słabe strony** – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- opportunities - **szanse/możliwości** – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- threats – **zagrożenia** – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych stwarzających niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnie.

Zidentyfikowane mocne i słabe strony są czynnikami teraźniejszości, czyli takimi, które istnieją aktualnie i które powinny być przedmiotem działań strategicznych, zakładających rozwój gminy poprzez wzmacnianie mocnych stron i ograniczanie słabych stron. Natomiast szanse i zagrożenia są czynnikami przyszłości, na zaistnienie których gmina ma ograniczony wpływ, ale które powinny być wzięte pod uwagę przy kreowaniu właściwej polityki rozwoju, zakładającej minimalizację zagrożeń i optymalne wykorzystanie pojawiających się szans.

Tabela 41 Analiza SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Duży potencjał rolniczy Gminy • Wysoki stopień zwodociągowania gminy /87,5% na koniec sierpnia 2015r./ • Dobrej jakości gleby /gleby/ dla stworzenia silnego rolnictwa • Uporządkowana gospodarka odpadami (dobrze zorganizowany system zbiórki i wywozu komunalnych odpadów) • Korzystne warunki środowiska naturalnego • Korzystne położenie geograficzne • Posiadanie terenów dostępnych pod 	<ul style="list-style-type: none"> • Mała liczba miejsc pracy na terenie gminy • Niezadawalający stan techniczny dróg gminnych i powiatowych • Zadłużenie Gminy • Niezadawalający stan oświetlenia ulicznego lub jego brak • Brak chodników na terenach dla pieszych na terenie zabudowanym • Odływ ludzi młodych • Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjna /m.in. baza noclegowa/

<p>inwestycje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne zasoby przyrodnicze (np. obszar NATURA 2000 Dolina Mierzawy) • Dobrze działający samorząd gminny • Duży potencjał ludzki w wieku produkcyjnym • Duża ilość ludzi chętnych do podnoszenia kwalifikacji	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczony dostęp do internetu • Starzenie się społeczeństwa/niski przyrost naturalny • Niezadawalający stan świetlic wiejskich/ remiz na terenie gminy
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie inwestorów, którzy stworzą miejsca pracy • Dokończenie budowy drogi krajowej nr 7 przebiegających przez teren gminy Wodzisław • Dostępne zewnętrzne środki finansowe, w tym UE dla przedsięwzięć realizowanych na terenie gminy • Wzrost zainteresowania mieszkańców innych gmin/miast zamieszkaniem na terenie gminy Wodzisław • Dostępne zewnętrzne środki finansowe, • Zwiększenie pomocy państwa dla firm • Dalszy rozwój e-administracji i e-usług publicznych • Budowa sieci regionalnych i lokalnych ścieżek rowerowych • Rozwój wyspecjalizowanej ekologicznej produkcji rolnej • Stworzenie i promocja zintegrowanej oferty turystycznej w skali powiatu lub województwa, która pełniej uwzględni gminę Wodzisław • Zwiększenie potencjału inwestycyjnego Powiatu/Regionu	<ul style="list-style-type: none"> • Mało sprawny system aktywizacji osób bezrobotnych • Duży poziom biurokracji w instytucjach publicznych • Zwiększenie zadań własnych gminy przy jednoczesnym braku dostępnych środków finansowych • Starzenie się społeczeństwa województwa świętokrzyskiego, powiatu jędrzejowskiego, Gminy Wodzisław • Małe w stosunku do potrzeb środki finansowe UE dla samorządów • Niedoinwestowanie infrastruktury kultury oraz sportowo-rekreacyjnej na terenach wiejskich (np. świetlic wiejskich, boisk, placów zabaw) • Emigracja do większych miast i za granicę ludzi młodych z terenu powiatu jędrzejowskiego i Gminy Wodzisław • Kryzys finansów publicznych kraju (polityka podatkowa i dochodowa) i jej wpływ na strukturę finansowania budżetu gminy dotacjami i subwencjami. • Zmniejszenie subwencji oświatowej dla szkół • Niestabilne, niespójne i niejasne przepisy prawa • Zwiększenie podatków przez państwo • Wzrost atrakcyjności sąsiednich gmin pod względem warunków miejsca zamieszkania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zebranych z ankiet

Rozdział 3 Planowanie strategiczne

3.1 Misja i wizja strategii

Misja gminy wskazuje ogólny kierunek, w którym powinna rozwijać się społeczność lokalna. Określa to co gmina zamierza osiągnąć w przyjętym horyzoncie czasowym, tj. do roku 2025. Misja jest swego rodzaju celem nadrzędnym, któremu podporządkowane są priorytetowe obszary działania i wokół których budowana jest aktywność władz gminnych i społeczności lokalnej. Misja służy określeniu systemu wartości, jakie przyświecają władzom i społeczności w drodze do osiągnięcia projektowanego w wizji obrazu gminy. Odpowiada na pytanie o sens i istotę działania samorządu lokalnego.

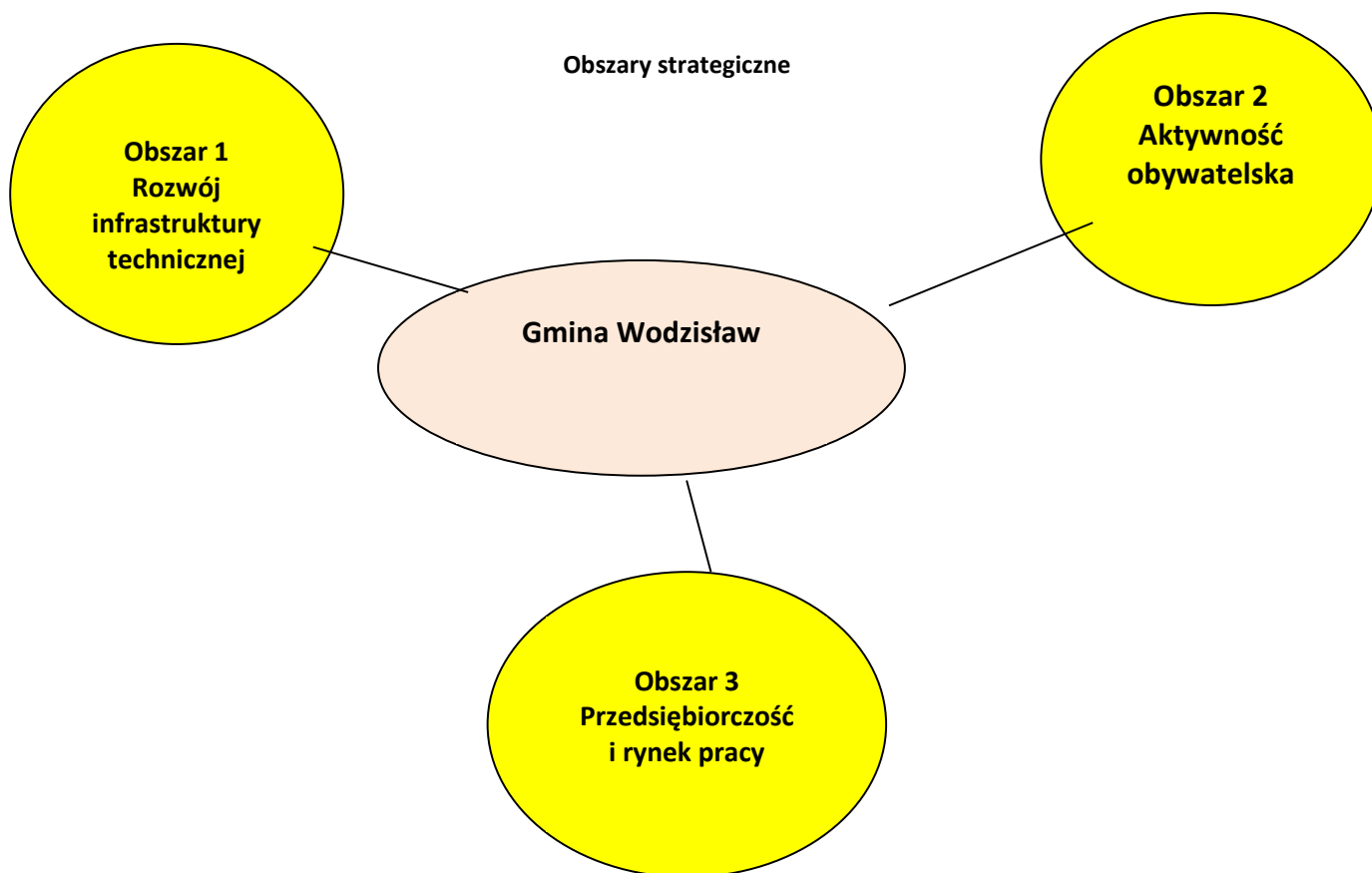
Misją Gminy Wodzisław jest zapewnienie mieszkańcom warunków do rozwoju osobistego i zawodowego poprzez zapewnienie dostępu do nowoczesnej infrastruktury publicznej i wysokiej jakości usług publicznych oraz wykorzystanie potencjału regionu dla rozwoju Gminy Wodzisław przy szeroko rozumianej współpracy samorządu, rolników i przedsiębiorców.

Wizja rozwoju gminy określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota samorządowa (władze lokalne oraz ich partnerzy), wykorzystując przy tym możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja jest stanem gminy w przyszłości, wynikającym z osiągnięcia zaplanowanych przez członków społeczności celów i kierunków działań. Ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do jakiego zmierza gmina, wskazuje generalny kierunek jej rozwoju.

Gmina Wodzisław to gmina wyróżniająca się atrakcyjnymi warunkami inwestowania ukierunkowana na rozwój rolnictwa i ekologii oraz zapewniająca wysokiej jakości warunki do życia dla swoich mieszkańców.

3.2 Obszary i cele strategiczne

Obszar 1 – Rozwój infrastruktury technicznej

Cel strategiczny 1: Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej

Cel strategiczny 2: Rozwój infrastruktury z zakresu ochrony środowiska

Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury związanej ze sportem, oświatą, kulturą i usługami publicznymi

Cel strategiczny 4: Rozwój turystyki

Obszar 2 – Aktywność obywatelska

Cel strategiczny 1: Nabycie lub wzmocnienie przez organizacje pozarządowe/szkoły umiejętności przygotowania projektów

Cel strategiczny 2: Realizacja projektów z zakresu edukacji

Cel strategiczny 3: Realizacja przedsięwzięć m.in. z zakresu kultury i promocji

Obszar 3 – Przedsiębiorczość i rynek pracy

Cel strategiczny 1: Tworzenie terenów inwestycyjnych

Cel strategiczny 2: Kreowanie przedsiębiorczości

Cel strategiczny 3: Wsparcie rynku pracy

3.3 Projekty/przedsięwzięcia strategiczne

ZADANIA STRATEGICZNE DLA GMINY WODZISŁAW	
L.p.	Nazwa inwestycji
PROJEKTY/PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE 1 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
CEL STRATEGICZNY 1 BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ	
1.	Budowa i modernizacja dróg gminnych
2.	Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy
	Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do pól
3.	Budowa i modernizacja chodników
4.	Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego z uwzględnieniem oświetlenia energooszczędnego
CEL STRATEGICZNY 2 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	
1.	Dokończenie zwodociągowania gminy
2.	Budowa kanalizacji oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
3.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynków prywatnych
4.	Inwestycje związane z montażem urządzeń OZE w budynkach użyteczności publicznej i prywatnych.
5.	Usuwanie azbestu z wszelkich budynków
6.	Budowa internetu szerokopasmowego
7.	Gazyfikacja gminy
8.	Opracowanie i realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej
9.	Organizacja spotkań, konferencji i szkoleń nt. ochrony środowiska
CEL STRATEGICZNY 3 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY ZWIĄZANEJ ZE SPORTEM, OŚWIATĄ, KULTURĄ I USŁUGAMI PUBLICZNYMI	
1.	Budowa remizy OSP i świetlicy wiejskiej w Mierzawie
2.	Rozbudowa budynku KS Partyzant pod kątem organizacji imprez masowych
3.	Doposażenie jednostek OSP w sprzęt, modernizacja remiz OSP
4.	Tworzenie i doposażenie miejsc rekreacji w sołectwach, w tym budowa i doposażenie placów zabaw oraz budowa i przebudowa boisk sportowych
5.	Modernizacja budynków szkół
6.	Doposażenie szkół, przedszkola i oddziałów przedszkolnych w sprzęt i pomoce dydaktyczne
7.	Modernizacja i doposażenie świetlic wiejskich
8.	Utworzenie nowoczesnego zaplecza kulturalnego
9.	Rozbudowa infrastruktury Gminnej Biblioteki Publicznej w Wodzisławiu
10.	Doposażenie Ośrodka Zdrowia w Wodzisławiu i jego filii w Niegosławicach i Lubczy
11.	Utworzenie dziennego domu opieki medycznej i centrum diagnostyki medycznej
12.	Rozwój e-usług publicznych
13.	Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji
CEL STRATEGICZNY 4 ROZWÓJ TURYSTYKI	
1.	Modernizacja i zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w Wodzisławiu
2.	Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy Wodzisław
3.	Tworzenie infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej

PROJEKTY/PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE 2 AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA	
CEL STRATEGICZNY 1 NABYCIE LUB WZMOCNIENIE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE/SZKOŁY UMIEJĘTNOŚCI PRZYGOTOWYWANIA PROJEKTÓW	
1.	Organizacja spotkań informacyjnych i szkoleń dla organizacji pozarządowych nt. możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz przygotowywania wniosków o dotacje zewnętrzne
CEL STRATEGICZNY 2 REALIZACJA PROJEKTÓW Z ZAKRESU EDUKACJI	
1.	Organizacja zajęć wyrównujących szanse edukacyjne oraz uzdolnienia i pasje uczniów
2.	Tworzenie miejsc przedszkolnych zwiększających dostępność do edukacji przedszkolnej najmłodszym mieszkańcom
3.	Organizacja zajęć z zastosowaniem narzędzi TIK
4.	Organizacja szkoleń/warsztatów dla osób dorosłych m.in. w obszarze ICT i języków obcych
5.	Organizacja zajęć i spotkań na temat profilaktyki zdrowotnej i ekologicznej dla mieszkańców
6.	Realizacja programów profilaktycznych wśród mieszkańców
CEL STRATEGICZNY 3 REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘĆ M.IN. Z ZAKRESU KULTURY I PROMOCJI	
1.	Organizacja imprez społeczno-kulturalnych integrujących mieszkańców i promujących gminę
2.	Organizacja konkursów na najpiękniejsze sołectwo, najpiękniejszy wieniec dożynkowy
3.	Wspieranie działań na rzecz seniorów
PROJEKTY/PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE 3 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I RYNEK PRACY	
CEL STRATEGICZNY 1 TWORZENIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH	
1.	Udostępnienie terenów inwestycyjnych będących w posiadaniu Gminy na działalność gospodarczą prywatnym inwestorom
CEL STRATEGICZNY 2 KREOWANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	
1.	Udzielanie dofinansowań, dotacji i pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej
2.	Organizowanie szkoleń dla rolników w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, stosowania środków ochrony roślin
3.	Organizowanie spotkań z przedsiębiorcami działającymi na terenie Gminy Wodzisław
CEL STRATEGICZNY 3 WSPARCIE RYNKU PRACY	
1.	Organizowanie staży, robót interwencyjnych i wykorzystywanie innych narzędzi aktywizacji bezrobotnych
2.	Aktywizowanie społeczno - zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (organizowanie warsztatów, kursów, staży itp.)

Nadrzędna zasada realizacji Strategii – osiągnąć zrównoważony rozwój Gminy Wodzisław

W ciągu najbliższych 10 lat Gmina Wodzisław ma szansę rozwijać się równolegle na dwóch płaszczyznach: z jednej strony będą kontynuowane inwestycje w infrastrukturę (m.in. termomodernizację budynków użyteczności publicznej, modernizację dróg, montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, dokończenie zwodociągowania gminy), z drugiej strony istnieje szansa na zwiększenie aktywności lokalnej m.in. w zakresie kultury, aktywizacji stowarzyszeń i różnych grup społecznych, w tym seniorów. Poniżej zaprezentowano kierunki rozwoju gminy w 3 głównych obszarach.

Obszar 1: Rozwój infrastruktury technicznej

Obszar za który w największym stopniu odpowiada samorząd i jego jednostki organizacyjne. W trakcie konsultacji społecznych mieszkańcy wskazywali przede wszystkim potrzeby inwestycji drogowych jako główny kierunek rozwoju infrastruktury technicznej, przy czym zwracali uwagę nie

tylko na drogi lokalne, ale także na dojazdowe do pól. Zaspokojenie tych potrzeb, ze względu na rolniczy charakter gminy, stanowi istotne znaczenie w rozwoju gminy.

Pewną szansę na przyspieszenie rozwoju Gminy Wodzisław stanowi budowa drogi S7 na odcinku od Jędrzejowa do granicy województwa świętokrzyskiego z województwem małopolskim.

Poprawa gospodarki wodno-ściekowej to kolejna – wg mieszkańców – grupa potrzeb, które nie są jeszcze zaspokojone i w ciągu najbliższych 10 lat trudno będzie rozwiązać w pełni problem kanalizacji ścieków komunalnych. Sugerowanym kierunkiem rozwoju w tej dziedzinie jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków lub szczelnych szamb, jako alternatywy dla budowania drogiej w eksploatacji i utrzymaniu sieci kanalizacyjnej, zwłaszcza, że na terenie Gminy Wodzisław odległości pomiędzy poszczególnymi sołectwami są duże (gmina terytorialnie jest jedną z większych gmin na terenie województwa), stąd koszty budowy kanalizacji liniowej byłyby ogromne. Niezwykle ważnym wyzwaniem na najbliższe 10 lat jest również dokończenie wodociągowania Gminy.

Jednym z zadań priorytetowych dla gminy na najbliższe lata jest wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne, dzięki czemu skorzysta nie tylko środowisko, ale również budżet Gminy.

Innym działaniem „oszczędnościowym” jest głęboka termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (wymiana okien, docieplenie budynków).

Kluczowym (także wg badań ankietowych) obszarem rozwoju Gminy jest turystyka. W tym zakresie istotną rolę może odegrać zagospodarowanie terenu wokół zalewu oraz utworzenie szlaków turystycznych i tras rowerowych na terenie gminy. Istnieje również potrzeba działań z zakresu ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego poprzez:

- zabezpieczenie ruin synagogi,
- poprawę stanu technicznego kompleksu zabudowań dworskich w Brzeziu,
- pozyskanie najstarszych domów (np. p. Rzepkiewiczów) z przeznaczeniem ich np. na cele muzealne,
- uporządkowanie Cmentarza Żydowskiego i
- zabezpieczenia najstarszych nagrobków na cmentarzu parafialnym w Wodzisławiu.

Pozytywny wpływ na promocję Gminy miałyby również odzyskanie praw miejskich dla Wodzisławia, które zostały utracone za udział w powstaniu styczniowym.

Kolejną oczekiwaną przez mieszkańców zmianą jest również lepsze funkcjonowanie Ośrodka Zdrowia w Wodzisławiu i jego filiiach, poprzez zakup nowego sprzętu, rozszerzenie zakresu usług świadczonych na rzecz pacjentów, informatyzację oraz zatrudnienie większej ilości lekarzy.

W trakcie realizacji zadań dotyczących **modernizacji i termomodernizacji budynków użyteczności publicznej** uwzględnione zostaną wymagania ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami i sugestiami wymienionymi w publikacjach:

-P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzięciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;

-*Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010.

Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina Wodzisław przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?
- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenia prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek kosztów. Może zostać przygotowana wariantowo.

-Jakie działania można podjąć w przypadku danego budynku, aby po zakończeniu remontu oferował on dogodne schronienia i miejsca rozrodu dla ptaków i nietoperzy? Zakres tej propozycji powinien co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitologdy zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2 albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Ministra Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu¹⁵. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu¹⁶. Realizując tę inwestycję Gmina Wodzisław będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

Zadania w Obszarze I realizować będzie głównie samorząd gminy.

Obszar 2 Aktywność obywatelska

Na terenie gminy działa wiele organizacji pozarządowych, które organizują mieszkańców w różnych formach aktywności. Różnego rodzaju stowarzyszenia oraz zorganizowane (ale nie zarejestrowane) grupy nieformalne pełnią bardzo ważną rolę, bowiem od ich aktywności zależy m.in. wizerunek gminy na zewnątrz, (częściowo) jakość życia oraz budowanie zaufania i więzi międzyludzkich. Ważna w tym obszarze jest zmiana mentalności ludzi oraz budowanie poczucia przynależności (tożsamości) do wspólnoty lokalnej (swojej małej ojczyzny) poprzez aktywizowanie mieszkańców w nowe przedsięwzięcia/projekty. W wyniku tych działań powinna nastąpić zmiana postawy roszczeniowej na postawę, która stawia sobie na pierwszym miejscu pytanie: co ja mogę zrobić dla mojej gminy? Zauważalne jest bowiem oczekiwanie organizacji pozarządowych, aby to pracownicy Urzędu Gminy byli odpowiedzialni za pozyskiwanie dla nich dotacji. Z doświadczeń wielu samorządów wynika jednak, że jest to dawanie ryby zamiast wędki. Lepszym rozwiązaniem jest mobilizowanie się organizacji do działania w tym zakresie korzystając jedynie z pomocy Urzędu Gminy, którego rolę powinno być przede wszystkim (w miarę możliwości) przekazywanie informacji o dostępnych konkursach dotacyjnych, pomoc w weryfikacji wniosków o dotacje oraz organizacja spotkań/szkoleń np. z pisanie wniosków.

Dużą rolę do odegrania w obszarze aktywności obywatelskiej mają również szkoły. Tak jak dotychczas muszą one wykazywać się dużą aktywnością w pozyskiwaniu dotacji zewnętrznych. Ważne jest również aby szkoły/przedszkola zwiększyły swoją aktywność np. biorąc udział w konkursach ogólnopolskich (nie tylko tych organizowanych przez Kuratorium Oświaty) promując w ten sposób Gminę Wodzisław.

Aby zwiększyć aktywność lokalną potrzebny jest lider, który mógłby aktywizować stowarzyszenia i im pomagać. Może to być rola np. dyrektora centrum kultury. Wówczas osoba ta byłaby odpowiedzialna za realizację projektów „miękkich” na terenie gminy, a pracownicy Urzędu Gminy za inwestycje infrastrukturalne (tzw. projekty twarde). Zaletą takiego podziału jest wskazanie kto jest odpowiedzialny za jaki rodzaj projektów. Przy wzroście aktywności i zaangażowania podmiotów

¹⁵ Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

¹⁶ Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

aktywności obywatelskiej (szkół, centrum kultury, świetlic, stowarzyszeń) istnieje szansa na pozyskanie wielu dotacji na działania na rzecz dzieci, młodzieży, seniorów, kobiet i innych grup społecznych wymagających wsparcia.

Zadania z zakresu Obszaru II realizować będą przede wszystkim: organizacje pozarządowe, szkoły, świetlice wiejskie i biblioteki.

Obszar 3 Przedsiębiorczość i rynek pracy

Obszar ten jest najtrudniejszy do wdrożenia ze względu na niewielkie narzędzia jakimi dysponuje samorząd lokalny w zakresie kreowania warunków do rozwoju przedsiębiorczości i rozwoju rynku pracy. Warto zwrócić uwagę, że oczekiwania mieszkańców i przedsiębiorców w tym zakresie wobec Urzędu Gminy są bardzo duże. Zostało to wyartykułowane na spotkaniach konsultacyjnych i w ankietach, gdzie mieszkańcy jako główny problem Gminy wskazywali odpływ ludzi przede wszystkim w poszukiwaniu pracy w większych miastach lub poza granicami Polski. Realnie samorząd lokalny może być przede wszystkim inicjatorem pewnych działań wspierających przedsiębiorczość np.:

- organizacji spotkań z przedsiębiorcami (cel: wymiana informacji, budowanie wzajemnego zrozumienia, poznanie oczekiwań i planów samorządu i przedsiębiorców)
- obniżenie podatków np. od nieruchomości, środków transportu (należy pamiętać, że wszelkie obniżanie podatków stanowi pomoc publiczną i pomniejsza wpływy do budżetu JST zmniejszając w ten sposób możliwości wniesienia wkładu własnego do projektów z dofinansowaniem zewnętrznym) i każda prośba przedsiębiorcy o umorzenie lub rozłożenie na raty podatku będzie rozpatrywana indywidualnie.

Ponadto w zakresie przedsiębiorczości samorząd gminny może udostępnić będące w jego posiadaniu dwie działki inwestycyjne, z których jedna usytuowana wokół zbiornika wodnego w Wodzisławiu o powierzchni 5,14 ha, a druga w Wodzisławiu przy ul. Zakładowej o powierzchni ok. 3 ha.

Trudną sytuację lokalnego rynku pracy poprawić może założenie np. spółdzielni socjalnej. Innym rodzajem zrzeszenia, które może się rozwinąć na terenie gminy są grupy producenckie (z uwagi na typowo rolniczy charakter gminy). Barięą jednak w tym zakresie jest brak wzajemnego zaufania oraz obawa przed niepowodzeniem, o czym świadczą dotychczasowe nieudane próby tworzenia grup producenckich.

Podsumowując, realną rolę samorządu w tym obszarze jest inicjowanie spotkań i przekazywanie (wymiana) informacji z przedsiębiorcami. To czego może oczekiwać osoba chcąca założyć działalność gospodarczą lub już ją prowadząca to uzyskanie w Urzędzie Gminy wiedzy nt. aktualnych możliwościach uzyskania dofinansowania.

3.4 Możliwości finansowania zadań Strategii Rozwoju Gminy Wodzisław na lata 2015 - 2025

Głównym źródłem finansowania części działań zaplanowanych w strategii będą środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej przy współudziale środków z budżetu gminy, które będą stanowić tzw. wkład własny. Gmina aplikowała o środki zewnętrzne we wcześniejszym okresie, w przyszłości również będzie ubiegać się o dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z tych źródeł. Część zadań ze względu na znaczne koszty realizacji i ograniczenia budżetowe gminy, może być realizowana tylko przy wsparciu środków zewnętrznych.

Konsekwentna realizacja założeń "Strategii...", umiejętne wykorzystanie lokalnych zasobów oraz wychwytywanie wszystkich pojawiających się w otoczeniu szans na pozyskanie środków finansowych na realizację zaplanowanych zadań z pewnością przyspieszy zarówno społeczny jak i gospodarczy rozwój gminy.

Istnieje wiele możliwości finansowania powyższych zadań. Główne z nich to Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Gmina może również finansować inwestycje z następujących źródeł:

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
- Lokalna Grupa Działania "Ziemia Jędrzejowska - Gryf"
- Świętokrzyska Rybacka Lokalna Grupa Działania
- Fundusz sołecki
- Ministerstwo Sportu i Turystyki
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

3.5 Powołanie Zespołu Monitorującego

Osobą odpowiedzialną za wdrażanie Strategii jest Wójt Gminy, który powoła w drodze zarządzenia Zespół Monitorujący. W jego skład wejdą, m.in. kierownicy wydziałów/referatów związanych z różnymi dziedzinami życia społeczno-gospodarczego gminy Wodzisław, przedsiębiorcy, rolnicy, przedstawiciele organizacji pozarządowych. Rolą Zespołu będzie doradzanie i opiniowanie. Wybierze on ze swojego grona przewodniczącego. Do zadań Zespołu będzie należało w szczególności:

1. przygotowywanie sprawozdań z realizacji Strategii,
2. przedkładanie Radzie Gminy propozycji zmian w treści Strategii,
3. zapoznanie się z uwagami Rady Gminy dotyczącymi sprawozdania z realizacji Strategii,
4. opiniowanie wniosków przedkładanych przez organizacje pozarządowe, przedsiębiorców czy też mieszkańców dotyczących zadań realizowanych w ramach Strategii,
5. ewaluację Strategii,
6. podejmowanie decyzji odnośnie regulaminu prac Zespołu, wyboru sekretarza, itp.
7. inne określone w Regulaminie i mające znaczenie dla realizacji Strategii.

Uczestnictwo w pracach Zespołu będzie mieć charakter społeczny i za udział w nich nie będzie przysługiwać wynagrodzenie. Zespół spotyka się będzie w miarę potrzeb. Jego decyzje będą podejmowane o ile to możliwe w ramach konsensu. Szczegółowy tryb podejmowania decyzji zostanie ujęty w Regulaminie Zespołu.

3.6 System monitorowania Strategii

Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. Monitorowanie Strategii to systematyczne i ciągłe zbieranie, analiza i wykorzystywanie informacji o przebiegu jej wdrażania na potrzeby lepszego zarządzania, oceny oraz podejmowania decyzji. Proces ten dostarcza niezbędnych informacji na temat postępów realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych i programów oraz diagnozuje stan wykorzystania udzielonej pomocy finansowej. Funkcję instytucji monitorującej wdrażanie Strategii będzie pełnić Rada Gminy Wodzisław. W miarę potrzeb będą analizowane postępy w realizacji Strategii. Rada Gminy jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

- akceptację sprawozdań z realizacji Strategii przygotowanych przez Zespół Monitorujący Strategię, w szczególności osiągnięcia celów, rezultatów,
- analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Strategii,
- aktualizację Strategii,
- uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji w Strategii przy przyjmowaniu decyzji o budżecie gminy i innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Monitoring Strategii Rozwoju Gminy Wodzisław będzie skoncentrowany głównie na kontroli realizacji projektów inwestycyjnych. Będzie on prowadzony w zakresie rzeczowym.

Zakres rzeczowy - ma za zadanie dostarczyć dane i informacje na temat aktualnego stanu wdrażania Strategii oraz przyczynić się do przeprowadzenia oceny jego wykonania na dany moment badawczy - na podstawie sprawozdania z realizacji Strategii przygotowanego przez Zespół Monitorujący Strategię. Zakres rzeczowy monitoringu będzie prowadzony w dwóch kategoriach i dotyczyć będzie wskaźników produktu i rezultatu.

3.7 Sposoby oceny Strategii

Ewaluacja ma na celu poprawę jakości, skuteczności i spójności realizacji Strategii Rozwoju Gminy Wodzisław w odniesieniu do konkretnych problemów z jednoczesnym uwzględnieniem celów strategicznych Strategii i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w Strategii.

Rada Gminy oceniając realizację Strategii będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- ✓ **skuteczność** – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Strategii zostały osiągnięte,
- ✓ **efektywność** – kryterium, które pozwala ocenić rezultaty jakie zostały osiągnięte dzięki wdrażaniu poszczególnych zadań inwestycyjnych,
- ✓ **użyteczność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Strategii odpowiada potrzebom grup docelowych,
- ✓ **trafność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Strategii odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do obszarów problemowych,
- ✓ **trwałość** – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Strategii będą trwać po jej zakończeniu.

Sprawozdania z oceny realizacji Strategii powinny być sporządzane zgodnie z zaleceniami Rady Gminy, instytucji przyznających dofinansowanie projektów przewidzianych do realizacji w ramach Strategii z udziałem środków zewnętrznych. Podmiotem odpowiedzialnym za ewaluację będzie Rada Gminy Wodzisław. Wnioski z ewaluacji będą prezentowane w sprawozdaniach z realizacji Strategii.

W miarę możliwości i potrzeb informacje na temat wdrażania działań przewidzianych w Strategii w odniesieniu do obszarów problemowych będą przekazywane na zebraniach wiejskich, imprezach cyklicznych oraz za pomocą innych instrumentów, które przygotuje Zespół Monitorujący Strategię. Współpraca różnych środowisk reprezentujących mieszkańców Gminy Wodzisław w ramach w/w Zespołu ma na celu:

- wykorzystać potencjał organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego planu strategicznego akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym.

3.8 Komunikacja społeczna i promocja

Promocja gminy jest jednym z wymiarów kształtowania wizerunku gminy, którego bezpośrednimi odbiorcami są mieszkańcy¹⁷. Dlatego też promując gminę warto problem ten potraktować wszechstronnie i uwzględnić działania mające na celu wewnętrzną promocję gminy jako przyjaznego miejsca, z którym mieszkańcy w świadomy sposób się identyfikują, a zarazem działania mające na celu promocję zewnętrzną, skupioną wokół podnoszenia atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej Gminy Wodzisław. Wśród działań podnoszących atrakcyjność Gminy z punktu widzenia jej mieszkańców wymienić można stosowanie przez władze gminy metody partycypacji społecznej w podejmowaniu decyzji dotyczących poszczególnych miejscowości i sołectw. Z kolei działania gminy ukierunkowane na jej promocję zewnętrzną to przede wszystkim dbałość o miejsca zabytkowe.

Informacja na temat realizacji Strategii będzie przekazywana mieszkańcom w sposób ciągły:

---

¹⁷ J. Pogorzelski, *Praktyczny marketing miast i regionów*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012.

- na zebraniach wiejskich,
- na sesjach Rady Gminy,
- w Biuletynie Informacji Publicznej,
- w serwisie informacyjnym Gminy Wodzisław www.ugwodzislaw.pl
- na tablicach ogłoszeń,
- podczas spotkań z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, itp.

Realizacja Strategii musi opierać się na właściwym odbieraniu informacji zwrotnej, tak aby móc dobrze ją modyfikować. Celem działań informacyjnych będzie:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy (dotacji) zewnętrznych dla wszystkich grup docelowych np. organizacji pozarządowych, szkół, itp.
- zapewnienie bieżącego informowania o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań za które odpowiada Urząd Gminy w Wodzisławiu,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Strategii w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Strategii.

Narzędzia polityki informacyjnej:

- konferencje,
- seminaria,
- wykłady,
- warsztaty,
- prezentacje propagujące inwestycje zrealizowane i zapisane w Strategii Rozwoju,
- wizyty studyjne
- ekspozycje fotograficzne projektów – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie realizacji inicjatyw z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej, a także informacje o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów,
- współpraca z mediami.

3.9 Aktualizacja Strategii

Strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, lecz w niektórych sytuacjach wręcz konieczne. Ze względu na zmieniające się uwarunkowania, zarówno wewnątrz Gminy jak i w jej otoczeniu, zachodzi konieczność modyfikacji Strategii. Najlepszą metodą na wprowadzanie zmian w dokumencie jest ich weryfikacja w społecznym procesie, zbliżonym do tego, jaki towarzyszył tworzeniu Strategii. Wójt po zapoznaniu się ze sprawozdaniami przedstawionymi przez Zespół Monitorujący Strategię podejmie decyzję o przedłożeniu aktualizacji Strategii na sesji Rady Gminy. To bowiem Rada zatwierdza aktualizację Strategii.

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Spotkanie informacyjne w trakcie sesji Rady Gminy Wodzisław 25.08.2015r.	4
Zdjęcie 2 Sesja Rady Gminy Wodzisław w dniu 25 sierpnia 2015r.....	15
Zdjęcie 3 Sesja Rady Gminy Wodzisław w dniu 25 sierpnia 2015r.....	15
Zdjęcie 4 Spotkanie konsultacyjne w dniu 25 sierpnia 2015r.	16
Zdjęcie 5 Spotkanie Zespołu ds. Strategii 21.10.2015r.	17
Zdjęcie 6 Mieszkańcy podczas spotkania w Piotrkowicach wypełniają ankietę SWOT/TOWS (05.11.2015). Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.	18
Zdjęcie 7 Spotkanie z mieszkańcami w Niegostawicach (05.11.2015).	18
Zdjęcie 8 Spotkanie z mieszkańcami w Urzędzie Gminy Wodzisław (06.11.2015).	19
Zdjęcie 9 Spotkanie w świetlicy w Brześciu (06.11.2015).	19
Zdjęcie 10 Spotkanie z mieszkańcami w Szkole Podstawowej w Lubczy (07.11.2015).....	20
Zdjęcie 11 Spotkanie w Środowiskowym Domu Kultury w Nawarzacach (07.11.2015).	20
Zdjęcie 12 Ruiny synagogi w Wodzisławiu – stan obecny.....	23
Zdjęcie 13. Samorządowa Szkoła Podstawowa w Brześciu , ...	25
Zdjęcie 14. Budynek OSP w miejscowości Brzezinki.....	26
Zdjęcie 15. Droga w miejscowości Droblin.....	27
Zdjęcie 16 Wjazd do miejscowości Droblin.	27
Zdjęcie 17 Krajobraz sołectwa Dębiany. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015. ..	28
Zdjęcie 18 Droga w miejscowości Folga Pierwsza, fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.	29
Zdjęcie 19 Sołectwo Folga Pierwsza leży w pobliżu drogi krajowej nr 7 (na zdjęciu droga do sołectwa w trakcie budowy krajowej „7” Jędrzejów – granica województwa świętokrzyskiego).	29
Zdjęcie 20 Drogi lokalne w sołectwie Jeziorki.	30
Zdjęcie 21 Krajobraz sołectwa Judasze.	30
Zdjęcie 22 Świetlica wiejska w Konarach.	31
Zdjęcie 23 Droga przez miejscowość Konary.	31
Zdjęcie 24. Centrum rozrywki w Kowalowie Dolnym (dyskoteka, restauracja).	32
Zdjęcie 25. Droga przez wieś w Kowalowie Górnym. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.	32
Zdjęcie 26. Centrum miejscowości Krężoły.	33
Zdjęcie 27 Droga przebiegająca przez sołectwo Kaziny.	33
Zdjęcie 28 Budynek OSP Klemencice wraz z placem zabaw.....	34
Zdjęcie 29 Klemencice – kapliczka w centrum sołectwa.....	34
Zdjęcie 30 Klemencice – fragmenty dróg wymagających modernizacji.....	35
Zdjęcie 31. Samorządowa Szkoła Podstawowa wraz z Przedszkolem w Lubczy.	36
Zdjęcie 32. Budynek remizy OSP i świetlicy wiejskiej w Lubczy.	36
Zdjęcie 33 „Centrum” Ludwinowa. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.	37
Zdjęcie 34 Boisko piłkarskie w Ludwinowie.	37
Zdjęcie 35 Droga prowadząca przez miejscowość Łany.	38
Zdjęcie 36 Chodnik w miejscowości Łany.....	39
Zdjęcie 37. Boisko piłkarskie w miejscowości Laskowa za budynkiem remizy OSP.	40
Zdjęcie 38. Droga w miejscowości Laskowa.....	41
Zdjęcie 39 Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Laskowej.	41
Zdjęcie 40. Kościół p.w. św. Jakuba Apostoła w Mieronicach.....	42
Zdjęcie 41 „Centrum” sołectwa Mieronice.	42
Zdjęcie 42 Piękny plac zabaw koło szkoły w Mierzawie.....	43
Zdjęcie 43 Budynek szkoły podstawowej w Mierzawie.	43
Zdjęcie 44. Budynek remizy OSP w Nawarzacach.	44
Zdjęcie 45. Kościół w Nawarzacach. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., wrzesień 2015r.	45
Zdjęcie 46 Środowiskowy Dom Kultury oraz filia biblioteczna.....	45
Zdjęcie 47 Panorama sołectwa Nawarzycy i zarazem Gminy Wodzisław.	45

Zdjęcie 48. Budynek remizy OSP w Niegosławicach.....	46
Zdjęcie 49. Budynek Szkoły Podstawowej i Filii Gminnego Ośrodka Zdrowia w Niegosławicach.....	47
Zdjęcie 50. Świetlica wiejska	47
Zdjęcie 51 Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Olbrachcicach.	48
Zdjęcie 52 Droga prowadząca przez Sołectwa Olbrachcice.	48
Zdjęcie 53. Szkoła Podstawowa w Piotrkowicach.	49
Zdjęcie 54. Kościół Parafialny w Piotrkowicach.....	50
Zdjęcie 55 Świetlica wiejska w Piotrkowicach.....	50
Zdjęcie 56. Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Pokrzywnicy.	51
Zdjęcie 57. Droga lokalna w sołectwie Pokrzywnica.	51
Zdjęcie 58. Droga w miejscowości Pękośław.	52
Zdjęcie 59 Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Pękośław.....	52
Zdjęcie 60 Wjazd do sołectwa Promyk.....	53
Zdjęcie 61 Boisko piłkarskie wraz ze świetlicą wiejską (w tle) w miejscowości Piskorzowice.	54
Zdjęcie 62 Gmina Wodzisław jest gminą typowo rolniczą – tereny sołectwa Piskorzowice.....	54
Zdjęcie 63 Panorama sołectwa Przyłęk. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015....	55
Zdjęcie 64 Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Przyłęku. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.	55
Zdjęcie 65 Drogi lokalne w sołectwie Przyłęczek.	56
Zdjęcie 66 Bloki znajdujące się na pograniczu sołectw: Przyłęczek/Mierzawa.....	56
Zdjęcie 67. Świetlica wiejska w sołectwie Przyrąb.	57
Zdjęcie 68. Plac zabaw w miejscowości Przyrąb (za budynkiem świetlicy).....	57
Zdjęcie 69. Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej i świetlica wiejska w Przezwodach.	58
Zdjęcie 70. Blok mieszkalny w Przezwodach.	58
Zdjęcie 71 Przystanek i tablica ogłoszeń przy wjeździe do sołectwa Przezwoły.	59
Zdjęcie 72. Droga w miejscowości Podlesie.	59
Zdjęcie 73. Rzeka w miejscowości Stara Olszówka.	60
Zdjęcie 74. Tablica upamiętniająca fakt mieszkania w Starej Olszówce Jana Chryzostoma Paska.	60
Zdjęcie 75. Droga oraz wjazd do Obszaru Natura 2000 Dolina Mierzawy – sołectwo Sadki.	61
Zdjęcie 76 Sołectwo Sadki – droga przez wieś.	61
Zdjęcie 77. Droga w miejscowości Sielec, ...	62
Po prawej: Zdjęcie 78 Piękna przydrożna figura świętego Jana Nepomucena –sołectwo Strzeszkowice.	63
Zdjęcie 79„Centrum” sołectwa Strzeszkowice.	63
Zdjęcie 80. Tablica pamiątkowa w miejscowości Świątniki.....	64
Zdjęcie 81 Piękny krajobraz sołectwa Świątniki.	64
Zdjęcie 82. Droga w miejscowości Wodacz.....	65
Zdjęcie 83 Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wodzisławiu.	66
Zdjęcie 84 Rynek w Wodzisławiu.	67
Zdjęcie 85 Bloki mieszkalne w Wodzisławiu.....	68
Zdjęcie 86 Budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Wodzisławiu.....	68
Zdjęcie 87 Budynek świetlicy wiejskiej w Woli Lubeckiej.....	69
Zdjęcie 88. Rezerwat Przyrody Lubcza.	69
Zdjęcie 89. Droga w miejscowości Wola Lubecka.	70
Zdjęcie 90 Sołectwa Września otoczone jest wokół lasami.	70
Zdjęcie 91 Uroczy dom w miejscowości Zarzecze.	71
Zdjęcie 92 Droga przez miejscowość Zarzecze.....	71
Zdjęcie 93 Miłek Wiosenny	75
Zdjęcie 94 Pola w okolicach Brześcia. Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., październik 2015.	79
Zdjęcie 95 Hotel z restauracją w miejscowości Świątniki przy drodze krajowej nr 7.	95
Zdjęcie 96 Przykład torfowiska nakredowego.....	116
Zdjęcie 97 Storczyk, lipiennika Loesela.	117

Zdjęcie 98 Minóg - gatunek zagrożony.....	117
Zdjęcie 99 Róża francuska.	118
Zdjęcie 100. Rezerwat Przyrody Lubcza	120

Spis map, wykresów i tabel

Spis map

Mapa 1 Położenie gminy Wodzisław	72
Mapa 2 Gmina Wodzisław w podziale na sołectwa	73
Mapa 3 Obszary chronione na terenie gminy Wodzisław	119
Mapa 4 Rezerwat Przyrody Lubcza	121

Spis wykresów

Wykres 1 Podział gruntów ze względu na klasy	80
Wykres 2 Struktura wielkości przedsiębiorstw.	90
Wykres 3 Liczba osób pracujących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	94
Wykres 4 Liczba osób pracujących na terenie Gminy Wodzisław z podziałem na płeć.....	95
Wykres 5 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.....	100
Wykres 6 Struktura płci respondentów	124
Wykres 7 Najpoważniejsze w Państwa ocenie problemy Gminy Wodzisław	125
Wykres 8 Najpoważniejsze w Państwa ocenie problemy związane z jakością życia i jakością przestrzeni publicznej Gminy Wodzisław.....	126
Wykres 9 Najpoważniejsze w Państwa ocenie problemy gospodarcze Gminy Wodzisław ...	127
Wykres 10 Wyniki ankiety dotyczącej kierunkowych zadań szczegółowych dla Gminy Wodzisław	127
Wykres 11 Z czym za 10 lat powinna być kojarzona Gmina Wodzisław?	130
Wykres 12 Dylemat 1: zadłużać się czy się nie zadłużać?	131
Wykres 13 Gdzie skoncentrować inwestycje (równomiernie czy w większych sołectwach)?	132
Wykres 14 Dochody gminy w latach 2010-2014.....	133
Wykres 15 Dochody gminy na 1 mieszkańca	134
Wykres 16 Wydatki gminy na 1 mieszkańca	134
Wykres 17 Wydatki ogółem wg klasyfikacji budżetowej w gminie Wodzisław w roku 2014	135

Spis tabel

Tabela 1 Wykonanie poprzedniej Strategii	5
Tabela 2 ZESTAWIENIE POZYSKANYCH PRZEZ GMINĘ WODZISŁAW ŚRODKÓW STRUKTURALNYCH ...	11
Tabela 3 Powierzchnia poszczególnych sołectw oraz liczba gospodarstw i ich powierzchnia.....	73
Tabela 4 Struktura gleb według klas bonitacyjnych na terenie gminy Wodzisław	79
Tabela 5 Rodzaje gruntów na terenie gminy Wodzisław	80
Tabela 6 Uprawy na terenie Gminy Wodzisław	81
Tabela 7 Wykaz dróg krajowych przebiegających przez teren gminy Wodzisław	82
Tabela 8 Wykaz dróg wojewódzkich na terenie gminy Wodzisław.....	82
Tabela 9 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Wodzisław	82
Tabela 10 Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Wodzisław	83
Tabela 11 Wskaźniki zwodociągowania w Gminie	86
Tabela 12 Ujęcia wody pitnej i stacje uzdatniania wody.....	86
Tabela 13 Kanalizacja sanitarna na terenie Gminy (stan na dzień 31.08.2014r)	86
Tabela 14 Oczyszczalnie ścieków komunalnych.....	87
Tabela 15 Wykaz sołectw, które nie posiadają dostępu do sieci wodociągowej	87
Tabela 16 Wykaz sołectw, które posiadają dostęp do sieci kanalizacyjnej.....	87
Tabela 17 Liczba przedsiębiorstw działających na terenie Gminy Wodzisław w latach 1989 -2014. ...	89

Tabela 18 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007	90
Tabela 19 Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych.....	91
Tabela 20 Liczba osób pracujących na terenie Gminy Wodzisław z podziałem na płeć	94
Tabela 21 Struktura ludności na terenie Gminy w latach 2012-2014	96
Tabela 22 Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach na koniec 2014r.	96
Tabela 23 Statystyka migracyjna w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014	98
Tabela 24 Liczba urodzeń dzieci wg. płci w latach 2012-2014	99
Tabela 25 Liczba zgonów w poszczególnych grupach wiekowych	99
Tabela 26 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS z tytułu bezrobocia w latach 2012-2014.....	101
Tabela 27 Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2014	102
Tabela 28 Struktura wydatków związanych z realizacją programu.....	103
Tabela 29 Liczba osób korzystająca z GOZ w Wodzisławiu	104
Tabela 30 Szkoły na terenie gminy Wodzisław	106
Tabela 31 Projekty, które realizowały szkoły w latach 2007-2014.....	107
Tabela 32 Przestępczość w latach 2012-2014 na terenie gminy Wodzisław	111
Tabela 33 Podział czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej.....	112
Tabela 34 Stan księgozbiorów	113
Tabela 35 Liczba wypożyczeń na zewnątrz	113
Tabela 36 Liczba zarejestrowanych czytelników w poszczególnych placówkach bibliotecznych	113
Tabela 37 Wykaz świetlic i remiz OSP na terenie gminy Wodzisław	114
Tabela 38 Struktura wiekowa respondentów	124
Tabela 39 Struktura statusu zawodowego	125
Tabela 40 Fundusz sołecki z podziałem na sołectwa.....	136
Tabela 41 Analiza SWOT.....	138